

BRILLANTS  
TOTS TAMANYES QUALITATS  
J. ROCHÉ  
RAMBLA DEL CENTRE, 55  
Passatge Bèrard, 2

# LA PUBLICITAT

ANY LI. — NUM. 17.350. — PREU: 10 CENTIMS  
BARCELONA, DISSABTE, 16 DE NOVENBRE DE 1929  
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: PLÇA DE CATALUNYA, 3. — TELEFON 54012  
VALLS D'IMPRESSA: CARRER BARBARA, 11 I 12. — TELEFON 19445

Valenti de Zubiaurre, el pintor  
basc d'universal anomenada,  
inaugura avui, a la tarda, una  
interessant exposició a la  
SALA PARES

## CRONICA

### El diumenge dels déus

Fa pocs dies els diaris de Polònia publicaven un article del mariscal Pilsudski, que s'ha interpretat per molts com una nova declaració a la concòrdia nacional. Poques nacions d'Europa necessiten tant com la vella i renovada Polònia que se li prediqui la concòrdia nacional. En aquest article el mariscal Pilsudski enumera els seus mèrits i allarga amb la mà esquerra el ram d'olivera a tots els partits, tot servant, però, amb l'altra mà l'espasa dictatorial. Una vegada més, després d'una geniada, fa protesta de fidelitat democràtica.

Tot d'una sembra paradoxal aquesta mena de dictador que afirma els rampells amb els escrúpols. No ho és. El bon mariscal Pilsudski és d'aquells que es pensen que en política la fe sola justifica sense el complement de les obres. Ell és un general esquerrà, un socialista, que no renega de les seves aficions polítiques, però tampateix troba tan ben feta la seva obra de redreçament de Polònia que no s'ave a deixar-la caminar tota sola. Ensana no la mà i veu que ella no li corre al darrer sinó que es disposa a fer-la gràvida com tots els fills — el seu camí, torna enrera i li pren mà, cosa que no fan els liberalíssims àngels de la guarda. Podríem dir que després d'haver nodrit amb el seu heroisme la Polònia renaixent, el mariscal Pilsudski no es resigna a ésser desnonat i aspira a la perpetua funció de dida seca. I no veu, quan tremola de què Polònia deixada de la mà d'ell, pugui caure, que si amb alguna cosa ella d'entrebanca-se Polònia és amb l'espasa del seu protector.

Això vol dir que el mariscal Pilsudski no té pasta de dictador, bon dictador, adhue per al bé del país, ha d'ésser expeditiu. No té escrúpols ni vellitats. La qual cosa no és exigir-li que li siguin les irreverències envers la seva personalitat. El mariscal Pilsudski no es resigna a ésser obeït; vol ésser estimat. No vol manar a la força; vol que Polònia sigui lliure d'ell i de tota dictadura, però que faci, de grat i unànimement, la voluntat del mariscal Pilsudski. El mal és, per a ell, que si es pot ésser autòcrata per la glòria divina, que els tirans fan elàstica, no s'ha inventat encara una democràcia que ho sigui, pràcticament, per altra gràcia que la llibertat voluntat del poble.

El màxim exponent d'una democràcia és la possibilitat d'aplicar el justicisme. Si el poble no té la possibilitat d'ésser desagrat, el seu agraïment no semblarà espontani. No volem pas dir que el poble ni ningú tingui el dret vergonyós de tornar mal per bé; sinó, simplement, que com tota funció de govern és per al bé comunal, deriva immediatament, en els règims democràtics, del consentiment del poble, cal respectar tothora la voluntat popular i no barrejar, importantment o de bona fe, els dutes de l'agraïment amb la llibertat de mudar de mandatari.

El gran mèrit de les democràcies millors no és solament que cada moment històric saben trobar — com deia l'altre dia de França — el governant que els convé, sinó, també, que a cada moment històric saben deixar el governant que ja no els convé. És una il·lusió impossible la d'aquells polítics que es pensen poder combinar la fidelitat democràtica amb l'humanissim desig de perdurar les seves personals funcions de governants. Un home difícilment es veu a considerar acomplida la seva tasca. Per a ell la mort no és mai oportuna. Tampoc ho seria la resignació de la seva autoritat. I de vegades, com millor ha estat el governant, més funesta per la seva innecessària perduració. L'amor perill d'esdevenir immortal. No hi ha bon regidor, elegit per força, entrenat a manar per pur esperit de sacrifici, que en veure el reeiximent de la seva obra, no li dolgui d'haver de plegar i haver-la de deixar i haver de resignar a veure la traspasada a mans d'altres, que potser el succeïran o la desfaran. Si la reelecció no és possible, més d'una vegada esperança sobreviu edificament com a vocal tècnic o veu d'una junta mixta, i continuar, pràcticament, durant d'aquelles creacions. Així la mare de Moïses, obligada a deixar-lo com a fill, procurà recobrar-lo com a dida.

Totes les grans democràcies han excoït per un respecte absolut a aquesta llei fatal i saludable de la caducitat. Com més armada de poder ha estat una dictadura elegida pel poble, més temporal ha estat i més amantat a desfumar-se a l'hora del vencent del seu mandat. Els pobles més grans solen ésser aquells que sempre tenen una dotena de grans homes, que després d'haver triomfat com a polítics i d'haver omplert la seva hora de governants, i potser haver estat tot a la seva pàtria, viuen quietament retrats a casa seva. El dia que el mariscal Pilsudski sapiga dominar aquesta humana rebanca de deixar el poder, aquell dia serà glorificat per Polònia, i Polònia potser es trobarà millor, i el seu "Pare la Patria" viurà feliç i una mica oblidat en una mena de torreta de guarnició, l'espasa penjada al paraigüer i les mans feixugues avallades a donar pinyons a la cadenera predilecta.

JAUME BOFILL

## PULL DE DIETARI

### VIDA I LITERATURA

Es molt perillós d'acceptar al peu de la lletra les afirmacions que fan els escriptors en la premsa de l'inter-viu. Moltes vegades no diuen el que pensen o diuen el que pensen un instant que no coincideix amb el que pensen ordinàriament. Altres cops, aparten les idees enraonades, per donar sortida a d'altres que no ho són, però que per això mateix són susceptibles de cridar més l'atenció pública.

No dic, doncs, que les paraules que ha pronunciat no fa gaires dies l'escriptor francès Jean Giraudoux, sobre el tema mai prou agitat de la vida i la literatura, siguin ben bé el seu evangeli, ni menys l'evangeli. No manquen, però, d'interès; són llenya, seca molt bona per a revifar el foc de la polèmica.

Giraudoux, contra el parer dominant, opina que la vida, l'experiència humana, afegeix poc o gens al talent literari. Torna, doncs, al criteri clàssic que estudiava les obres, tot divorciant-les de l'existència dels autors. Vaja, doncs, obertament contra la moda de les biografies novellades que ha tingut tanta èxit i ha fet la glòria de dos o tres escriptors.

"Estic ben persuadit — ens assegura — que l'activitat literària és un repòs de la vida. L'experiència que un home adquireix en un ofici no transcendeix a la vida literària que, d'altra banda, no en té cap necessitat. Veieu com Montaigne ha viscut poc, sobretot si pensem en les prodigioses existències del seu segle; la seva vida intel·lectual no deixa per això d'ésser una de les més vastes i profundes que hi hagi hagut mai".

I més endavant, després d'haver puntualitzat el cas de Racine, ratifica el seu punt de vista en aquesta forma: "Creieu-me, el meu comença a l'edat d'un any; el joc és fet des del naixement, pel que és referenciat als dots de l'artista. L'experiència literària és una experiència innata, sense relacions amb la vida. Hi ha dins alguns éssers una mena de veritat que els fa descobrir el moviment de les ànimes".

Quin bell resolt té aquesta darrera frase!

"Hi ha dins alguns éssers una mena de veritat que els fa descobrir el moviment de les ànimes".

Aquesta veritat no serà el que els antics anomenaven *númen*?

En tot cas, hi ha una mena de des-llumada en aquesta represa del criteri clàssic. Adhue que no se senti inclinat a adherir-s'hi enterament, haurà de reconèixer que és totificant d'admetre que no tots els escriptors han d'ésser necessàriament joguina de les passions i tributaris del vici, per poder intruir amb exactitud els moviments de l'ànima humana.

Ara bé: la teoria ressuscitada per Giraudoux, al costat d'aquest gran avantatge, no tindrà un inconvenient? No destruirà la idea del perfeccionament del geni o de la maduresa del talent?

En part sí i en part no. És evident que si el geni literari és un do de naturalesa, no cal esperar que maduri; pot produir en la joventut fruits millors que en l'edat viril. Experiència no és sinó un adob indispensable.

Tamateix, encara trobo la possibilitat d'harmonitzar aquesta simpàtica teoria amb la idea d'un progrés, però no a base del fonament que admetem com a perfecte, sinó a base de la tècnica. L'instint literari, l'endevinació psicològica no augmenta, però pot augmentar l'art de servir-se'n.

CHARLES SOLDEVILA

### ELS TURCS NO CONEIXEN CONSTANTINOPLE NOBLE

### I tornaran la correspondència que no vagi dirigida a Estambul

Constantinoble, 15. — Per disposició de les autoritats competents, totes les lletres, girs, etc., adreçats a Constantinoble hauran de trameure's ara en avant, amb la indicació "Estambul".

Tota la correspondència que digui "Constantinoble" serà tornada al seu lloc de procedència. — Fabra.

### Els béns confiscats als particulars alemanys durant la guerra

Londres, 15. — El "Times" diu que Mr. Snowden ha informat oficialment l'ambaixador alemany que la petició del Govern del Reich sobre la devolució sense condicions de tots els béns particulars alemanys que varen ésser confiscats durant la guerra no pot ésser presa en consideració.

El Govern britànic proposa la negociació d'un acord sobre aquesta qüestió. — Fabra.

## L'aventurer



La senyora Zuhov germana de l'emperador, morta d'insensibilitat a l'hospital de Bonn. Shavia casat amb l'aventurer Zuhov, recentment detingut per la policia alemanya

La mort posa un vel de pietat damunt totes les coses. Ara la que en vida fou princesa imperial d'Alemanya, germana del kaiser Guillem II, Victòria, que duia el nom de la seva àvia, puixant reina d'Anglaterra i de mig món, no té altre refugi per al seu nom que aquesta penombra misteriosa. L'home tot els atzars banals, totes les incontinències d'una vida per a la qual l'amor va ésser cosa massa factible; però la seva lluita, que quatre dies abans hauria estat crua i odiosa, avui té l'endoliment de la llàstima i un inexplicable respecte de cosa d'ultra-tomba.

No més; només aquesta gota de respecte; tota la resta de la figura, abans de la mort, ja l'havien devorada els escàndols.

Escàndols brillants, glòria una mica perill de les xafaridories diplomàtiques. I després escàndol estrident i grotesc. L'alta dama, la princesa amerosa, havia trobat, quan els anys ja l'havien madurada, el venjador de totes l'aventures.

Ahl! Dintre d'aquest món tot és una cadena de "dupes". L'home que empenya la peseta, oprimeix els pobres i rapteix les dues coses millors del món: el diner dels homes i l'honor de les dones. Tots són les víctimes d'ell. Però no tots; ell és víctima de la dona que fa alliberar-lo i l'enganya. Però ella també n'és, de víctima. Un aventurer li sostreu els diners que ella sostreu a l'home d'altres, que els sostreu a la humanitat. I l'aventurer és víctima de les seves capriciositats, que el lliuren, lligat de peus i mans, a un exercit de negociants, dones i altres aventurers, cadascun dels quals és, al seu torn, explotat per d'altres que, al seu torn també, en són per d'altres, i així fins a l'infinit, o fins a cloure la sardana de víctimes mútues, que som tots, homes i dones d'aquest món.

Un aventurer, doncs, no és cap tipus brillant. És un de tants inconscients que rodol pel món, fent mal per una banda i rebent-ne per l'altra. Sinó que la tasca de l'aventurer és més difícil i més agra que la dels altres.

L'aventurer té en contra tota l'organització social. Li cal tenir una gran intuïció, fortificada d'una considerable aplicació al treball, per a poder descobrir les escletxes que hi ha obertes en l'edifici de la societat. Quanta de finesa i de capacitat d'esforç no cal per poder posar-hi, un cop ja s'han descobert! És una tasca més gran que la necessària per a dur a terme tots els negocis i totes les combinacions lícites d'aquest món.

Per a la major part d'afers no cal tenir un gran talent, adhue la major part de vegades hi faria nosa. N'hi ha prou amb voluntat i continuïtat. La lluita de la vida s'assembla més a una batalla de bous, front contra front i empenyent amb tossuderia, ajudats per la massa de tot el cos, que a una batalla de lleons o de tigres, violents i àgils. Però els afers de l'aventurer no són com els corrents; cal tenir ales per a dur-los a terme.

El paràsit ha de tenir infinitament més de cap que el seu amfitrió.

El seductor ha de tenir molta més paciència i ull que el senyor Canons amant de les dones i formal.

L'estafador ha d'estar per la seva feina molt més que el financer sòlid.

Adhue el vulgar timador ha de desplegar una suggestió, una traça que romanen misterioses per als profans.

Afegeix a això que el paràsit ha de resignar-se a cultivar l'amistat de les persones que el volen tolerar i que, generalment, són les més intolerables.

El seductor s'ha d'accontentar amb les dones deixades de compte, generalment.

L'estafador ha de renunciar als millors negocis i sempre té un peu a la presó.

I els timadors, que treballen més i més fi que els advocats i els metges, són classificats en el darrer lloc entre els ciutadans, i passen quinzencas a l'ombra cada dos per tres.

No hi ha res; que doni més feina que fer d'aventurer; no hi ha res que doni menys rendiment. No hi ha res que demani més intel·ligència.

Però, si són tan intel·ligents, ¿per què fan les feines que donen més feina i menys guany del món?

Misteris de la vida.

ROSSEND LLATES

## El camí de l'Armistici

París, 11 novembre. — La França oficial ha celebrat l'onze aniversari de l'Armistici. El president de la República, les figures més representatives del Govern, els mariscals i les dues-centes cinquanta banderes dels regiments de la nació, han fet una desfilada brillant davant de l'Arc de l'Estrella. La gent ha trobat en aquest espectacle aquell punt de mobilitat llampegant que tant entreté els moments i les hores passives de sobretaula. Després la trompeteria de la Marsellesa i el minut de silenci escolat entre dues canonades que han retingut de l'un extrem a l'altre de París.

Un quadre d'ex-combatents ha romàs tot l'estona plantat a primer terme de la cerimònia. Ni joia ni dolor als rostres. La força de l'espectacle ho engolia tot; fins el sol tebi i esponjat que s'encantava a les finestres de les cases i l'afavoria, sense saber-ho, aquella estranya i prosopopeia dels homes.

La gent era allí per veure la magnificència de la festa i ensenyava en els ulls i en les preses per fer-se lloc, la mateixa curiositat reservada a les cavalcades o a les evolucions d'una esquadra d'avions.

Finida la festa, finit l'interès. La profunditat del record no ha neguitat la superfície de les ànimes. Nosaltres hem vist els rostres d'aquesta gent que durant tot el dia ha circulat pels carrers de París i anant a cercar una estona de distracció al cinema o al dancing, i li hem trobat l'aire fluïx i esborradís dels diumenges; la joia llisa de saber el taller tançat; el despatx quiet i la fàbrica parada. Res del tumulte sorollós de l'any 1918; res del deliri esbatanat que onze anys enrera portava la gent, els uns als braços dels altres, i empenyava les boques de cris d'una alegria incoherent que lliscaven pels carrers i ressonaven per les cases amb una folia expressió, de pau i una ànsia infinita de vida. Res, sobretot, d'esbojarraments de victòria. Això és una història absurda de diaris que es complauen a perpetuar sobre la festa soferta del poble

## COMENTARI

### La guspira inèdita

Hom pot creure, decididament, en el trist destí de tresors que semblaven invictes, el darrer vestigi dels quals ja no tenen un poder absorbent ni encien tampoc l'ull ignar del poble. Conserven tan sols, com totes les coses de preu, l'alt valor per una cotització fabulosa, sumes delirants per a prodigi de postors escassos. Han deixat de tenir així l'imperi absolut i primitiu d'una llegenda, d'un quimèric conte de fades. Les joies de la corona de l'ex-tsar de totes les Rússies exhibides per a una venda pública, a punt d'ésser subhastades, vénen a representar, simbòlicament, l'aureola pòstuma d'un poder caigut en la més tràgica obscuritat històrica. Només s'han salvat de l'epigma l'or pesant i les pedres rars, que conserven la lluisor sinistra d'un poder omnímode, brillen encara no per significar una permanència real, sinó l'efectiva de llur valor intrínsec.

Així la naturalesa, conjurada amb el destí, ha dotat aquests objectes de la qualitat de fer-los inacessibles dins el mercat comú de les coses útils i aptes per a la vida, i tenen avui una secundària importància. Es converteixen per un senzill canvi de possessor (quanta grandesa i quanta misèria no hi ha en aquest canvi!) en moneda que té un valor d'apreciació exacta, però distinta; i es retroben així en el seu punt originari i fatal del valor que hom els ha volgut donar. I mentre l'objecte-tresor roman solat i improductiu, l'objecte-moneda serveix de base a les més cares especulacions de l'esperit i a fer més complicada la vida de l'home. La matèria de circulació que és la moneda fraccionada i la matèria de la qual l'artífex ha fet un joell, coincideixen en una mateixa vilèsia: en la retenció i en el preu.

Està passant, potser, l'era de les exhibicions fastuoses dels tresors magnífics. Les joies de la corona del darrer tsar, exposades en un establiment londinenc, ens diuen clar que estem en plena decadència dels fronts altívols, de les testes fulgurants, dels pits esplèndids, de les capes d'ermíni i dels ceptres seculars. Aquests fragments són la darrera romanalla de la unitat d'uns reflexos en l'iris dels quals brillava, esmaperduda, l'ànima d'un poble. Ara serviran per un record de preu subratllat per la història. La subhasta pot ésser el darrer consol dels lleials a la difunta família, i adquirir, si disposen de sumes crescudes, alguns dels objectes que a la City s'exposen, amb l'atribut d'una pòstuma filiació real, d'una cara dinastia.

I és segur que en la freda lluisor de les joies, en l'espectral buidor dels uniformes, hom podrà sentir, per poc afinada que tingui l'oida, el crit distant, atenuat pel temps, de tràgiques condolences.

El metall, de vegades, torna per sensacions immaterials els flagells soferts sota l'aura mirífica de les velletats cortesanes.

Vanitat, orgull, poder, tot acaba. El tòpic ja és vell, si no fos que de tant en tant queda palesat novament que entre els objectes de veneració hereditària i la matèria que es presta al servilisme (que ajunta així certes oriflames convencionals) hi ha la voluntat persistent de l'home. El que és greu del cas és que sempre li queda a l'objecte precís i al tresor enlluernador una guspira inèdita.

J. P. P.



El president: — Doncs, si he aconseguit, demés, un diploma d'honor i que em nomenessin vocal de mèrit de la societat clàssica de la Germania.

El soci marcadament: — Tot això són boies: el diploma li han regalat.

# BORSA - FINANCES

## La Unió Econòmica Britànica

El dia 12, a l'imperial Chemical House, es reüní el Consell de l'Organització de Productors de l'Imperi Britànic, en la qual reüní l'illustre president Lord Melchett sotmeté a discussió la següent resolució:

"Que essent el nostre pensament el desig d'adoptar una política de desenvolupament de l'imperi com a Unitat Econòmica, aquest Consell recomana que es facin passos per tal de promoure un moviment d'arranjaments comercials recíprocs entre el Regne Unit i les diverses parts de l'imperi d'Ultramar."

## Banc Central

S'assegura que el Grup Montal i el Grup Cambó, ultra els administradors dels Ferrocarrils Andalusos, prendran una activa participació en els negocis del Banc Central.

## La Lliga de Defensa Industrial i Comercial i l'escassetat de moneda fraccionària

En vista de les dificultats en què es troba actualment el comerç, a causa de l'escassetat de moneda fraccionària, especialment la de coure i cupro-níquel, la Lliga de Defensa Industrial i Comercial s'ha adreçat a l'autoritat competent en demanda que sigui al més aviat possible subministrada aquesta deficiència.

## Ferrocarrils

El Govern ha adoptat el projecte que servirà de base al nou estatut dels ferrocarrils, que ha d'entrar en efectivitat a començaments de l'any 1930. Encara no s'ha fet públic, i per això hi havia el dubte de si s'anava de cap a la nacionalització; però estem segurs que no s'ha adoptat aquesta solució.

Es creu que les Companyies seran autoritzades a emetre obligacions per tal de suportar llurs despeses d'exploració, i per tal d'augmentar les càrregues de la Caixa Ferroviària en matèria d'emprèstits ferroviaris. Però com que l'amortització d'emissions d'obligacions exigiria uns terminis superiors als que permeten les dates en què acaben les concessions, se somiava que es prorrogues.

## SOLER i TORRA Germans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 11, pral.

Negociem els Cupons de les Cèdules Argentines i Uruguai 6 per 100, veniment primer de gener propinent

CAMBRA QUIRASSADA CAIXES DE LLOQUEN per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor. - Compartiments des de 22 pessetes anuals. Pot visitar-se tots els dies feiners, de 9 a 11 de 3'30 a 6.

## BORSA DE BARCELONA

### VALORS A TERME

**Borja matí:** Nords, 106'30, 105'30; Alacants, 102, 101'80; Andalusos, 66'50, 66; Tramvies, 110; Plates, 45; Colonial, 116'75, 116; Banc de Catalunya, 105'50, 106; Algües, 213'50, 210; Algües noves, 149, 149'50; Filipines, 399, 397; Chade, 580, 576; Explosius, 220'50, 220; Mines Rif, 107, 106; Petrolis, 11, 10'50.

**Borja tarda:** Nords, 107'60, 107'10; Alacants, 103'80, 103'20; Andalusos, 66'50, 66'20; Transversal, 48, 47; Tramvies, 112; Plates, 45, 45'75; Banc de Catalunya, 107'25, 105'75; Colonial, 118, 117; Algües, 215, 213'25; Algües noves, 156; Gas, 160'50, 161; Filipines, 405, 402; Chade, 592, 585; Chade sèrie E, 117; Explosius, 224, 221; Mines Rif, 109, 108; Sucres, 67'50, 67'25; Felgueres, 95'50; Petrolis, 11, 10'65.

**Borja vespre:** Nords, 107'70, 107'95; Alacants, 103'50, 103'80; Andalusos, 66'60; Transversal, 48'75, 46'50; Plates, 46, 46'75; Banc de Catalunya, 107, 107'02; Algües, 214'75; Chade, 586, 587; Explosius, 221'50; Mines Rif, 109, 108'50.

COMPTAT: Valors encara no comprats en el Butlletí Oficial

|                         |        |
|-------------------------|--------|
| Barcelona Traction      | 100'50 |
| Transversal             | 48'40  |
| Comp. General del Euro. | 99'80  |
| El Tiro, S. A.          | 97'50  |

## DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

| ARTICLE                | PRECEDENT        | D'AVUI  | ALTA  | BAIXA |
|------------------------|------------------|---------|-------|-------|
| <b>Cañi</b>            |                  |         |       |       |
| Nova York              | Desembre 8'75    | 8'55    |       |       |
|                        | Gener 8'45       | 8'45    |       |       |
|                        | Juliol 8'40      | 8'35    |       |       |
| <b>Sucres</b>          |                  |         |       |       |
| Nova York              | Desembre 1'90    | 2'00    |       |       |
|                        | Gener 2'00       | 2'04    |       |       |
|                        | Maig 2'10        | 2'14    |       |       |
| <b>Sucres</b>          |                  |         |       |       |
| Londres                | Desembre 10'4    | 10'6    | 1 1/2 |       |
|                        | Maig 11'0        | 11'2    |       |       |
|                        | Maig 10'4        | 11'4    |       |       |
| <b>Blat</b>            |                  |         |       |       |
| Xicago                 | Desembre 111 5/8 | 112 3/8 | 3/4   |       |
|                        | Maig 112 1/2     | 113 1/2 |       |       |
|                        | Maig 112 3/8     | 113 3/8 |       |       |
| <b>Morisc</b>          |                  |         |       |       |
| Xicago                 | Desembre 86 3/4  | 86 1/2  | 1/4   |       |
|                        | Maig 87 1/4      | 87 1/2  | 1/2   |       |
|                        | Maig 87 3/8      | 87 1/2  |       |       |
| <b>Blat</b>            |                  |         |       |       |
| Liverpool              | Desembre 8'3     | 8'4     | 1/8   |       |
|                        | Maig 8'0         | 8'0     |       |       |
|                        | Maig 8'1         | 8'1     |       |       |
| <b>Metalls-Londres</b> |                  |         |       |       |
| Comptat                | 68.01.5          | 68.10.5 | 37.5  |       |
| 3 mesos                | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 6 mesos                | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 1 any                  | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 2 anys                 | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 3 anys                 | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 4 anys                 | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 5 anys                 | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 6 anys                 | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 7 anys                 | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 8 anys                 | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 9 anys                 | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |
| 10 anys                | 67.13.0          | 67.17.0 | 22.5  |       |

que tant entreté les transaccions, particularment les de detall, que són les més nombroses.

Igualment ha sollicitat del ministeri corresponent que sigui reformada la nova llei de propietat industrial, en el sentit que se suprimeixin les dèries patents d'exploració, que podrien donar peu a la creació d'injustificats monopolis, i que es revocui el precepte que atribueix als jutjats i Tribunals de Madrid l'extinció per a entendre en tots els litigis relatius a la nul·litat i caducitat de les patents, ja que amb això podrien resultar pràcticament nuls en alguns casos els drets que la mateixa llei té la finalitat de garantir.

## Publicacions rebudes

Concordia. Número 22. Octubre 1929. Barcelona

Sumari: "De mes a mes", per J. Grant i Sala. "El V. Congreso Internacional de la Prensa Técnica y Profesional", "Poca cosa", per Reflex. "Las Fiestas de Muestras", per Frederic O. Rissmann. "El desequilibrio de nuestra balanza comercial", "En defensa de una idea feliz", per C. Rodríguez Cárdenas. "Cooperación, altruismo, dignidad profesional", per Gabriel González. "Algo más sobre la clandestinidad y medios de evitación", per J. Cardona. "Problema capital", per Josep Corbella i Brosa. "El libro de nuestro presidente", "Temas de interés", per Benet Socoró. "Noticiario", "Sección oficial".

La Sanidad Municipal. Organ oficial de l'Associació Nacional del Cos d'Inspectors Municipals de Sanitat.

Núm. 57. Octubre 1929. Madrid

La Voz del Grupo de Puntos. Número 37. Setembre 1929. Extraordinari dedicat a l'Exposició de Barcelona

Sociedad para el Progreso Social. Publicació núm. 13. Crònica del primer Congrés de Barcelona. Juny 1929. Madrid 1929

Reglamento de la Sección Agrícola y Hortícola de l'Exposició Internacional, Colonial, Marítima i d'Art Fluvial, d'Anvers 1930

Limites entre Guatemala i Honduras. Publicacions de la Comissió de Limites 1929. Núm. 18. Tom III. Guatemala. Setembre 1929

Butlletí de la Càmera Oficial de Comerç i Indústria de Sabadell. Número 218. Setembre 1929

Industria Textil. Número 10. Setembre 1929. Barcelona

La Vid Catalana. Número 246. Octubre 1929. Barcelona. Portant de l'Agrupació de Cafés, Tavernes i Similars de Barcelona

L'Agrícola. Número 35. Octubre 1929. Sant Sadurn de Noya

Revista Tèxtil, de la Federació de Fabricants de Filats i Teixits de Catalunya. Núm. 14. Setembre 1929. Barcelona

Sumari: "Después del Congreso Algodonero", "Panorama social", per Pifferrer. "Organización de los arbitrios extraordinarios de la Exposición", "El XIV Congreso Internacional Algodonero", "Las causas de la crisis en la industria algodonnera francesa", "Noticiario", "Las aplicaciones de la organización científica del trabajo en la industria textil: Organización de una fábrica de tejidos", "La organización de una rama de la industria textil", "De la vida del inventor John Key", "Revista de Revistas", "Nuevas patentes de invención e introducción".

Comunicación de la Liga Guipuzcoana de Productores en el Congreso Nacional d'Industries Metalúrgicas, sobre el tema: Situación aranzelaria de la industria metalúrgica. Barcelona. Noviembre 1929

Asilo-Hospital de San Juan de Dios. Sanatori Maritim de Calafell. Barcelona 1929

Programa y Notas sobre la Conferencia Mundial de la Energía. Sesión de Berlín 1930

## El marqués de Cortina a Barcelona

Ahir al matí va arribar l'ex-ministre de Finances i president del Consell d'Administració del Banc Espanyol de Crèdit, senyor marqués de Cortina, amb el propòsit d'assistir a dos Consells d'importants societats de que forma part: l'un el de la Companyia Internacional de Cot-

## Borses alemanyes

En aires d'observa gran reserva del diner i liquidacions importants de posicions. Vendes considerables de part de l'estranger han fet davallar els valors internacionals, tals com Svenska, Chade, Aki i Siemens-Liit, l'altre el de l'Arrendatària de Petrolis.

Aquesta Comissió se celebraran, respectivament, avui i demà, a l'Hotel Ritz.

Es sabut que en el Consell de Cotxes-Liit tenen representació eminents financers de diversos països on aquesta Companyia Internacional presta els seus serveis.

## Dilluns es reunirà el Consell Superior Bancari

El Consell Superior Bancari es reunirà dilluns vinent a la nostra ciutat.

Les sessions plenàries d'aquest Consell se celebraran a la Diputació Provincial.

## Companyia Sevillana d'Electricitat

Els ingressos del mes d'agost han arribat a 1.821.931 pessetes contra 1.507.309 pessetes en agost de 1928.

## Dotacions oficials comunicades pel

## BANC DE CATALUNYA

|                          |        |
|--------------------------|--------|
| Interior 4 %             | 73     |
| Amortizable 4 % 1930     | 92'20  |
| " 4 % 1931               | 100'80 |
| " 4 % 1932               | 97'75  |
| Càrdules Credit 1928 4 % | 97'75  |
| " 4 % 1929               | 97'75  |
| " 4 % 1930               | 100'85 |
| Accions Banc d'Espanya   | 573    |
| " Banc de Catalunya      | 548    |
| " Banc de Espanya        | 548    |
| " Sucreria preferent     | 54     |
| " Sucreria ordinària     | 54     |
| " Petrolis               | 97'75  |
| " Nord                   | 556    |
| " Alacant                | 513    |
| " Algües                 | 513    |
| " Explosius              | 1105   |
| " Petrolis               | 1105   |
| Accions Catalanes        | 110    |

## BORSES ESTRANGERES

|                   |         |
|-------------------|---------|
| Chade 3 1/2 % A-B | 170     |
| Ar. Conf. 1929    | 185 1/4 |
| " 1930            | 185 1/4 |
| " 1931            | 185 1/4 |
| " 1932            | 185 1/4 |
| " 1933            | 185 1/4 |
| " 1934            | 185 1/4 |
| " 1935            | 185 1/4 |
| " 1936            | 185 1/4 |
| " 1937            | 185 1/4 |
| " 1938            | 185 1/4 |
| " 1939            | 185 1/4 |
| " 1940            | 185 1/4 |
| " 1941            | 185 1/4 |
| " 1942            | 185 1/4 |
| " 1943            | 185 1/4 |
| " 1944            | 185 1/4 |
| " 1945            | 185 1/4 |
| " 1946            | 185 1/4 |
| " 1947            | 185 1/4 |
| " 1948            | 185 1/4 |
| " 1949            | 185 1/4 |
| " 1950            | 185 1/4 |

|                     |         |
|---------------------|---------|
| Accions Sevillanas  | 110     |
| Càrdules Sevillanas | 110     |
| Chade 3 1/2 % A-B   | 170     |
| Ar. Conf. 1929      | 185 1/4 |
| " 1930              | 185 1/4 |
| " 1931              | 185 1/4 |
| " 1932              | 185 1/4 |
| " 1933              | 185 1/4 |
| " 1934              | 185 1/4 |
| " 1935              | 185 1/4 |
| " 1936              | 185 1/4 |
| " 1937              | 185 1/4 |
| " 1938              | 185 1/4 |
| " 1939              | 185 1/4 |
| " 1940              | 185 1/4 |
| " 1941              | 185 1/4 |
| " 1942              | 185 1/4 |
| " 1943              | 185 1/4 |
| " 1944              | 185 1/4 |
| " 1945              | 185 1/4 |
| " 1946              | 185 1/4 |
| " 1947              | 185 1/4 |
| " 1948              | 185 1/4 |
| " 1949              | 185 1/4 |
| " 1950              | 185 1/4 |

## LOWPORTS

|                            |        |
|----------------------------|--------|
| Accions                    |        |
| Barcelona Traction ord.    | 15     |
| CHADE...                   | 38     |
| Brasilian Traction         | 41     |
| Hydroelectric Securities   | 36     |
| Mexican Light & Power ord. | 75     |
| " pref.                    | 77     |
| Sudor ord.                 | 10     |
| Primativa Ord. S. Aires    | 38 1/4 |

## ELLS PAGAMENTS A HISENDA

El delegat d'Hisenda ha venyalat els següents pagaments per a avui:

Complement pagament taló número 815-033, pessetes 6.812'20; Josep González, 28.461'84; administrador de la Presó, 13.400; Carles de Camps, 428'94; Pere Garcia, pessetes 224.990'60; Emili Jimeno, 30.300; Angel Joaniquet, 22'50; Francesc Kessler, 1.504'78; Cristófor Mestre, 1.500; i Dolores Puigneró, 473'97.

## Mercat d'Inca (Mallorca)

(del nostre corresponent)

Atmetlles, 400 ptes. 100 k.

Mongetes, 120 id. id.

Fesols, 125 id. id.

Cigrons, 75 id. id.

Garrofas, 14 id. id.

Blat de moro, 37 id. id.

Ordi, 38 id. id.

Civada, 37 id. id.

Figs, 5 ptes. caixa 10 kg.

Id. bordiut, 675 id. id.

Porpra albarco, 22 ptes.

Porra, 245 ptes. arroba.

Safra, 3'00 unça.

Ous, 200 ptes. dotzena.

## Crisi econòmica a Alemanya

L'atur forçosa va accentuant-se de manera força important. Ha arribat a finals d'octubre: 464 mil 175 d'augment en tan curt període.

## SOLER i TORRA

### BANQUERS

### BITLLETS

|                                   |                                      |
|-----------------------------------|--------------------------------------|
| Francesos, 28'30 per 100.         | Austria (schillings), 0'96 pessetes. |
| Anglesos, 34'96 pessetes.         | Txecoslovàquia, 20'60 per 100.       |
| Italiana, 37'60 per 100.          | Holandesos, 2'80 pessetes.           |
| Belgues, 100'35 id.               | Grecia, 8'75 per 100.                |
| Mexicans, 130'03 id.              | Suecia, 1'85 pessetes.               |
| Portuguesos, 0'30 ptes.           | Noruega, 1'85 pessetes.              |
| Alemanya (reichsmark), 1'72 ptes. | Dinamarca, 1'85 pessetes.            |
|                                   | Finlàndia, 17'25 per 100.            |
|                                   | Romania, 4 per 100.                  |
|                                   | Bulgària, 4'75 per 100.              |
|                                   | Turquia, 3'15 pessetes.              |
|                                   | Estats Units, 7'10 id.               |
|                                   | Canadà, 7'06 id.                     |
|                                   | Argentina, 3'90 id.                  |
|                                   | Uruguai, 6'30 pessetes.              |
|                                   | Xilens, 0'78 pessetes.               |
|                                   | Brasilers, 0'78 pessetes.            |
|                                   | Bolivians, 3'25 pessetes.            |
|                                   | Colombians, 6'40 pessetes.           |
|                                   | Paraguaians, 0'70 pessetes.          |
|                                   | Venezuela, 1'25 pessetes.            |
|                                   | Japonesos, 3'20 pessetes.            |
|                                   | Algerians, 3 per 100.                |
|                                   | Egipte, 35'10 pessetes.              |
|                                   | Filipines, 3'25 idem.                |
|                                   | Hongria, 1'20 id.                    |

Aquest número ha passat per la censura governativa

## DEUTES DE L'ESTAT

|              |       |
|--------------|-------|
| Interior 4 % | 72'95 |
| " 4 % 1930   | 72'10 |
| " 4 % 1931   | 72'10 |
| " 4 % 1932   | 72'10 |
| " 4 % 1933   | 72'10 |
| " 4 % 1934   | 72'10 |
| " 4 % 1935   | 72'10 |
| " 4 % 1936   | 72'10 |
| " 4 % 1937   | 72'10 |
| " 4 % 1938   | 72'10 |
| " 4 % 1939   | 72'10 |
| " 4 % 1940   | 72'10 |
| " 4 % 1941   | 72'10 |
| " 4 % 1942   | 72'10 |
| " 4 % 1943   | 72'10 |
| " 4 % 1944   | 72'10 |
| " 4 % 1945   | 72'10 |
| " 4 % 1946   | 72'10 |
| " 4 % 1947   | 72'10 |
| " 4 % 1948   | 72'10 |
| " 4 % 1949   | 72'10 |
| " 4 % 1950   | 72'10 |

## DEUTES DE L'ESTAT

|              |       |
|--------------|-------|
| Interior 4 % | 72'95 |
| " 4 % 1930   | 72'10 |
| " 4 % 1931   | 72'10 |
| " 4 % 1932   | 72'10 |
| " 4 % 1933   | 72'10 |
| " 4 % 1934   | 72'10 |
| " 4 % 1935   | 72'10 |
| " 4 % 1936   | 72'10 |
| " 4 % 1937   | 72'10 |
| " 4 % 1938   | 72'10 |
| " 4 % 1939   | 72'10 |
| " 4 % 1940   | 72'10 |
| " 4 % 1941   | 72'10 |
| " 4 % 1942   | 72'10 |
| " 4 % 1943   | 72'10 |
| " 4 % 1944   | 72'10 |
| " 4 % 1945   | 72'10 |
| " 4 % 1946   | 72'10 |
| " 4 % 1947   | 72'10 |
| " 4 % 1948   | 72'10 |
| " 4 % 1949   | 72'10 |
| " 4 % 1950   | 72'10 |

## DEUTES DE L'ESTAT

|              |       |
|--------------|-------|
| Interior 4 % | 72'95 |
| " 4 % 1930   | 72'10 |
| " 4 % 1931   | 72'10 |
| " 4 % 1932   | 72'10 |
| " 4 % 1933   | 72'10 |
| " 4 % 1934   | 72'10 |
| " 4 % 1935   | 72'10 |
| " 4 % 1936   | 72'10 |
| " 4 % 1937   | 72'10 |
| " 4 % 1938   | 72'10 |
| " 4 % 1939   | 72'10 |
| " 4 % 1940   | 72'10 |
| " 4 % 1941   | 72'10 |
| " 4 % 1942   | 72'10 |
| " 4 % 1943   | 72'10 |
| " 4 % 1944   | 72'10 |
| " 4 % 1945   | 72'10 |
| " 4 % 1946   | 72'10 |
| " 4 % 1947   | 72'10 |
| " 4 % 1948   | 72'10 |
| " 4 % 1949   | 72'10 |
| " 4 % 1950   | 72'10 |

## DEUTES DE L'ESTAT

|              |       |
|--------------|-------|
| Interior 4 % | 72'95 |
| " 4 % 1930   | 72'10 |
| " 4 % 1931   | 72'10 |
| " 4 % 1932   | 72'10 |
| " 4 % 1933   | 72'10 |
| " 4 % 1934   | 72'10 |
| " 4 % 1935   | 72'10 |
| " 4 % 1936   | 72'10 |
| " 4 % 1937   | 72'10 |
| " 4 % 1938   | 72'10 |
| " 4 % 1939   | 72'10 |
| " 4 % 1940   | 72'10 |
| " 4 % 1941   | 72'10 |
| " 4 % 1942   | 72'10 |
| " 4 % 1943   | 72'10 |
| " 4 % 1944   | 72'10 |
| " 4 % 1945   | 72'10 |
| " 4 % 1946   | 72'10 |
| " 4 % 1947   | 72'10 |
| " 4 % 1948   | 72'10 |
| " 4 % 1949   | 72'10 |
| " 4 % 1950   | 72'10 |

## CANVI DE L'OR

|                  |        |
|------------------|--------|
| Alions           | 120'00 |
| Unions 1/2 unces | 120'00 |
| Pessetes         | 120'00 |
| Francs           | 120'00 |
| Lliures          | 120'00 |
| Dòlars           | 120'00 |
| Quilò de platí   | 120'00 |

## DIVISES

|        |  |
|--------|--|
| Francs |  |
|--------|--|

# NOTICIA RI

ALEMANYS, ANGLÉS, ESPERANTO, ESPANYOL, FRANCÉS, ITALIÀ, RUS, PERSA I XINESA

Podeu aprendre tots aquests idiomes o un de sol si adquiriu el corresponent equip **LINGUAPHONE**, que us permetrà d'obtenir un positiu coneixement de l'idioma que desitgeu aprendre.

Als equips **LINGUAPHONE** són la solució única per a aprendre un idioma, ja que permeten estudiar-lo a casa vostra sense necessitat de professor, aprofitant tots els moments que vulgueu i així d'una manera fàcil, agradable i pràctica us trobareu en possessió de l'idioma escollit.

Demaneu detalls que us seran donats gratuïtament i sense cap compromís per part vostra. Personalment o per escrit, trametem el següent cupó:

**THE LINGUAPHONE INSTITUTE**  
Carrer de València, 248. Barcelona

Ciutat: .....  
Carrer: .....  
Nom: .....



Els vallseleutans posen una corona al monument a Pitarra

## Bloc del transeünt

En consta positívament que els nostres i estrangers que passen llurs moments a Font-Romeu no n'han tret ni el profit que n'esperaven. La cosa resulta així: A Font-Romeu els xalassos creixen com els bolets, i un dels més remarcables de la darrera collita correspon a un català. Així fins aquí hi ha res de particular, però si ho té a veure amb el qual el xalot ha estat batut. El nom que hom ha lapidat a la porta ha estat la preocupació del "Bloc" Font-Romeu. Davant d'aquest nom han fracassat coneguts industrials, artistes i aristòcrates de la nostra Barcelona. Així que hom feia un amistat nova aviat l'interrogava sobre el significat d'aquella paraula. Les senyores i damiselles gairebé ni el paraven a pronunciar en veu alta la paraula que no fos una paraula dubbia. Hom acudí al "Larousse". Un "pallissiu" fins consultà el "Didot-Bottin". Res. Tot inútil.

Els estímulants deixaren Font-Romeu amb els pulmons plens d'orgue, però amb un dring insatisfet, i així el motiu, com deia al començament, no n'haguin obtingut tot el profit possible.

Ja també em trobo en aquest cas i de d'aquest Bloc em permeto destorbar un xic Patenció dels entesos perquè m'ajudin a aclarir-me el significat de la paraula "Tathos". El xalot diu "Tathos". No sols jo, sinó tots els estímulants del 1929 a Font-Romeu li estarem agraïts, perquè restarà satisfet el nostre desig, causa de fúndes preocupacions.

## Les Sardanes

SARDANES NOVES

L'incansable compositor vigatà Font Palmerola ha fet dues sardanes: una que té per títol "Pont Vell", dedicada a la penya Joia, de la Pobla de Lillet, l'estrena de la qual tindrà lloc a l'Escola Choral Martinenc per la cobla Barcelona, avui, dissabte, a les deu de la nit. L'altra sardana es titula "El bon pastoret", dedicada a l'A. C. Atlántida. L'estrena a l'estatge de l'Ateneu Obrer Martinenc la mateixa cobla.

A SANT MARTI

Amb motiu de la festa major de Sant Martí, aquesta nit tindrà lloc, a l'estatge de l'Escola Choral Martinenc (Meridà, 97), una ballada de sardanes, a càrrec de la cobla Barcelona, la qual executarà el programa següent: "Mar blava", Serra (Joanquim); "Pont Vell" (estrena), de Font-Palmerola; "Tardor", Mates-Culler; "Matí a muntanya" (estrena a Barcelona), Català; "A una mina dels ulls blaus", Tarpies; i "La petita Teresa", Joanola (F.).

## DIDA

Si necessiteu trobar-ne aviat d'immillorables qualitats i degudament garantides, únicament heu de recórrer a l'**INSTITUT SANITARI DE LACTANCIA** Balma, 6, proel. Telèfon 17080 De vuit a dotze i de tres a set.

**Doctor SERRALLER**  
Molt econòmic  
Plaça Palau, núm. 5

## LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

|                              | PREUS |
|------------------------------|-------|
| Barcelona mes                | 8.50  |
| Península Ibèrica, trimestre | 7.50  |
| Amèrica llatina              | 8.00  |
| Altres països                | 9.00  |

## SERVEI METEOROLÒGIC DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 15 de novembre:

Tot l'occident europeu es troba sota les influències de diverses depressions situades a Irlanda, entrada de la mar Bàltica i a les Illes de Còrsega i Sardenya.

A tota la Mediterrània domina mal temps, així com a Itàlia, on es registren violentes tempestes del nord i alguns ruixats.

A la Península Ibèrica domina cel nuvolós i temps molt variable amb pluges aïllades per Andalusia, Cantàbria, Aragó i nord-oest de Catalunya.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

El temps és molt variable i insegur a la nostra regió i predomina cel nuvolós per la zona costera i vents forts del nord-oest i nord per Girona i Tarragona.

Durant les darreres 24 hores ha plogut a la carenada pirenenca i províncies de Lleida i Tarragona.

Les temperatures mínimes han estat de 7 graus sota zero a l'Estangento i 2 sota zero a Pobla de Segur.

Sota la influència dels nords forts que s'estableixen a França i nord-oest d'Espanya, les temperatures experimentaran un notable descens.

## SERVEI METEOROLÒGIC ESPANYOL: OBSERVATORI DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 15 de novembre de 1929.

Hores d'observació: 7, 13, 18; Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 751.4, 755.5, 757.6 mil·límetres; 1001.8, 1007.3, 1011.4 mil·líbars; Termòmetre a l'ombra: sec, 13.1, 15.0, 14.4; humit, 10.9, 12.8, 12.0; Humitat (centèsimes de saturació): 76, 76, 74; Vent: direcció, E, ESE, SSE; velocitat (m. per segon): 3, 10, 5; Estat del cel: Q. tapat, Q. seré, nuvolós; Classe de núvol: ci. cit. cu, ci. cit. cu, cu, scu; Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 16.4; mínima, 13.0; idem arran de terra, 2. Oscil·lació termomètrica, 3.4; Temperatura mitjana, 14.7; Recorregut del vent en igual període, 166 km.

## CALEFACIÓ IDEAL ESTUFA J. M. B. VALENCIA, 348 - TEL. 73016

Avui, dissabte, a les deu de la nit, tindrà lloc a la Societat esperantista "Pako kaj Amo", carrer del Planeta, 18, principal, una conferència pública a càrrec de Na Maria Juan Tarazona, sobre el tema: "La importància dels exercicis i jocs a l'aire lliure. L'educació moral i física de la dona i del modernisme naixent."

## INSTITUT DE CULTURA I BIBLIOTECA POPULAR DE LA DONA

"Secció Permanent de Religió i Culte".—Diumenge, dia 17, a les vuit: Missa dita de Comunió.

"Secció Permanent d'Educació i Instrucció".—Diumenge, dia 17, a les cinc, lliçó de cuina casolana.—Dijous, dia 21, es farà la visita instructiva al Palau Nacional de Montjuïc. Hora i lloc de reunió, a tres quarts de deu, davant de l'esmentat Palau.

"Secció Permanent d'Economia i Proveïments".—Llista de la setmana.—Dilluns, ous Marange; di-

marts, "Supreme" de Il·luc Rachel; dimecres, Perdiu en salmis; dijous, "Panaché" de verdure; divendres, Timbals a la russa; dissabte, "Pius IX".—Clases de la tarda.—Dimecres, ous Florentina i Salambó de castanyes; dissabte, Medallons de dels monestirs de Poble i Santes "Alimentació", recull de lliçons de cuina de règim. El trobareu a l'Institut i a les principals llibreries.

"Secció Permanent d'Organització i Propaganda".—Diumenge, dia 17, a les sis de la tarda, conferència amb projeccions a càrrec del Centre Excursionista de Catalunya. El senyor Manuel de Genovart parlarà del Monestir de Poblet i Santes Creus. Les associades podran assistir-hi amb llurs famílies.

## LLIBRE I SERRA

Ronda de Sant Pere, 3

Immens assortit dels últims bombons, fabricació especial de la casa, a 15 pessetes quilo

SUPERIORS XOCOLATES a 2, 2'50 i 3 ptes. els 400 grams

GRAN VARIETAT D'OBJECTES ARTÍSTICS, PROPIS PER A PRESENTS, NOGES I BATEIGS

La Junta directiva i la Comissió Recreativa del Círcol d'Ultramarins, Queviures i Similars conviden tots els seus socis i llurs famílies, al ball de Societat que tindrà lloc demà, diumenge, dia 17, a les deu de la nit, al seu local social (Ample, número 37, principal).

## JOIES VERITABLE OASIS per a comprar a bon preu aneu a la Joieria Magrà, Tallers, 41

Amb motiu de la Festa Major de la barriada, avui, dissabte, a la nit, i demà, diumenge, tarda i nit, se celebraran esplèndids balls de Societat a l'estatge de l'Ateneu Obrer Martinenc. El programa de balls va a càrrec de l'anomenada "Orquestrina Puig" i el saló de festes està ricament guarnit.

Han quedat establertes a l'Ateneu Obrer Martinenc, les classes nocturnes d'ensenyança primària i les classes especials de Caligrafia, Mecanografia, Taquígrafia, Tenebraria de Llibres, Francès, Anglès i de preparació per al Batxillerat i el Magisteri. Totes les classes són per a alumnes de tots dos sexes.

A la Societat Foment Martinenc, amb motiu de la festa major, tindrà lloc avui, dissabte, a la nit, un gran ball, i demà, diumenge, al matí, un concert vermú al saló-café, i a la tarda i a la nit magnífics balls.

La part musical està confiada a la reputada orquestra Fatxendes, de Sabadell.

Servei especial de tramvies en acabar els balls de nit.

## EL DIRECTOR DE SANITAT EN EL SANATORI DE TERRASSA

El Director general de Sanitat doctor Antoni Horcada, amb l'Inspector provincial de Sanitat doctor Bercial, visità dijous passat el Sanatori Antitubercuós de Torre Bònica, que posseeix en el terme Municipal de Terrassa la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, dintre de la seva obra social benèfica.

El doctor Horcada, que recorregué detingudament totes les dependències del Sanatori, expressà l'excel·lent impressió que la visita li produïa als seus acompanyants se-

nyor Leopold Mercader, Inspector de Sucursals de la Caixa, qui representava la Direcció general; els doctors Kalabardé i Alegré, metges cap i intern del Sanatori; senyor Joan Bayea, administrador; reverend Jaume Catusà, capellà del Sanatori, i la reverenda Mare Teresa Corde-lière, priora.

Al Sanatori complimentaren el doctor Horcada l'Alcalde de Terrassa, senyor Josep Ullés; Ramon Coll Vergés, sots-delegat de medicina; Josep Sala, sots-delegat de veterinària i altres diverses representacions de Terrassa.

De retorn a Barcelona, es detingué el doctor Horcada a Sabadell per visitar la Sucursal de la Caixa de Pensions de la sudita ciutat.

## INCENDIS

En una fàbrica de filats i teixits del carrer d'Aragó es calà foc, que fou aviat extingit pels bombers i ocasionà pèrdues de poca importància.

Més importància tingué el que succeí en una tenda de queviures del carrer de Rosend Arús, núm. 21, degut a un circuit curt de la instal·lació elèctrica.

Es destruí un cobert interior i generes per valor de més de 15 mil pessetes.

El foc fou apagat pels bombers del Parc i d'Hostafrancs a les dues hores de declarat.

No calgué d'ordre desgràcies personals.

## BARALLA ENTRE PESCADORS

Diversos pescadors habitants de les barraques properes a la fàbrica de gas de la Barceloneta es barallaren. Resultaren ferits Joan Garcia Gil, de 66 anys, a la cara i a la cuixa dreta, Manuel Fernández Soler, de 40 anys, Ascensió Montes Ayala, de 48, i Dioda López Linares, de 36, de caràcter lleu.

Foren assistits al dispensari de la Barceloneta.

## ATROPELLAMENT

Al carrer de Sans, davant del dels Jocs Florals, una camioneta atropellà a Llorença Joanon Soler, de 67 anys. L'auxiliaren al dispensari d'Hostafrancs, on trobaren que li havia produït erosions al peu esquerre i magllemament general, de pronòstic greu.

Un individu d'uns 60 anys visita els estímulants i altres persones que tenen alguna relació a Argentina tot al·legant ésser fill del dit poble i trobar-se en situació compromesa. A més, cita dades i referències que semblen exactes, però que s'ha pogut comprovar que es tracta únicament d'un timador. Es prega que en cas de rebre la dita visita s'avisi algun agent de l'autoritat.

## TROBALLA DE DOCUMENTS A L'AUDIENCIA

El porter major de l'Audiència lliurarà a disposició de la persona que acrediti tenir-hi dret unes lletres acceptades i uns documents notariais que foren trobats en un passadís de l'Audiència.

M. Auero i Elect. Portal de l'Angel, 36

T. S. P.

## PROGRAMES PER A AVUI

### UNIO RADIO BARCELONA, 349 m.

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

13'00: Emissió de sobretaula. Tancament del Borsí del matí. "Rigoletto". Questa o quella (Verdi), pel tenor Borracelli; "La fanciulla del West" (Puccini), pel tenor Borracelli; "Les Fontes de Roma" (Respighi), número 2. La Fontana del Tritone al matí. Orquestra Simfònica de Londres. Mestre Coates; "Boris Godunov" (Mussorgski), adaptació de Rimski Korsakov, acte quart, per Chalapine, chor i orquestra. Mestre Belleza; "Olé", marxa espanyola (M. San Miguel); "Jeannette", one step (L. Artó Ferrer); "Idilio portelló", pericon (R. Tubau Fernández). Sextet; "La vida alegre", vals (Lehar), Banda d'Alabarders, de Madrid; "La boîte à jousjou", ballet (C. Debussy); "La Marsellesa", selecció (M. F. Caballero), Sextet.

### INFORMACIÓ TEATRAL

"Marxa nupcial" (Mendelssohn), Orquestra de Sant Francesc. Mestre Hertz; "Minuetto del gallo" (E. Albéniz); "La bella Itàlia", serenata (N. Puig Busquets), Sextet; "Melodia solemne" (Walford i Davies), orgue per R. Goss Custard; "Manila", java (J. Mora); "Mirelle", selecció (Ch. Gounod), Sextet; "Mujer morena" (F. Ledesma i M. Alvarez Diaz), tenor Joan Garcia, piano mestre Ledesma; "To my Queen", vals (C. Worsley), Sextet; "Chorra", tango per C. Gardel; "El legionario", marxa (P. Rublo), Sextet.

### INFORMACIÓ D'ACTUALITAT REFERENT A L'EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DE BARCELONA

15'00: Tancament de l'estació.

17'30: Obertura de l'estació.

"Nurmi", fox-foxtrot (R. Tu-

# EN JUST TERME

MINERVA no ven barat, en cert sentit de barator.

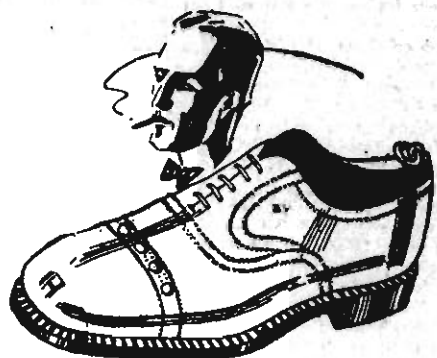
MINERVA no ven car.

Si venguéssim "barat", amb el que solen anomenar-se preus absurds, us enganyariem a vós, que sou client nostre, perquè hauríem de sacrificar la qualitat...

Si venguéssim "car", amb excessiu recarrec de preus, també us enganyariem i ens enganyariem nosaltres mateixos...

Donem articles amb perfecte equilibri de qualitat i preu. I, sempre, articles irreprotxables.

Vegeu aquest model. Useu-lo. Us investirà d'una elegància baronívola.



Magnífica sabata tall anglès, de Lozant color marró i clar, i en negre, finament adornada, folrada amb pell per a comoditat i preservar el peu, taló rodad, forma verament còmoda

Preu: Ptes. 20'90



Via Laletana, 30-Pelayo, 1'-Rambla d'Estudis, 4  
Salmerón, 71-Colom, 2 (entrada f. llatí) Escudellers, 6

bau Fernández), Trio Ibèria; "Fandango vasco", popular, solo d'acordió per V. Altna; "Harold", one step (D. Acedo); "El alma del Sena", vals (A. Vidal), Trio Ibèria; "Madre, còmprame un negre", xarleston (Villajos, Bolaños i Jofre), per Cèlia Gámez; "Mi romancero", pericon (J. Forrell), Trio Ibèria.

18'00: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa.

El Trio Ibèria interpretarà: "La Terraza" (Renato); "Ta bouche", selecció (M. Ivain); "Lluïsa", fragment (G. Charpentier); Notícies de premsa.

"Le Jongleur de Notre-Dame", selecció (J. Massenet); "Merchú", pas doble (I. Pina Tarongil).

19'00: Tancament de l'estació.

20'30: Obertura de l'estació.

## IDIOMES

Curs elemental d'Alemanys, amb assistència d'alumnes davant el micròfon, per les Escoles Massé.

21'00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda.

## INFORMACIÓ AGRÍCOLA

de la Borsa Oficial de Comerç de Barcelona. Cotitzacions dels mercats agrícoles i ramaders.

21'05: Retransmissió parcial de l'òpera "La ciutat invisible de Kite-g", de Rimski Korsakov, des del Gran Teatre del Liceu.

## UNIO RADIO CATALANA, 368 m.

19'00: Obertura de l'estació.

Cotitzacions del Borsí de la tarda.

"Just like a melody out of the sky", xarleston (Donaldson); "Cuando llegué el otoño", tango (Solito Rocca), per Rosita Quiroga; El Profeta. "Ah, mon fils" (Meyerbeer), per Onegion, contralt; Boris Godunov. "Boyards, procedim a la votació" (Mussorgski), adaptació per Rimski Korsakov, per Chalapine; "Encisadora", sardana (R. Villalonga); II Trovatore. "Ah, si ben mio" (Verdi), pel tenor Ferrer; II Trovatore. "Di quella pira" (Verdi), pel tenor Ferrer; "Sanjua-nina" (Flores i O. Pérez Freire), per Imperio Argentina; Notícies de premsa.

"Mañanitas de Montmartre" (Irusta, Fugazot i Demare), per Irusta; "Llévatelo todo" (Scimmarrelli), per Fugazot; "Fandanguillo", per Nilla de Linares; "Mineras", per Nilla de Linares; "Fronm Monday on" (Barrig Crosby); La Bo-

hème. "Quando me'n vo" (Puccini), per la soprano Lucrécia Bori; "Valse d'oiseau" (Vamey), soprano L. Bori; "Al amanecer" (Cadman); "Vals en la bemo" (Chopin), per Rachmaninov; "Ave Maria" (Gounod), orgue, per R. A. Greir; "Marxa nupcial" (Mendelssohn); "Mar-tierra", duo (Guerrero), per Alarcón i F. Cavaller; Las alondras. "Adiós París", per Frederic Cavaller; "La señora Robustiana", xotis (Telm Vela).

20'30: Tancament de l'estació.

## Companya del Ferrocarril Santander - Mediterrània

Secció de Construcció

Havent-se acabat la major part de la construcció d'aquest ferrocarril, aquesta Companya posa a la venda una gran part de materials usats, propis per a la construcció de ferrocarrils i obres públiques en general, com són:

Formigoneres  
Excavadores mecàniques  
Compresores d'aire  
Matxadores de pedra  
Tabloestacs  
Màquines fixes de vapor  
Calderes  
Motors d'olis pesats  
Motors elèctrics  
Material decauville  
Tractors de gasolina  
Automòbils  
Camionetes  
Camions  
Remolcs  
Motoelèctrics  
Carros  
Etc., etc.

Per a més detalls, adreçar-se al Departament Comercial de la Companya esmentada, Apartat número 51, Burgos.

**A París, Miravilles,** enginyer industrial, 9, Square Port-Royal, s'ofereix per a tota compra de maquinària tècnica industrial, comercial, agrícola o automòbils. La seva llarga residència a París, l'obténcia d'un diploma francès, el garanteix contra tot intent de "moufing" de què manté enganades han estat víctimes compradors catalans.



EL SENYOR

# Joaquim Campamà i Marieges

HA MORT

(A. C. S.)

La seva afligida filla Maria, fill polític Ramon Sastre, nétes Maria Teresa, Montserrat, Núria, Maria Rosa, Isabel, germana, germà polític, nebodes, cosins i família tota, en assabentar les seves amistats de tan trista nova, els preguen que li tributin un record en les seves oracions i que se serveixin assistir a la casa mortuòria, Angel Guimerà, lletra C, avui, dissabte, a les tres de la tarda, per tal d'acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Sarrià, i d'allí a la seva darrera estada, Cementiri Vell.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

## El doctor Lluís Ullós a Barcelona

Es a Barcelona, per tal de prendre part en les tasques del Congrés Internacional d'Història d'Espanya, l'il·lustre perit doctor Lluís Ullós.

## La Setmana de Valladolid

Continuen celebrant-se els diversos actes organitzats amb motiu de la visita dels vallisoletans a l'Exposició.

A la festa que va tenir lloc a la plaça d'Aragó del Poble Espanyol, foren molt celebrades les danses i les cançons que al so de la "charambita" interpretaren algunes distingides parelles.

També es varen vendre en llocs col·locats a l'efecte el pa "lechugino" de Valladolid, el "casajo" de Riosco, els vins de la Nava i Rueda, les ametlles de Villafrechies i altres productes de la província de Valladolid, que s'acabaren a la poca estona d'haver-se obert la venda.

Al vespre, el cronista vallisoletà senyor Francesc Mendizábal va donar una conferència sobre la vella ciutat castellana, que fou escoltada amb visible interès.

Al té amb què foren obsequiats al saló de festes de l'Hotel Orient per la casa de Castella la Vella hi assistí un nombre d'invitats públics, d'entre els quals es destacaven moltes belleses d'aquell país que llueixen vestits típics. Hi hagueren danses i lectura de poesies.

Ahí al migdia la Coral Vallisoletana féu una visita a la Casa de la Ciutat. Els va rebre l'alcalde, acompanyat de regidors i altres funcionaris. Després de les paraules de salutació entre el baró de Viver i el senyor Miquel de Hoyos, president de la coral, aquesta, sota la batuta del seu mestre director, Rvnd. Julià García Blanco, mestre de capella de la Catedral de Valladolid, interpretà la rondalla castellana "Ay larala", d'Alparicio; la cançó burgesa "Dicen que no me quierdes, del mateix autor, en la qual actuà de tiple solista la senyoreta Chamard, i la sardana de Morera "Empordà" i Rosselló, interpretada magistralment.

L'alcalde, en nom de la ciutat, lliurà al mestre García Blanco una corbata per a l'enssenya de l'Orfè.

Acabat el concert s'obsequià l'Orfè Vallisoletà amb un bonx.

De l'Ajuntament, els nostres hostes es traslladaren a la Diputació. Els va rebre el president accidental comte de Fionis i alguns diputats.

Els elements directius de la Coral Vallisoletana anaren a visitar també de flor a les tombes de Pitarra, Angel Guimerà, mossèn Cinto i Rius i Tauler.

## El Congrés d'Història d'Espanya

### PROGRAMA DELS ACTES

Dilluns, 18. — A les onze, sessió preparatòria a la Reial Acadèmia de Ciències.

A les 18, solemne sessió inaugural al Paraninfo de la Universitat.

(De frac o uniforme i condecoracions.)

Dimecres, 20. — A les deu, visita a l'Exposició: Sales de Genealogia i Heràldica i de Lepant, del Palau Nacional.

A les 16.30, reunió de les Seccions a l'Universitat.

A les 19, recepció i refrescos oferits per l'Ajuntament, a la Casa de la Ciutat.

Dijous, 21. — Excursió al Monestir de Poblet.

Divendres, 22. — A les deu, visita a l'Exposició: Palau Nacional.

A les 17, reunió de les Seccions, a la Universitat.

Dissabte, 23. — A les deu, visita a la Catedral, a l'Arxiu Històric de la Ciutat i al Palau de la Diputació Provincial.

A les 16, visita a l'Exposició: Poble Espanyol. Berenar ofert pel Comitè de l'Exposició.

Diumenge, 24. — Excursió al Monestir de Montserrat, obsequi de la Diputació Provincial als congressistes.

Dilluns, 25. — A les deu, visita a l'Exposició: Pavelló de la Ciutat de Barcelona i Palau de les Missions.

A les 17, reunió de les Seccions, a la Universitat.

Dimarts, 26. — A les 17, sessió de clausura.

A les 21, banquet de gala, a l'Hotel Ritz, ofert pel Comitè de l'Exposició.

(De frac o uniforme i condecoracions.)

Dimecres, 27. — Sortida per a l'excursió cap a Mallorca.

Per a detalls i possibles modificacions d'aquest programa, es prega els senyors congressistes a qüestionar cura dels advertiments que es facin a la secretaria del Congrés, a la Universitat, o per mitjà de la Premsa.

## La Festa de l'Agricultura

Com sigui que són en nombre considerable les adhesions que cadira rep la Comissió organitzadora de la Festa de l'Agricultura (dependent del Patronat Provincial per a la protecció dels Animals i Plantes de Barcelona), d'escoles nacionals i particulars de la ciutat i de la resta de poblacions de la província, i que hi ha un gran entusiasme entre els escolars i el veïnat de les localitats que fins ara s'han adherit, segons s'acreditava pels comunicats rebuts de llurs respectius alcaldes, presidents dels Patronats locals de l'esmentat caràcter, la dita Comissió es complau a fer públic el seu plegat agraiment als expositors atenciosos i mestres que laboren amb prou feia perquè la dita festa revesteixi excepcional importància i transcondència, digna de la grandiosa Exposició de Barcelona, al recinte de la qual tindran lloc tan simpàtics actes culturals, per la qual cosa es pren nota per al seu dia premiar tal distinció.

Heus ací la primera llista d'escoles oficials i particulars de la ciutat i de les poblacions que s'han adherit:

Barcelona (nens): Valladolid, 1; Calileu, 54 al 60; Sans, 24; Ferlandina, 32; Plaça de Santa Madrona, 8 bis; Rossic, 4; Borrell, 118; Badia, 4; Rades, 41; Provença, 242; Carders, 12; Gayerre, 20; Viladomat, 129; Almeria, 34; Comte del Asalto, 45; Pere IV, 239; Calabria, 187; Senece, 2; Salou, 33; Aljandina, 27; València, 358; Ronda de Sant Pau, 47; Blascoe de Garay, 14; Cinquanta-dos, 17; Bailén, 87; Ponent, 30; Aragó, 313; Roser, 31; Provença, 250; Plaça de Sant Vicenç, 7; Passatge de Cros, 5; Enric Granados, 32; Santa Anna, 11 i 13; Granada, 1; Parc de la Ciutadella, Comerç, 32; Mendizábal, 16; Plaça del Regomir, 3; Miquel Bleach, 24; Caius Celio, 2; Porta Ferrissas, 45; Cabanyes, 60; Pere IV, 132; Folgaroles, 41; Pujaides, 176; Plaça del Diamant, 7; Creu del Pedró, 21; Wad-Ras, 223; Pujaides, 252.

Barcelona (nens): Santa Cecilia, 8; Almeria, 32; Jaume I, 14; Mallorca, 446; Minerva, 7; Enric Granados, 47; Xuclà, 13; Bruc, 102; Avinguda del Marquès de l'Argentera, 1 bis; Consell de Cent; Fresser, Herra F; Santa Caterina, 60; Princesa, 35; Girona, 104; Bor-

rell, 69; Abat Samsó, 21; Rosend Arús, 5; Wad-Ras, 223; Miquel Bleach, 24; Consell de Cent, 33; Sagrera, 14; Vallespir, 80; Borrell, 123; Travessera Solar, 166; Gayerre, 61; Comte del Asalto, 67; Aribau, 39; Comerç, 21; Passeig del Triomf, 53; Gumbau, 9; Mendizábal, 13; Diputació, 295.

Escoles oficials i particulars d'ambdós sexes, d'entre els 13 partits judicials de la província:

Badalona, Manresa, Sarrià Perpètua de la Moguda, Sant Vicenç de Castellet, Papiol, Cervelló, Santa Coloma de Ger-

velló, Tordera, Mediona, Molins de Rei, Cardedeu, Fonttrubí, Castellar Dos-Rius, Gavà, Masies de Sant Hipòlit de Voltregà, Castells, Olerdola, Argentea, Tiana, Avinyonet, Esparreguera, Sant Pere de Vilamajor, Sant Vicenç de Llavaseras, Sant Cugat del Vallès, Sabadell.

Es recorda als mestres que encara no han passat per aquest Govern civil a recollir les fulles escolars, se serveixin recollir-les qualsevol dimarts, dijous o dissabte, de les sis a les set de la tarda, fent-los arribar que el termini acaba al dia 25 del mes que som. Els mestres de fora de la capital han de sol·licitar-les de llurs respectius alcaldes.

Tant el producte de les subscripcions escolars, la dels particulars i corporacions, com els dibuixos escolars i fulles complimentades per als llibres d'or, han de trametre's al Govern civil, oficines de l'esmentat Patronat.

## Els asilats en la "Fundació Torrent", d'Arenys de Mar, visitaran l'Exposició

Degut a la iniciativa dels corresponsals dels diaris "La Veu", "La Nau" i LA PUBLICITAT i organitzat per la Joventut Sèrifica d'Arenys de Mar, amb la cooperació de l'Ajuntament, societats locals i bellament secundats per diferents particulars, dilluns vinent, i en espais autònoms, seran portats a aquesta ciutat, per tal de visitar l'Exposició, els seus jardins i brolladors, els pobres asilats a les Germanes dels Pobres (Fundació Torrent), en nombre d'una cinquantena, entre homes i dones.

Aniran acompanyats de les germanes que tenen cura d'ells, de la comissió organitzadora i d'algunes personalitats arenyenes, en automòbils, que constituirà una caravana interessant.

## Viatgers

De França arribaren el comandant Jallure de Souza, ex-ministre de Colòmbies de Portugal; el senyor Depret, senador biga i president del Banc de Brusselles, i el senyor Clukry Jaier, de la Legació d'Haití a Alemanya.

## Els Tribunals

### Una querella contra l'Associació de la Premsa Diària

Ahí s'assegurava pel jutjat que havia estat presentada una querella criminal per suposat delictes d'estafa contra l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, a nom del senyor Josep Morera Ventalló.

Segons sembla, l'esmentat senyor va

adquirir númeres d'una rifa que va tenir lloc la nit de la prou coneguda revolta que aquella entitat va organitzar aquest estiu passat a l'Exposició. El querellant diu que un dels seus númeres va sortir premiat amb una assegurança de vida, però en presentar-se a recollir el premi es va trobar amb que l'única cosa que li regalaren era el termini del primer any (que és el que les cases d'assegurança regalen com a prima de corretatge i si volia aprofitar-se del premi obtingut no li quedava altre remei que pagar 260 pessetes cada un dels anys successius. D'aquesta manera obtindria una assegurança de la vida per valor de deu mil pessetes.

Com es pot suposar, el fet ha estat comentatíssim entre els habituals concurrents al Palau de Justícia.

## EL CRIM DEL CARRER DE L'OLM

Per la policia van ésser posats a disposició del jutjat de les Drassanes Andreu Hermosilla López i Jesús Martín Avila que, junt amb un altre que no està detingut, es creu que formaven el grup que causà la mort al taverner Antoni Mauricio, al carrer de l'Olm, dies ençà.

Tots dos ingressaren a la presó incommunicata, i, segons les nostres notícies, varen negar que ells siguin els autors del crim.

## TROBALLA DE DOCUMENTS A L'AUDIENCIA

Als passadissos de l'Audiència foren trobades unes lletres acceptades i uns documents materials, els quals són a poder del porter major de l'Audiència, qui els lliurà al que acreditat tenim-hi dret.

## SENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Inhibició. Cambra de Comerç de Lleida contra Plàcid Campanilles.

Sala segona. — No té assenyalaments.

Sala del Contenciós. — Cambra de la Propietat contra l'Administració i l'Ajuntament.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — Un oral per furt contra Salvador Arbaló.

Secció segona. — Un oral per estafa contra Ferran Sagristà.

Secció tercera. — Un oral per concubinatge contra Josep Oliver.

Secció quarta. — Un oral per violació contra Enric Luna.

## OBITUARI

### Joaquim Campamà i Marieges

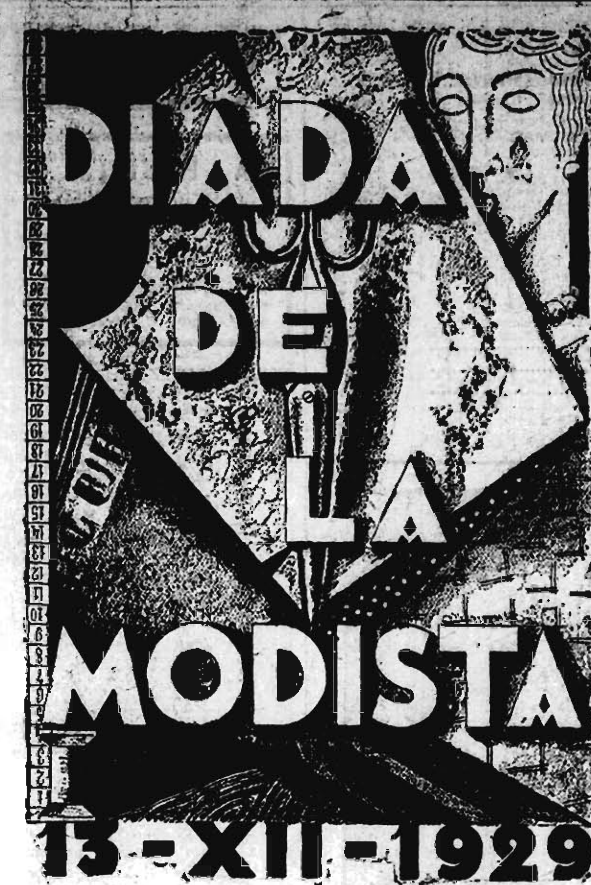
Ahí al matí va morir, rodejat de les persones de la seva família, el senyor Joaquim Campamà i Marieges, ben conegut en el nostre món dels negocis, i que en ocasió del seu pas per l'Ateneu Enciclopèdic Popular, del qual fou vice-president, va mostrar l'entusiasme que sentia per tota obra cultural i com era amic de la joventut estudiosa, que s'hi forma.

Entre els joves d'aquella època la figura de Joaquim Campamà era ben coneguda i estimada.

Ha mort a 62 anys, i des de feia temps estava allunyat de tota mena d'activitat; així i tot, fins a darrera hora ha servat la fidelitat de sempre a les idees liberals que havien bategat en ell.

A les moltes demostracions de simpatia que en aquestes circumstàncies ha rebut la família del senyor Joaquim Campamà unim el nostre sincer condol.

Aquest número ha passat per la censura governativa



## Mitja hora amb les modistes de "La Física"

Confessó que el regust científic que deixa el titol austere d'aquest gran magatzem de novetats m'havia fet entrar a l'establiment amb unes certes reserves... En arribar al primer pis, però, saludat el senyor Rosselló i entrar al saló de modes on desfilen els maniquins lluint les darreres novetats, vaig sentir com s'esvaïen immediatament totes les meves preocupacions contra el cognom "científic" de la casa. Les senyoretes que travessaven el saló, amb el pas cadenciós i relent de la model que exhibeix un superb vestit de soiree, feien honor al nom de l'establiment; vull dir que totes tenien un físic admirable... Comodament assegudes, ocupant totes les butaques del saló, hi havia una trentena de distingides clients que miraven atentament el pas de les models. S'hi veia la senyora que usa imperients perquè dona un cert to i ajuda a lluir el solitari que llueix a la mà. També s'hi veia la dama que ha de casar la noia gran i que comença a preparar-li el nuviatge. No hi mancava la senyora tafanera i desenfocada que passa l'estona admirant les elegàncies d'altri pel sol gust d'envejar la gràcia, la bellesa i la joventut de les models. Hi havia, naturalment, la bona clienta, la que el director de la secció curulla d'atencions i fineses, la que encarrega els vestits i els abrics de cine en cine...

Aquestes senyores que omplen els salons de moda dels grans establiments de novetats són les mateixes a tot arreu. Els encarregats de les cases ja les coneixen. A París, per exemple, que és el centre universal de la moda femenina, tenen muntat un servei de vigilància especial per impedir l'entrada als salons de moda de modistes curioses que només hi van amb la intenció de caçar idees de models, de mirar les darreres novetats, de fixar-se en tot, sense comprar mai res.

Vàrem veure una col·lecció de vestits superbs, de carrer, de te, de nit, i una exhibició d'abrics que feien desitjar un descens exagerat de la temperatura. Aleshores, però, ens féu la il·lusió de conèixer les obres que havien confeccionat aquell bé de Déu de vestits i, sobretot, de fer una visita als tallers de modistes en aquella

hora (les sis de la tarda) en què devien estar en plena activitat...

No se'n pot posar cap obstacle a la nostra tasca de reporters que molts, és clar, ens haurien envejat. Els tallers són grans. Hi cusen una vuitantena d'obres. Totes van uniformades amb una bata blanca molt escaient que resultaria francament afavoridora si totes les noies no es passessin, com es passen, de qualsevol auxili estètic. No en necessiten. En entrar al taller, a mà esquerra, hi ha un petit gabinet on cusen set o vuit oficials. En mirant un xic sorpreses...

—Perdoneu—jo que faig, amablement—. El director m'ha enviat com auxiliar de la secció i necessito que m'expliquen una mica com va això dels vestits.

Les modistes somriuen. No em creuen. Una moreneta que cus un vestit de seda, aixeeu un moment els seus ulls negres i mirant-me amb malícia, em diu:

—Si ens vol ajudar ja pot seure, que feina no n'hi mancarà. Miri, faci's un ribet en aquesta mànega de vellut...

El que jo veia no era, mentant, fer ribets en mànegues de vellut, car que per complir aquell treball neta hauria fet mans i mànigues. Vaig dir que era un periodista i que volia preguntar-los les seves impressions de la vida del taller... —Es molt agradable—em responen gairebé totes alhora — molt agradable!...

—Mentre cosiu, no parieu, no comentariu, no expliqueu coses?...

—Segons—em diu una rossa jove—. Quan l'encarregada no ens deixa parlar, si que ens enorgueixem.

—De què parieu?

—Una mica de tot.

—Això és molt impruixent. De què parieu amb preferència?

Una respon:

—De cinema.

Una, altra diu

—De futbol.

Una altra interromp:

—De "novios"...

I totes riuen amb un riure fresc i musical com el cant d'un ocell.

Anem seguint el taller i ens aturem una mica a totes les taules. Contem que el cinema és el tema que té més èxit.

—Quin artista preferiu?

preguntat a quatre oficials amb vestits que enllustren dues sortides de teatre...

—Aí, jo, Ramon Navarro — diu una.

—Per què?

—Quines coses de preguntar! Però què el trobo molt guapo i molt simpàtic.

—Jo prefereixo John Gilbert — diu una altra.

Sonen d'altres noms, però aquells dos guanyen per una gran majoria.

A l'altre extrem del taller hi ha una noia que plorava. Ens explica que talladament les característiques del vestit que confecciona. Després d'això se'n va a cosir, entre les seves companyes.

Confidencialment ens diu que té promès i que encara casar-se l'any vinent si tot surt com ara i troben un bon barret...

A les seves amigues li agraden els brims i el tema predilect és el futbol, totes són barcelonines.

Una modista molt gentil, en preguntar-li el seu esport favorit, ens diu que és la natació. Creu que és millor que el tennis i que tots els altres. Potany al Club Femení d'Esports... Molt truca de cosir un vestit de corset georgette, ens demana detalls de la pròxima Diada de la Modista...

La mica de por que tenien en començar l'enquesta s'ha convertit en entusiasme. Totes estan disposades a respondre a les nostres preguntes. Però el rellotge avança i marca les set menys cinc minuts. S'atura l'hora de sortir. Si, si. Han dit la veritat i afirmem que la vida del taller és plena. Les seves rialles musicals ho comencen sempre...

DOMÈNEC DE BELLMUNT

(Continuarà)

## BIBLIOTECA UNIVERS

S'ha posat a la venda:

## DIALEGS DELS MORTS

per FONTENELLE

Ptes. 1'50

Administració i venda:

LLIBRERIA CATALONIA

Plaça de Catalunya, número 17.—BARCELONA

# Exposició Internacional de Barcelona

## FESTIVAL BENEFIC

Gran esdeveniment **TAURI** a la Plaça Major del Poble Espanyol, per a avui, dissabte, dia 16, a les 3 de la tarda

Seran capejats, banderillejats i morts a estoc

## 4 - FORMOSOS "NOVILLOS" - 4

de la renomada ramaderia del senyor ANTONI FUENTES, de Sevilla, amb divisa vermella i blanca, pels aplaudits matadors

**MARCIAL LALANDA** - Pere Basauri (PEDRUCHO) - Rafael Varela (EL PEZALLA)

l'aristòcrata català senyor RAMON TORRES

i el renomnat "rejoneador" i cavallista senyor ANTONI MARCET

Després dels "novillos" de mort i amb caràcter típic serà corregut un "novillo" embolat, a càrrec dels minyons del poble ja designats per a tal efecte.

Amenitzarà la festa la Banda de la Creu Roja

Després de la correguda tindrà lloc a la mateixa Plaça del Poble Espanyol un lluit bali popular.

## PREUS DE LES LOCALITATS

|                                 |           |
|---------------------------------|-----------|
| Llotges plaça, amb sis entrades | 300 ptes. |
| Llotges pis, sense entrada      | 225 "     |
| Entrada llotja pis              | 10 "      |
| Seient de grada                 | 15 "      |
| Cadira de grada                 | 15 "      |

S'admeten encàrrecs a la taquilla oficial de l'Exposició, Marquès del Duero (Palau de Comunicacions) i Centres de Localitats de Barcelona.

A la taquilla oficial es despacharan entrades fins mitja hora abans de la correguda.

De les 2'15 a les 3'15 l'entrada de cotxes al recinte de l'Exposició serà per les portes de Fra Juncosa, Plaça d'Espanya i Mèxic, i quedarà la del carrer de Lleida únicament per a la sortida.

La direcció serà única en sentit ascendent en el trajecte comprès entre les tres primeres portes i la Plaça de les Diputacions.

Queda terminantment prohibit l'estacionament de cotxes a l'Avinguda del Marquès de Comilles, des del carrer de Mèxic a la Plaça de les Diputacions.

L'estacionament s'efectuarà a la carretera que va a les Atraccions, immediacions del Palau de la Química, i des de la Plaça de les Diputacions cap a l'Estadi.

El petit parc exterior immediat al Poble Espanyol queda exclusivament destinat als cotxes de les autoritats i al personal de l'Exposició.

Els carruatges, llevat dels de les autoritats, de passaran sense aturar-se la porta anomenada d'Avila, del Poble Espanyol, abans de baixar els seus ocupants, i, un cop buits, seguiran vers els emplaçaments indicats.

# LES ARTS

## Les obres recents de Salvador Dalí

Les obres recents de Salvador Dalí semblen haver estat engendrades dins l'aire enrair que es respira en els més superrealistes. "Un chien andalou", el film realitzat amb la col·laboració de Luis Buñuel, n'és un exemple convincent.

A Barcelona, aquest film ha de fer molta impressió. Els espectadors esperaven trobar-se enfront d'una realització situada de ple dins el clau d'allò que en diuen "avantguardisme": coses tortes i altres excessos postcaligariats. Els espectadors es creien enfront d'una realització tècnica, encara més cunada que les complicacions ultracòmiques de les pel·lícules de Man Ray, francament avantguardistes.

Per als superrealistes, però — i per a molts que no ho són —, la paraula avantguardisme ha estat investida d'un significat pejoratiu. I Man Ray, precisament pel seu avantguardisme, acaba d'ésser expulsat del superrealisme.

El film de Dalí no té, doncs, la valor estricte tècnica, que sembla ésser la característica essencial dels films que es projecten actualment en sales especialitzades. En el film de Dalí, l'espectador defraudat no ha trobat, doncs, la multiplicació d'angles, els enlluernadors "flous", els impressionants "talents". Tot això són conquestes purament exteriors. De continència. I el film de Dalí aspira a ésser un film de contingut. La seva tècnica no és, doncs, un fi, sinó un mitjà. Cap malabarisme superficial, en aquest film. La fotografia no és una cunada complicada, sinó una clara simplicitat. La net i primària simplicitat — al·tament plàstica — de les fotos anunciadores de films, exposades en els vestíbuls dels cinemes. El film de Dalí no és un contingut enlluernador, sinó un contingut expressat amb el contingut estricte i intensament espiritual. Aquest film és l'intent espiritual més important que s'ha realitzat de molts anys ençà: ho ha dit Eisenstein al Congrés de La Sarraz.

"Un chien andalou", com diem en començar, és fill exclusiu de la subconsciència alliberada de tota trava de la consciència. Tot ell és una plasmació de les manifestacions de l'instint incontrolat. Tot ell és incoherent, irracional, inexplicable, com el funcionament del pensament, orle del control de la raó. La lluna, tallada finalment per un núvol, suggereix a un individu de tallar l'ull de la seva amiga amb la navalla que té a les mans. I, instintivament, ho posa immediatament en pràctica. Un accident d'automòbil satisfà intensament el fons moribund del protagonista. Aquest accident li desvetlla automàticament un desig exacerbadament sexual. Manifestacions malitoses, totes elles, de la subconsciència, obrant en absència del control de la consciència.

Contràriament al que ha suposat la crítica, aquest film està absolutament desposseït de tot simbolisme. S'ha dit que la lluna travessada pel núvol i l'ull travessat per la navalla, indicava que el film s'expressaria amb símbols. Res de més allunyat de la realitat. Aquest film és una simple constatació de fets subconscients, estrictament objectiva. Els superrealistes donen lliure curs a llur subconsciència. Els que no empen ni una ploma, ni un pinzell, ni cap altre mitjà expressiu, es comporten superrealísticament en tots els actes de llur vida. Els altres, els que empen un dels seus dits, uns expressius, transcriuen en llurs obres les manifestacions d'aquesta subconsciència. I les transcriuen literalment. Un superrealista pretén ésser un simple aparell enregistrador. Les seves realitzacions no són una creació, no una interpretació, ni un símbol, sinó una còpia, simplement una còpia, de les imatges o frases dictades pel seu subconscient. Una còpia realitzada tan autòmatament i tan involuntàriament com l'objectiu fotogràfic o l'aparell enregistrador de discos. Una còpia realitzada sense cap idea estètica preconcebuda ni cap intenció artística determinada.

"En possessió d'un llapis, podria fàcilment seguir-ne els contorns, car no es tracta de dibuixar, sinó de carregar — ha dit André Breton, en parlar de les seves aparicions, que se li presenten en el pre-somni. I aquest film és això. Una simple constatació de fets subconscients — o millor, anotació — sense cap mena d'intencions ocultes, sense cap mena de simbolisme. Això és aquest film, aquest film impressionant.

Impressionant, he dit. Heu-vos ací la valor més considerable del "Chien andalou". Aquesta obra enigmàtica, torbadora i sorprenentment incoherent com un mal somni — produeix una fortíssima impressió, una profunda emoció. Aquest film, però, no es llura immediatament. En presència, no procura cap sensació ultracòmica. Però deixa penetrar en el més profund de nosaltres mateixos, que costen molt d'abandonar. Aquest film em persegueix, implacable, obsessiu, durant molts dies. Idèntica sensació experimentaren molts espectadors, amics meus. I la crítica, fins i tot la més hostil, ha constatat unànimement la producció d'aquesta forta impressió.

Per contra, n'estic segur, una hora després de la sessió "Mirador", ningú no es recordava de

"Una nàvia a cada port". I, no obstant, aquesta pel·lícula és un dels millors films que s'han realitzat més enllà de l'Atlàntic, és un dels films americans més recents. Però és un film treballat en superfície.

Heu dit que "Un chien andalou" no és llura immediatament, sinó que us persegueix implacablement després de projectat. Invertim els termes, i haurem definit "Una nàvia a cada port". Un encís momentani que us abandona, així que la pel·lícula s'ha acabat. És a dir, el film americà. Preocupació estricte pel contingut tècnic, acompanyada del menyspreu pel contingut. La fotografia, la valor plàstica de les imatges, la successió ordenada d'aquestes imatges — el ritme — s'apoderen dels nostres ulls, els sedueixen, els immobilitzen i els fixen a l'ecran — David W. Griffith ha parlat d'hipnotisme — però acabada la pel·lícula, l'encís és desfet. S'ha esbravat el meravellament passatger, essencialment visual, estrictament tònic. No en va s'ha parlat de "simfonia visual". El contingut, però, superficialment anecdòtic, idiosincràtic, sentimental, no deixa cap rastre. En "Un chien andalou", per contra, el contingut, regit per una despreocupació tècnica, no ens enlensa de moment, però el contingut s'arropa desesperadament al nostre interior i ens persegueix insistentment més enllà de la projecció. Film impressionant, en fi. S'ha discutit si aquesta impressió era artística o extra-artística, estètica o clínic. No ho sé ni m'interessa. Una obra que emociona profundament, ja exerceix amb escreix el seu comès.

Quant a les darreres obres pictòriques de Salvador Dalí, són conseqüència del mateix estat d'esperit que ha produït "Un chien andalou". Aquestes obres no seran exhibides a Barcelona. Com Joan Miró, Salvador Dalí ha adoptat l'única resolució possible en certes latituds. No exposar-hi. No val la pena.

A propòsit del "Chien andalou", he parlat de despreocupació tècnica. En aquestes pintures, aquesta despreocupació arriba al menyspreu. És curiosa aquesta indiferència que alguns artistes actuals — els millors — senten pel problema plàstic. Es curiós de constatar que després d'una època d'art per l'art, d'una època en què el quadre era considerat com un fi en si, i en què era exclusivament exaltat el problema formal i colorístic, en detriment de tota intenció moralitzadora o simplement literària, es torna l'art al servei d'una moral, d'una moral especial. Assistim a la liquidació total de nombrosos segles de pintura, i al fracàs més absolut de les recerques plàstiques que es succeïren insistentment des de l'impressionisme fins al cubisme. Retornem a l'Edat mitjana. Aleshores, la pintura era una de tantes manifestacions d'un estat d'esperit. Els pintors estaven al servei de la religió. I ens contaven històries religioses. El problema plàstic en si no preocupava gaire. La pintura era un mitjà gairebé negligible. Això és el que estem presenciant actualment. Per als superrealistes, la pintura és la manifestació, segurament la més insignificant, d'un estat d'esperit general. L'home és molt més important que la seva obra. I quan aquest home agafa els pinzells, ho fa per servir la seva moral, la moral superrealista: moral terriblement amoral, pessimista, escèptica, brutal i baixament sexual.

El purista Ozenfant, després del cubisme, blasfema durament l'art d'abans, al servei del clergue, del príncep, del general, del magistrat, art secundari que no més contava històries. I l'home de "L'esprit nouveau" reduïa la pintura a un simple problema formal i colorístic. Val a dir que els títols dels quadros cubistes i post-cubistes ja eren prou significatius. "Pintura", deien la majoria. I com a màxima concessió, "Natura morta". [Que en som de lluny d'aquella austera abstracció! Avui els pintors tornen a contar històries. Max Ernst titula els seus quadros: "Dos nens són amenaçats per un roinyol". "El pintor ensenya a una nena el cap del seu pare". "Joves trepitjant llur mare". Yves Tanguy pinta: "Extinció de llums indíels". "Mare, el pare està ferit". René Magritte porta més lluny l'anèdota: "L'assassí amenaçat". "El paisatge fantasma". "El perfum de l'abim". "La sospita misteriosa", titula les seves obres. I la darrera tela de Dalí que he vist s'anomena "Els ulls lúgubres".

Totes aquestes pintures, doncs, arriben de qualitats plàstiques — Dalí sembla complaure's actualment en el mal gust pictòric més detestat — escapen al judici crític. El crític es troba desarmat davant d'aquestes obres, que només accepten el paral·lelisme traçat pel poeta.

Constatarem, doncs, únicament, que les darreres obres del pintor figuren, com el seu film, exal·len el contingut en detriment del contingut plàstic, reduït a la mínima expressió. I, com el film encara, són filles exclusives de la subconsciència deslligada de la tutela de la

## Exposicions d'Art

- SALA PARÉS**  
IU PASQUAL VALENTI DE ZUBIAURRE Pintura  
Inauguració avui
- GALERIES LAIETANES**  
CORTS CATALANES, 678  
BOCH ROGER Pintura  
E. ESTEVE Pintura  
F. GUINART Pintura  
L. ROIG Pintura  
Fins al 29 actual
- ESTUDI ARENYES**  
CORTS CATALANES, 678  
GISEL DE SANTA Pintura  
J. TERRUELLA Pintura  
Fins al 22 actual
- LA PINACOTECA**  
PASSEIG DE GRACIA, 34  
M. ROCAMORA Pintura  
Fins al 22 actual
- MARIA ESCLASANS**  
PIETAT, 10 (darrera la Catedral)  
Compre-venda de  
ANTIGUITATS I OBJECTES D'ART
- SALA BUSQUETS**  
PASSEIG DE GRACIA, 30  
Exposició Ramon, organitzada per  
Joan d'Ivor. Vidres de Murano.  
Mobles i objectes d'art  
Avui, inauguració de l'exposició  
de pintures de Marqués Puyol
- SALA BARCINO**  
V. GARCIA SIMON  
Rambla de Catalunya, 80  
Març - Gravat  
Exposició de pintura moderna  
Col·lecció Ben
- SALA A. BADRINAS**  
DIAGONAL, 460  
JOAN COMMERLANT Pintura  
MARTI LLAMARDO Escultura  
Fins al 25 actual
- LA LLAR**  
D'ABANS D'ARA  
A. VERDADERO Pintura  
Banyes Noues, 6  
Mobles d'estil i reproduccions  
de pintures  
Decoracions d'estil nou
- GALERIES DALMAU**  
PASSEIG DE GRACIA, 62  
Exposició d'art modern, nacional  
i estranger
- LA FORJA CATALANA**  
Ferrer decoratius  
RAMBLA DE CATALUNYA, 119  
LOPEZ MORELLO Pintura
- MONTFALCON**  
Quadros i gravats  
Moltures i relleus  
Bateras, 4, final Porta-Ferrissa
- GALERIA ANÉS**  
Quadros antics i moderns  
De col·lecció i decoratius  
PORTA-FERRISSA, 6, PRAL

consciència. Senzilla còpia, simple calc, també, del que dicta el subconscient. Em deia no ja gaire Dalí que roman llargues estones davant la tela, en espera de la imatge que naixerà del seu subconscient. La inspiració retorna. I aquesta imatge és plasmada íntegrament. Les imatges impures, filles molt sovint d'una associació d'idees, són categòricament rebutjades. I així, en les teles de Dalí, apareixen insistentment els records de la seva infància. Arquitectures modernistes, homes barbuts, que la subconsciència treu amb insistència a la superfície. Hi abunda també, naturalment, les imatges sexuals.

L'abstracció, per contra, ha gairebé desaparegut. La imitació reprèn els seus drets. Les coses són curosament copiades. En aquestes teles, com en les de molts superrealistes, el "trompe l'oeil" torna a conèixer una voga singular. Es curiós de constatar que l'art més intensament misteriós arribi a resultats enigmàtics a còpia d'un verisme vulgar. I és que aquest misteri neix molt sovint de la manera especial d'agrupar els objectes, les aparences dels quals han estat minuciosament copiades. La juxtaposició d'objectes heteròclits produeix aquesta mena d'angúnia esgarriada. Georges Marlier, a propòsit d'això, ha parlat de "metàfores pictòriques".

Dalí vol arribar a posar en joc únicament coses copiades literalment, i donar al mateix temps una sensació de misteri i d'enigma, una sensació "bouleversante". Empresa difícil que, modernament, potser únicament Chirico, l'home dels vestits i esgarrioloses efectes de perspectiva, ha aconseguit.

He procurat sintetitzar les intencions dels superrealistes en general i de Salvador Dalí en particular. He constatat uns fets. Déu me'n guard, però, d'acceptar-los. Hi ha un abim entre aquesta especialíssima concepció de l'art i la meua. Només m'interessa constatar que les obres recents de Salvador Dalí — les pictòriques i la cinematografia — posseeixen un valor emotiu formidable. I això em sembla suficient per a considerar-los amb seriosa atenció.

**SEBASTIA GASCH**

**INAUGURAL**  
Avui, a les cinc de la tarda, tindrà lloc a les Galeries Laietanes, la inauguració de les exposicions de pintura dels artistes senyors Gabriel Esteve i Francesc Guinart i una altra de l'aquarellista Lluís Roig Ensenyat.

**VALENTI ZUBIAURRE**  
Avui, dissabte, a les sis de la tarda, s'obre a la Sala Parés l'exposició del pintor Valenti Zubiaurre, que tan gran interès ha despertat. Ocuparà la gran sala del local.

## EXPOSICIO IU PASQUAL

Avui, a les sis de la tarda, s'inaugurarà a la Sala Parés la notable exposició del pintor IU Pasqual, tan esperada pels nostres aficionats. Ocuparà la sala petita de la Sala Parés.

## Cultura

**ATENEU DE SANT LLUIS GONCAGA**  
Avui, diumenge, tindrà lloc a l'Ateneu de Sant Lluís Goncaga, de Sant Martí (Ter, 10, pral.), la inauguració d'una nova biblioteca.

Al matí, a les onze, tindrà lloc l'acte de la benedicció per Mn. Rafael Mas, ecònom.

A la tarda, una selecta vetllada, en la qual, ultra la cooperació de valuosos elements del nostre món literari, tindrà lloc un recital de llieders per la senyoreta Coloma Casals i un concert per l'Orfeó "Sant Lluís".

Es de remarcar l'activitat dels elements organitzadors, així com la cooperació dels senyors donants.

L'acte promet veure's molt concorregut.

**CURSETS I CONFERENCIES**  
La Secció Arts i Lletres de la C. A. de S. L. G. de Gràcia (Casal dels Lluïsos), plaça del Nord, g i 10, ha organitzat per a diïlluns vinent, a les deu de la vetlla, una conferència pública en la qual l'eminent Pare franciscà, Marc de Castellví, membre de la Fundació Bíblica Catalana, descabellará el suggestiu tema "Col·loqui de Jesús i Nicodemus". Donat el prestigi del conferenciant aquesta sessió és de creure que serà de les més concorregudes de les que s'han vingut donant en aquest centre.

## Sobre la pàtria de Colom

"El Noticiero Universal" d'anit diu:

"El jefe de la Biblioteca Provincial Universitaria, don Manuel Rubio Borrás, ha recibido una carta de Milán, firmada por el doctor Nacotris, en la que le interesa la adquisición por Barcelona de un curioso documento histórico que obra en su poder y en el que se demuestra rotunda y claramente que Cataluña fué la patria de Cristóbal Colón.

El señor Rubio Borrás piensa proceder a la comprobación de la procedencia y autenticidad del documento y una vez realizado pondrá el hecho en conocimiento de las autoridades y corporaciones literarias de Barcelona."

## Informació universitària

**LA UNIVERSITAT I LA POLITICA**

Ahir eren els telegrams de Viena que ens donaven la notícia d'aldarulls Universitaris en aquella ciutat promoguts per lluites polítiques entre els estudiants; als socials demòcrates s'oposaven els reaccionaris. Avui són els telegrams de Berlín que ens diuen que també s'han produït baralles entre els estudiants. Demà seran els de París, Brussel·les o Gant els que donaran la nota. Tots recordem l'actualitat dels estudiants macedonians.

Molts diran que aquestes actes s'assemblen a aquells altres que no tenen cap més objectiu que demanar vacances abans d'hora, protestar per qualsevol futeia i fer baralla sense més ni més. No; aquestes lluites derivades de l'antagonisme polític entre uns i altres té arrels prou fondues perquè pugui ésser preses en consideració. Aquests moviments universitaris tenen l'apariència d'anar agermanats amb la vida política dels pobles on es produeixen, i en realitat si no són germanes són derivats d'aquests.

Tots aquests fets són l'exemple més significatiu de l'interès que pren la joventut pels afers públics.

No són els estudiants dels pobles primitius els promotors dels esmentats esdeveniments; són els pobles més ben considerats per la seva cultura. Ara tindran una nova ocasió de comprovar els seus errors, aquells que involuntàriament separa la política de la cultura i criden als quatre vents la necessitat d'impedir que els estudiants s'interessin per la política. —

**NOMENAMENT**  
Conseqüència d'un concurs de treball ha estat nomenat catedràtic numerat de Dret de la Universitat de Salamanca el senyor Josep de Benito Malpel.

**RENUNCIA ADMESA**  
Ha estat admesa la renúncia del càrrec d'ajudant de la secció de Lletres de l'Institut de Nola, presentada pel senyor Antoni Vilachas.

## La Música

**NOTES OFICIOSES**

**ORFEO BARCELONES**  
En celebració del curs 1929-1930, i per tal de festejar la diada de Santa Cecília, celebrará aquest Orfeó una vetllada el dia 21 a les deu del vespre.

Hi predran part la Cobla Barcelonina, Albert Martí, L'Esbart Català

# LES LLETRES

## Meridians

**Mann.**—El gran novel·lista alemany al qual ha estat atribuït el premi Nobel de Literatura publicà en 1907 aquesta divertida nota bibliogràfica: "Pintat per ell mateix.—El meu passat és obscur i bastant vergonyós. Tant, que em fa vergonya de parlar-ne als meus lectors. He anat, d'instant de mal borràs. Oh! No és pas que hagi fracassat en el batallat, — si ho dignés em vantaré, puix que no he pogut passar de rectoria. A segon ensenyament, era ja tan vell com l'antiga Westminster. Peresós, deixat anar, frívol, m'ho prenien tot fàcilment. Sortí de l'Institut, vaig anar a viure a Munic, on la meua mare s'havia instal·lat després de la mort del meu pare, graner a l'engròs i senador d'aquella ciutat. I, com que m'hauria avergonyit d'abandonar-me tot seguit i obertament a l'ociositat, fingí de voler ésser periodista, vaig seguir durant alguns semestres els cursos dels alts estudis a Munic; història, economia política, lletres i belles arts, tot això barreja-barreja i sense cap profit. Tot d'un cop vaig plantar els meus cursos i m'en vaig anar a vagabundejar a l'estranger, a Roma, on em vaig arronsar un any. Passava el dia escrivint, devorant lectures d'aquelles que en diuen lectures; i que un home com cal agafar només per distreure's quan no té res a fer. Els vespres els consagra al punch i al domini. De tornada a Munic, bru, magrat i tronat, vaig ésser algun temps col·laborador del Simplicissimus — assistint a la meua catiga de gran en gran — i m'acostava als quaranta. I ara? Avui? En feu gris, allà entre tapabagues al voltant del coll, entre altres minyons perduts, en un cafè d'anarquistes? De cara al llot, com devorant? No. Una glòria en volia. La meua felicitat no té igual. Sóc casat, la meua dona té jovent, extraordinàriament maca, — una princesa si em volen creure; la filla d'un professor d'Universitat, batallera sense que per això em menysprei, i m'ha donat cinc fills, en bona salut, davant un esdevenidor rialler. Tinc una casa esplèndida, admirablement situada, elèctrica, confort modern, els més bells molins del món, lapissos, pintures. Dono ordres a tres imponents minyones de servei i a un gos de pastor d'Escòcia. Els meus viatges són triomfals. Les acadèmies de província em conviden, parlo de desmiquing, m'aplaudeixen arreu que surto."

**Zola.**—Monde, el setmanari que dirigeix Henri Barbusse, té oberta una interessant enquesta: "Emile Zola i la nova generació". Entre altres han respost: Malbraus, Chamson, Guillaud, Solinon, Bertrand de Jouvenel, Lemonnier, Martinet, Poullille, Toussieu, Peisson, Gonagoue Frick, etc. A remarcar la resposta de Jean Cassou: "Res de més vell dins la literatura francesa que l'obra de Zola. Cap rectoria, cap escolàstica, cap acadèmisme no són més polsosos. És una obra sense estil i, per consegüent, sense vida. Hom vol embullar les qüestions intentant d'oposar Zola a l'estetisme i a la teoria de l'art per l'art. Però tot hom sap que l'estetisme i la teoria de l'art per l'art són tan passats de moda com Zola. És d'humilitat que es tracta. Hi ha una humanitat intensa en Baudelaire, contemporani de Zola, gran poeta. Pare de la cultura moderna, primer inventor de tot ço que pensem i sentim avui. No hi ha res en Zola, que potser fou un home trist i coratós i que, si voleu, estimava el pòrre com François Coppée estimava sa mare, però que fou sobretot i per damunt de tot un gargarista avui dia il·legible."

**Remarques sobre l'Alemània.** Les dóna Emmonuel Burcier a la Revue des Vivants. Entre les quals: "Cap vell soldat del kaiser no recorda d'haver estat a Lovaina". "Hi ha, a Alemanya, tantes de ciutats, tan plenes i tan properes que un home es pregunta on han posat el camp". "Com més patriota és un alemany més aïllat deu el cap". "Els rellotges marquen l'hora justa". "Tres coses sòlides a Alemanya: el cuir, l'aliment i el cer."

## Informació catalana

**Res de nou a l'obra.** segons la versió catalana de Joan Alavedra, acaba de posar-se a la venda. Aquest llibre famós i discutit d'Eric Maria Remarque ha estat bellament editat en una de les Edicions "Proa".

**La publicació.** de la Geografia General de Catalunya, València i Balears anunciada per l'Enciclopèdia Catalana, de l'Editorial Barcino, començarà aviat amb l'aparició del primer volum, dedicat a la nostra geologia, redactat pel professor Marcel Chevalier.

**Sobre Història de Catalunya.** l'Editorial Barcino ha publicat en les seves col·leccions, els llibres següents: "L'Expansió de Catalunya a la Mediterrània oriental, per L. Nicolau d'Oliver (Vol I de l'Enciclopèdia Catalana).

Sant Jordi, patró de Catalunya, per R. d'Alós (Vol I de la Col·lecció Sant Jordi).

L'expedició dels catalans a Oriens, per Ramon Montaner (Vol. II de Els Nostres Clàssics).

Parlament a les Corts Catalanes (Vol. 19-20 de Els Nostres Clàssics).

Crònica de Jaume I (Vol. 12, 13 i 21 de la Col·lecció Popular Barcino).

Guàrdia I, per A. Roca i Virgili (Vol. 11 de la Col·lecció Popular).

Jaume I, per Ferran Soldevila (Vol. 13 de la Col·lecció Popular Barcino).

Sant Vicens Ferrer, per F. Almeda i Vives (Vol. 25 de la Col·lecció Popular Barcino).

**Lletres.** de Diario de Tarragona (13 novel·les) és dedicat a Llorenç Ribet, del qual reproduïm una selecció de poemes.

**La Societat Andorrana.** de Residents a Barcelona (Perlandina, 20), amaten a totes les manifestacions de la terra, ha organitzat per a demà, diumenge, a la tarda, una festa literària, en la qual remarquem una conferència pel senyor Marc A. Vila "Andorra i el seu desenvolupament" i la lectura de poesies andorranes dels senyors Ferrnández, Ferrer, Duran i Goncaga.

No cal dir que tots els andorrans i amics d'Andorra són invitats a l'acte.

**AVUI SURT HISTORIES DE LA CARN I DE LA SANG**  
per A. ESCLASANS  
Volum XI de la Col·lecció Popular de LES ALES ESTRESES  
128 pàgines 50 cèntims

**LA ROSSA DE MAL PELI**

## LA CRISI COTONERA

## Més opinions del senyor Gual Villalbi

Madrid, 15. — Expost en la nostra informació d'ahir el plantejament del problema de la crisi cotonera, hem tingut un especial interès a inquirir del senyor Gual Villalbi quines eren, al seu judici, les possibles solucions del conflicte.

Contra el seu costum, el senyor Gual cludeix una resposta categòrica. De totes maneres i segurament amb el propòsit de no defraudar massa el periodista, ens ha dit:

—Les solucions que s'indiquen són diverses. Per a uns no hi ha altra cosa que l'atur forçada reglamentària, durant un o dos dies, per a la producció de descomestibles els estocs i regularitzar la producció; per a altres, és la destrucció o precintatge d'una part de la maquinària; no manquen els que advoquen perquè es reforcin els recursos per tal d'afavorir l'exportació; també es parla de la necessitat d'estimular l'evolució fins a la producció d'articles de fines qualitats, etcètera, etcètera.

Sobre aquest darrer extrem ens fa el senyor Gual Villalbi unes interessants manifestacions, per bé que ens prega que ens les reservem de moment, ja que no seria discret donar-les a la publicitat.

Després ens diu que cadascuna d'aquestes propostes té els seus partidaris i contradictors, i que la Comissió dictaminarà, i que és el Govern qui ha de dir la darrera paraula.

Fem a continuació una pregunta al senyor Gual sobre els Sindicats industrials de què tant es parla i que semblen ésser una de les finalitats per les quals ha estat creada la Comissió.

El nostre interlocutor no pot dissimular un gest de contrarietat. Tanmateix contesta ràpidament la nostra pregunta i ens diu, poc més o menys, que aquest és el punt més delicat per a la Comissió i sobre el qual ignora qual podria ésser el sentit de la proposta que hauria de formular la Comissió.

Després ens dona unes explicacions, les quals, de fet, a llur extensió, no podem reproduir íntegrament.

El senyor Gual opina que les combinacions i fusions es fan d'una manera molt diferent i amb finalitats diverses, però que no són sempre i en tots els casos condició indispensable per tal d'arribar a la racionalització de la indústria. La unió inenarrable d'aquests dos conceptes de racionalització i formació de grans agrupaments industrials, és—ens diu—una concepció errònia que va prenent una gran força expansiva, però que seria un error prendre-la al peu de la lletra i translluir-la per tal d'anul·lar-la a les condicions i idiosincràsia de països molt diferents a l'europeu. A la racionalització, en la pura acció d'aquest moment, s'hi arriba també per camins que no fan necessària la concentració.

Davant de les dificultats amb què topa la formació dels grans trusts anglesos ja constituïts en període d'auge encara, considerant les restriccions que la llei a Amèrica es veu en el cas d'imposar als trusts per tal d'evitar llurs abusos, i tenint en compte l'exemple de les concentracions alemanyes en la indústria tèxtil, el senyor Gual creu que cal anar amb compte i contenir moltes entusiasmes sobre aquest tema. El perill dels trusts, com el de tota mena de combinacions o integracions, horitzontals o verticals, és el de perdre llur significació primordial d'empreses industrials per tal de donar la preponderància al factor financer, cosa que val tant com dir especulació. Quan la concentració va més enllà dels límits senyalats per la capacitat econòmica del país i les possibilitats reals i estables de l'exportació; quan ja no es poden esperar nous avantatges ni per part de les especialitzacions ni per una reducció del cost, ni pel respecte territorial dels proveïdors, ja que tot això s'ha fet prou, aleshores hom es decanta a caure pel cantó financer i l'empresa industrial resta lligada i compromesa als treballs i perills que porta en si aquest aspecte. Al període de fusions i absorcions d'empreses, veu l'aparició de les poderoses "Holding Companies" amb inenarrables compres d'accions i inflacions, el final de les quals acaba sempre amb catàstrofes.

El senyor Gual ens explica seguidament les causes de les grans concentracions alemanyes en la indústria tèxtil. Ens esmenta, entre altres, el grup Hammersen, potser el més poderós per la seva relació amb Stinnes, el qual afavorí les aportacions de capital en aquella empresa, primer amb efusions i combinacions horitzontals en comprar totes les accions que se li ofrien de la competència, per arribar, després, a l'organització vertical, des de la filatura al comerç de confecció; i acabar per entornir d'una manera seriosa el mercat alemany amb les seves filatures amb altres grans, singularment amb el de Beurenstein, amb maniobres de baixa en els valors i altres atribucions a l'activitat dels financers, les quals no reporten cap bé a la indústria seriosa ni al país.

Per al nostre país no desitja el senyor Gual tanta grandesa. Ell entén que, quan s'entri a la sindicació, caldrà anar més a poc a poc i amb molta cura. Ja que abans ens mancaria un període suficient d'educació per tal de formar l'ambient propici perquè floreixin aquestes coses.

Encara varem fer al senyor Gual Villalbi altres preguntes, però el secretari del Foment Nacional s'excusà de no ésser més explícit, i com a fi-

## EL TEMPORAL DEL CANTABRIC

## Vaixells en perill

Sant Sebastià, 14. — A causa del temporal que regna a tota la costa, tres vaixells que estaven ancorats a Passies trencaren les amarres i corregeren gran perill de naufragar.

Immediatament hi acudiren les tripulacions de les altres embarcacions, les quals, després de grans esforços, aconseguiren evitar la desgràcia.

A Eibar s'ha desbordat el riu Ego, les aigües del qual han interceptat la carretera de Bilbao.

També estan interceptats altres camins en diversos llocs.

La mar presenta un aspecte imponent. A la nit es va rebre un avís que una parella pesquera es trobava en perill a l'altura de Bermeo. Immediatament se feren preparatius per tal d'anar a auxiliar-la amb un bot salvavides, però abans que es fes a la mar, es rebé un nou avís en el qual es deia que l'esmentada parella de pesca havia pogut refugiar-se al port de Bermeo.

## El temporal a Bilbao

Bilbao, 14. — Ha esclatat un gran diòs temporal.

El riu Cadumha s'ha desbordat. Fins ara no hi ha hagut cap desgràcia personal.

El Nervión també ve molt crescut. Els vaixells ancorats en aquest port han hagut de reforçar llurs amarres. S'han enfonsat algunes petites embarcacions.

A Somorrostro ha quedat tallada la carretera de Bilbao a Santander.

Una bastida que s'havia anat a muntar a la façana d'una casa del Boulevard fou arrencada pel vent i en caure atenyé dos transeüants, els quals resultaren greument ferits.

## A Santander

Santander, 15. — El temporal de pluges, que fa un mes i mig que dura, s'agreuja ahir d'una manera violentíssima.

La mar presentava un aspecte veritablement imponent; tots els vaixells hagueren de romandre immobilitzats i totes les feines del port hagueren d'esser suspeses.

El temporal és general a tota la província. Els paguesos no han pogut col·lectar el mores, el qual es podrà recollir per terra.

Els rius vénen molt crescuts i hom tem que es produïxin desbordaments. A Ugalia ha ocorregut una esllavissada de terres, a conseqüència de la qual ha quedat interrompuda la circulació del ferrocarril de Bilbao. Els viatgers han de trasbordar per mitjà d'autocamions.

A la capital d'Alcàzar ha causat perjudici de gran consideració. Els cables elèctrics han estat arrencats en diversos llocs. Diversos sectors de la ciutat han quedat a les fosques i la circulació de tramvies ha quedat suspesa.

## El ministre d'Instrucció a Sevilla

Sevilla, 15. — Aquest matí ha arribat el ministre d'Instrucció, senyor Callejo, el qual ha estat rebut per totes les autoritats.

Seguidament ha marxat a l'Alcàzar, per tal de complimentar la infantessa Isabel.

El ministre es proposa romandre a Sevilla fins a dilluns.

La infantessa Isabel ha visitat aquest matí el Pavelló dels Estats Units, on ha estat obsequiada amb un braç de fons de plata i turqueses, fabricat pels "pells roges".

Aquesta tarda visitarà el Pavelló de l'Uruguai.

Amb motiu de celebrar-se el centenari de la proclamació de la República, al Pavelló del Brasil s'ha celebrat una festa molt animada.

Hi han assistit les autoritats, els delegats americans i un públic nombrosíssim.

Aquesta tarda els delegats del Brasil oferiran un té en un dels pavellons del seu país, i faran una visita als asilats salesians i els obsequiaran amb joguines i dolços.

A la nit se celebrarà un banquet de gala, que presidirà el senyor Callejo, i durant el qual es lliurarà el Pavelló del Brasil a Espanya, per tal de dedicar-lo a Escoles.

## La Ciutat Satèl·lit, de Barcelona

Madrid, 15. — El ministre de la Governació ha rebut els autors del projecte de Ciutat Satèl·lit del Sindicat de Banca i Borsa, de Barcelona, els quals l'han informat de la marxa del projecte.

## Naufragi d'un pesquer

Vigo, 14. — Duen de Plameira que el pesquer "Rita" sortí a la mar i fou sorprès pel temporal en tornar a port.

El vent boicà l'embarcació i s'ofegaren tres tripulants, tots ells casats i amb fills.

Per ara només han pogut ésser recollits dos cadàvers.

nal de la conversa ens diu que creu que la Comissió haurà formulat el seu dictamen abans d'un mes.

## ELS PROJECTES CONSTITUCIONALS

## Un cicle de conferències

Madrid, 15. — Dintre de poc començarà el cicle de conferències referents al problema constitucional, que ha organitzat la Societat Econòmica d'Amics del País.

Inaugurarà les conferències el senyor Besteiro.

## EL PREU DE LA PESSETA

## El que creu saber l'"ABC"

Madrid, 15. — "ABC" diu que aquests dies s'ha recollit en els periòdics estrangers el rumor d'una possible emissió d'un emprèstit exteriorespanyol, amb l'objecte de consolidar els crèdits relatius a la intervenció que s'ha efectuat en el canvi internacional per a defensar la pesseta.

Ateix: Hem procurat assabentar-nos i hem obtingut la impressió que no s'hi pensa. A més, als centres financers espanyols es vénen expressant dubtes de si caldrà suspendre les emissions de Deute ferroviari sobre la base del pressupost extraordinari. El Govern ha declarat que no s'efectuaria apel·lació al crèdit per a les obres i serveis del dit pressupost, però les deute ferroviàries les atencions de les quals no li corresponguin, seguiran realitzant-se conforme al pla previst. Ara bé: si a les companyies de ferrocarrils que acusen gaudències se les concedeix autorització per a emetre obligacions, aquestes emissions quedaran reduïdes per la quantia que representin en les obligacions que particularment fossin llançades a la circulació per les respectives empreses.

## Un Congrés d'Acció Catòlica, a Madrid

Madrid, 15. — A la Catedral han prosseguit avui els actes del Congrés Nacional d'Acció Catòlica.

La meditació preparatòria ha anat a càrrec del cardinal primat.

Després s'han reunit a la Casa d'Acció Catòlica de Madrid diverses seccions del Congrés. En una d'elles el bisbe de Segòvia ha disertat sobre les finalitats especials de l'Acció Catòlica en aquests dies.

Han assistit a aquesta reunió tots els prelats que són actualment a Madrid i una nombrosa concurrència.

Madrid, 15. — A la Casa d'Acció Catòlica ha dissortat aquesta tarda, sobre el tema "Finalitats especials de l'Acció Catòlica en els nostres dies", el bisbe de Guadix.

Hi assistiren diversos prelats i nombrosos congressistes.

Digué el prelat que el primer que cal combatre són els mals de la nostra època: paganismes, barbarie i desorganització.

Això s'aconsegueix—afegí—amb organització, instrucció i vida cristiana intensa.

El cardinal primat donà lectura d'un telegrama del Papa, en el qual es felicita de la celebració del Congrés, i anuncia grans béns com a fruit, i tramet la seva benedicció.

També llegí un altre telegrama del rei, des de Guadalupe, que diu:

"Muy agradecido a las plegarias y votos elevados al Cielo al inaugurarse el Primer Congreso de Acción Católica. Envío a todos afectuosos saludos. Alfonso, Rey."

## Raons en un tramvia

Madrid, 21. — En un tramvia que fa el servei als Cuatro Caminos tingueren unes qüestions el cobrador del cotxe, Baltasar Miguel García, de vint-i-cinc anys, i el viatger Emili Pérez, de vint-i-un.

La discussió va pujar tant de to, que els dos han baixat del tramvia desafats.

El viatger ha donat uns quants cops al cobrador i aquest ha causat al seu contrincant diverses ferides al pit.

## Detenció d'un lladre de trens

València, 15. — A l'estació de Montesa, el mossos de tren Eduard Buil sorprené un individu en el moment que estava obrint un vagó amb el propòsit de robar.

El mossos provà de detenir-lo, i entre tots dos s'armà una batucada, de la qual en sortiren ferits tots dos.

El presumpte lladre fou detingut.

## Els accidents del treball

Madrid, 15. — En una fàbrica d'agulles situada a la carretera de Sant Isidre ha passat aquest migdia un trist succés.

L'obra de la fàbrica Josep Pérez Fernández, en un moment de distracció ha estat agafat per una màquina de bobinar filferro que li ha agafat el braç i després el cap, el qual ha quedat en un no-res fet a milques.

La tragèdia ha produït una profunda impressió a la fàbrica.

## CONSELL DE MINISTRES

## En entrar

Madrid, 15. — A les set i deu minuts ha arribat a la Presidència el general Primo de Rivera.

Ha dit que venia una mica retardat per haver hagut d'anar a visitar el nou estatge de la U. P., situat al Passeig de la Castellana.

El comte de los Andes ha dit que el Consell no seria molt llarg, ja que en l'anterior quedà parlant el ministre de Foment, el qual avui continuaria.

—Jo he convidat aquesta nit a sopar—ha dit—al President.

Els altres ministres han dit que portaven expedients.

## Manifestacions del general Primo de Rivera

Madrid, 15. — A un quart de deu del vespre acabà el Consell de ministres.

En sortir, el marquès d'Estella ha dit:

—Jo he portat a l'aprovació del Consell el contracte, ja informat pel Consell d'Estat, sobre les línies aèries, i una proposta modesta sobre concessió d'una creu a un funcionari de Sanitat del port de Barcelona, que sembla que s'ha distingit molt, i dues o tres cosetes més sense importància, ja que avui li ha tocat el torn al ministre de Foment, el qual s'ha emportat quasi tot el temps. I no hi ha res extraordinari. Tot està reflexat en la nota que els facilitarà el comte de los Andes.

Jo demà a la tarda, com vaig dir l'altre dia, marxaré a la finca de Guadalupe, puix que tinc pendents de firma alguns decrets i altres cosetes, i tornaré amb el rei el dimenge.

El ministre de la Governació confirmà davant els periodistes el cessi del director general d'Administració Local, senyor Vellando, i la designació, per tal de substituir-lo de l'actual governador civil de Còrdova, senyor Rodríguez Camacho.

## Referència oficiosa

La nota oficiosa diu així: Presidència.—Expedient amb motiu de la sol·licitud del senyor president de l'Assemblea Nacional d'un crèdit de 93.000 pessetes per a execució d'obres d'urgència al palau que ocupa.

Un altre expedient amb motiu de proposta d'expropiació forçosa formulada pel ministre del Exèrcit d'uns terrenys, casa de camp i sistema a Los Alcázar (Múrcia) per al nou camp de vols de l'Escola de combat i bombardier.

Governació, 2. — Concessió d'un crèdit per a Comunicacions.

Justícia i Culte. — Expedients de llibertat condicional.

Economia.—Tràmits sobre la nostra assistència a l'Exposició de Lleida.

Treball.—Una real ordre facilitant als funcionaris públics la visita a les Exposicions de Sevilla i Barcelona.

Foment.—Expedient proposant la inclusió en el pla de l'Estat de les carreteres de tercer ordre de Sevilla i Dohermanas a la de Sevilla a Alcalá de Guadaira i d'un ramal al quilòmetre 578 de la de Madrid a Cádiz.

Proposant l'adquisició, per concurs, d'una locomotora per als serveis del port d'Alacant.

Idem acordant la inclusió en el pla general de carreteres de l'Estat de la del camí de servei del nant d'Andrade, entre Arrades i l'estació del Chorro, en la província de Màlaga, amb la classificació de tercer ordre.

## Ampliació del Consell

Madrid, 15. — El Consell d'aquest vespre no ha tractat, segons els ministres, de cap tema polític. El ministre de Foment ha donat compte d'un pressupost suplementari de la Caixa Ferroviària per valor de 26 milions de pessetes, per a efectuar alguns pagaments que no havien estat previstos anteriorment.

També donà compte de la demanda feta per una entitat de Catalunya sobre la desolació de jaciments miners de potassa, per a explorar-los en gran escala i explotar-los.

La concessió es fa d'acord amb el R. D., en virtut del qual tots els que descobreixin jaciments miners i pretenguin explotar-los, hauran de donar a l'Estat part en els beneficis, en l'administració i en la tècnica.

Es tracta d'estudis geològics i geofísics semblants als que s'han fet a Cardona.

El ministre del Treball portà al Consell la R. O. que li havia encarregat el Govern en virtut de la qual s'autoritza als ministres respectius perquè puguin donar permís als funcionaris que ho demanin, per un període de deu dies, a fi de visitar una de les dues Exposicions, i per un període de vint dies als que vulguin visitar totes dues.

## Mort de fam i de fred, a Ciudad Real

Ciudad Real, 15. — Prop de l'estació del ferrocarril hi estat trobat moribund un home pobrement vestit.

En arribar a la casa de socors, on fou portat, morí.

Sembla que morí de fam i de fred. El cadàver no ha estat identificat.

## El governador del Banc d'Espanya està malalt

Madrid, 15. — Aquesta tarda el ministre d'Hisenda ha estat al domicili del governador del Banc d'Espanya, senyor Figueras, el qual està malalt, i conferència amb ell sobre diverses qüestions.

## EL CERTAMEN DE SEVILLA

## La Setmana brasilera

Sevilla, 15. — A les cinc de la tarda s'ha celebrat un te dansant al Pavelló del Brasil, com a continuació de la Setmana de la dita República.

Aquesta nit se celebrà un banquet, acabat el qual tindrà lloc l'acte de lliurament de l'acta de donació del Pavelló del Brasil a la ciutat.

## DISPOSICIONS DIVERSES

Madrid, 15. — Sembla que en el Decret referent a la reforma de l'Acadèmia de Jurisprudència no es parla, com s'havia dit, de l'Escola Diplomàtica. Aquesta, amb seguretat, tindrà el seu descabellament en la reforma del Reglament.

En els Decrets de creació dels Instituts Locals Femenins de Madrid i Barcelona, els quals foren signats pel Rei abans d'ahir, es disposa que als esmentats Instituts s'estudiï el Batxillerat complet. Els Instituts començaran a funcionar immediatament amb personal interí, encara que dintre de poc se celebraran les oposicions per al professorat.

—El senyor Callejo porta a Sevilla, per tal de lliurar-la al rector de la Universitat, una Real Ordre expressant la satisfacció del Rei pel bon estat en què es troben aquells serveis universitaris i l'alt esperit que en catèdres i aules pugui apreciar arran de la seva darrera visita a aquesta Universitat.

El ministre visitarà detingudament, durant dissabte i diumenge, l'Exposició i diumenge a la nit emprendre el viatge de tornada a Madrid, per tal d'assistir al Consell de ministres anunciat per a dilluns.

—La "Gaceta" publica avui les setmanes disposicions:

Dictant disposicions relatives al sanejament de propietats en les quals es produïx el paludisme per estancament d'aigües.

Nomenant conseller permanent d'Estadística el senyor Angel Díaz Benito, magistrat de la Sala tercera del Tribunal Suprem.

Disposant que es convoqui concurs per a proveir dues places d'inspectors provincials de Sanitat a València i Alacant.

Circular donant instruccions per a la conservació i creixement del tresor artístic nacional.

Disposant que s'organitzi a Madrid un curs de commemoració d'antidots, de mestres, per a l'ensenyament especial d'orientació marítima.

Convocat concurs extraordinari per a cobrir deu places d'ordenança de Senyors de l'Armada, amb el sou de 1.000 pessetes a l'any.

Convocat concurs per a cobrir la plaça de metge forense director de l'Hospital espanyol, a Tàncor, i un altre per a cobrir la plaça de can del servei de Correus, a la Direcció de la Intervenció Civil.

Nomenant interventors de cabals de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet (Barcelona) el senyor Vicens Sierra Ferrer, i de l'Ajuntament de Sitges el senyor Bernat Payres Alzina.

## LA BAIXA DE VALORS

Madrid, 15. — "La Nación", sota el títol de "Fenòmen mundial", publica la següent nota:

"La baixa violenta que sufren los valores industriales impresiona a todos los poco familiarizados en estos asuntos y sirve de pretexto a los alarmistas para deducir consecuencias favorables a la inquietud."

Los bruscos descensos en las Bolsas norteamericanas, con pérdida de miles de millones en un solo día, representan grandes audiencias de la especulación que tiene lógicas repercusiones en el mundo entero, y no podía ser una excepción España. El caso de las Chades, por ejemplo, se produce aquí como un reflejo de las grandes negociaciones de fuera, y la nerviosidad que ello suscita en la contratación repercute en los demás valores del mercado, sobre todo en aquellos que se prestan a la especulación.

Queremos decir con esto que fenómenos hoy de carácter universal son malos a veces para la explotación política, porque no tienen nada que ver con el buen crédito de España, con la firme situación económica de nuestro país, con su prosperidad y la salud de su Hacienda.

Procuraremos, pues, en todo lo posible, contrarrestar los efectos de la especulación que hoy se advierte en todos los países, pero sin alarmas, sin dejarse impresionar por hechos que no pueden aducirse como favorables a una situación nacional cada día más consolidada, como lo demuestra la firme orientación de los valores del Estado, incommovibles en medio del oleaje bursátil."

## El moviment marítim

Vapor italià "Paganini", amb càrrega general, de Fiume.

Vapor espanyol "Infante don Jaime", amb càrrega general, de Palma.

Vapor espanyol "Españoleto", amb carbó, de Bilbao.

Vapor espanyol "María Mercedes", amb càrrega general i cinc passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "María Antonia", amb carbó, de Gijón.

Vapor noruec "Trundvang", amb càrrega general, de Kenita.

Vapor italià "Dulio", amb trànsit i 11 passatgers, de Gènova.

Vapor espanyol "Arantzazu", amb carbó, de Gijón.

Vapor espanyol "Virgen de Africa", amb càrrega general i 11 passatgers, de Vinaròs.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor italià "Dulio", amb trànsit, cap a Buenos Aires.

Vapor italià "Paganini", amb trànsit, cap a Gènova.

Vapor espanyol "Infante don Jaime", amb càrrega general, cap a Palma.

## LA QUERRELLA DE LA COMPANYIA EUSKALDUNA

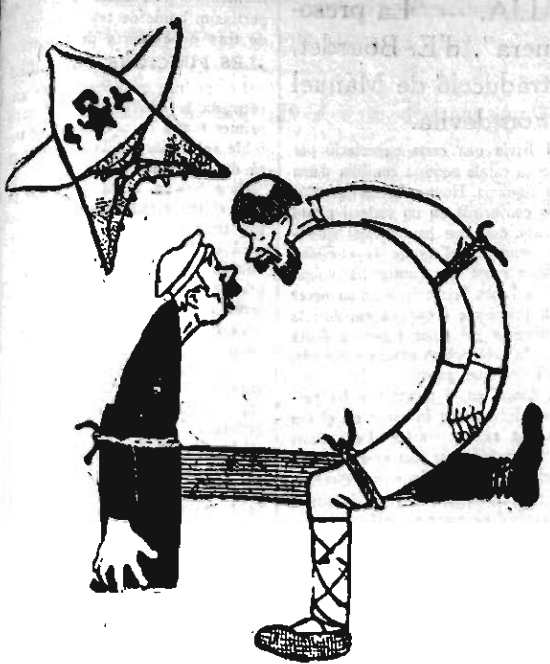
## Una altra denúncia

Madrid, 15. — El procurador de la societat bilbaína Euskalduna, senyor Balbontin, i l'advocat senyor Hernández Raigón s'han presentat avui al jutjat de guàrdia i han presentat una nova querrel·la contra els processos en l'afar de l'Euskalduna, per falsat en document mercantil.

El jutge de guàrdia, que era el del districte de Chamberi, després de llegir l'escrit que es presentava, sembla que acordà la seva admissió i disposà que passés al jutjat del districte del Centre, que és el que tramita totes les diligències d'aquest afar.

S'afirma que en la nova denúncia presentada pels senyors Balbontin i Hernández Raigón, la societat Euskalduna considera falsat el lliurament dels tres processos 19 lletres de canvi contra diversos Bancs; l'autor de la major part d'aquests efectes és el senyor Velarde, de nombrosos el senyor Zavalla, i d'alguns el senyor Alburiza. Sembla que el motiu de la falsedat d'aquestes lletres és per creure la Societat Euskalduna en el seu escrit de denúncia que és essencial el requisit del domicili social en les lletres de canvi i

LA RUSSIA SOVIETICA



LA VALC I EL MARTELL  
O la llibertat sola s'estel sovietic  
(Rheinische Warte, Coblentz)

En auxili dels pagesos  
origen alemany refugiats  
a Moscou

Berlin, 15. — En una conferència celebrada pels caps de partit, al despatx del Canciller, s'ha decidit que el Reich socorri els treize mil campesins d'origen alemany refugiats a les barragues a les portes de Moscou. Els seran facilitats socorsos que

L'AERONAUTICA

El raid de Bailly

Cognatville (Congo belga), 15. — Els avions de Bailly i Regimene, amb mecànics Marsot, han aterrat, de tornada de Madagascar i procedents d'Elisabethville, a aquesta ciutat, sense cap incident, després d'haver realitzat un vol sense escala de 1.930 quilòmetres. — Fabra.

El raid Sevilla-Montevideo

Villacaball, 15. — L'aviador francès Challe i el coronel uruguaienc Larrea han sortit d'aquest Aeroport aquesta tarda, a bord d'un aparell de gran raid, proveït d'un motor de 450 cavalls. Els avions esperen arribar dissabte o diumenge a Sevilla, on procediran als preparatius per al raid a Montevideo. Pel que fa a la sortida de Sevilla, ja s'ha estat fixada encara la data, ja que sembla probable que emprenguin el viatge a primers de setembre. — Fabra.

Els accidents de la mar

Boston, 15. — Duen de Boston que a les drassanes s'ha rebut un missatge per telègraf sense fils, del creuer "Marblehead", anunciant que aquest navili ha tocat amb el vaixell mercant "Evansville", a conseqüència de la boira, quan es trobava a l'alçària de Nantucket. — Fabra.

Un altre llibre condemnat  
per la Congregació del  
Sant Ofici

Roma, 15. — La Congregació del Sant Ofici ha condemnat una obra publicada amb el títol "Política segons la fe", en la qual hi ha greus errors contra la filosofia cristiana i la constitució jeràrquica de l'Església. — Fabra.

Obrers detinguts que fan  
la vaga de la fam

Helsingfors, 15. — Els obrers comunistes detinguts per suposats desordres han començat la vaga de la fam. La Confederació del Treball dirigida actualment per elements comunistes, ha llançat l'ordre de vaga general d'un dia com a protesta contra aquelles detencions. — Fabra.

Una bomba al domicili d'un  
conseller municipal de  
Chicago

Chicago, 15. — A la residència del conseller municipal de Chicago, senyor Breer, ha esclatat una bomba que ha causat grans desperfectes. El regidor i la seva dona varen ésser ferits fora del lli, però en sortiren indemnes. — Fabra.

Els conflictes del treball

Lille, 15. — S'han declarat en vaga 3.000 obrers de les fàbriques d'acer de Valenciennes. — Fabra.

Atenes, 15. — Els dependents dels autobusos d'aquesta capital s'han declarat en vaga. Amb aquest motiu s'han produït incidents que han donat lloc a la intervenció de la policia, la qual ha practicat sis detencions. El servei ha estat reprès aquesta nit. — Fabra.

ESTRANGER

LES RELACIONS  
RUSSO-BRITANQUES

El Sr. Socolnikov serà designat  
ambaixador  
a Londres

Londres, 15. — El "Daily Express" diu que el senyor Socolnikov ha estat proposat per a embaixador dels Soviets a Londres, al nomenament del qual, el Govern anglès ha donat el seu "placet". — Fabra.

LA POLITICA  
FRANCESCA

Una escisió en el grup  
Marin

París, 15. — Com a conseqüència d'una reunió celebrada avui pel grup Marin, ha circulat als passadissos de la Cambra el rumor que uns deu membres d'aquest grup se'n separaran, per no estar conformes amb la posició adoptada pel senyor Marin, en el curs dels darrers debats a la Cambra. — Fabra.

La Sra. Curie ha tornat  
dels Estats Units

París, 15. — La senyora Curie ha tornat aquest matí, a les onze, a París, procedent dels Estats Units. Porta un gram de ràdiu per a l'Institut de Varsòvia, el seu país natal. — Fabra.

La regència romana al  
Parlament

Bucarest, 15. — El Consell de Regència ha obert avui, al migdia, la sessió ordinària del Parlament, davant la Cambra i el Senat reunits. El príncep Nicolau, lliurement aclaudit, ha donat lectura al missatge d'obertura, i ha anunciat el projecte de continuar la tasca de consolidació administrativa, econòmica, financiera i social, que ha estat començada. El missatge remarca l'orientació pacífica de la política estrangera a Romania. — Fabra.

Un pacte que podria resoldre  
la qüestió macedònica

Roma, 15. — Al "Messaggero" li comunicen de Praga que els negociacions per a un pacte entre Bulgària i Txecoslovàquia estan a punt d'acabar amb un acord. Segons el "Messaggero", als cicles polítics de Praga es parla d'un altre pacte d'amistat entre Bulgària i Iugoslàvia. Les negociacions entre els Governos de Sofia i Belgrad han començat ja. Aquest pacte realitzaria l'aproximació entre ambdós països, tan desitjada per Bulgària. La base de l'acord seria la renúncia absoluta a intervenir en la qüestió de Macedònia. — Fabra.

ITALIA  
COMBINACIO DIPLOMATICA

Roma, 15. — Acaba de fer-se pública una extensa combinació diplomàtica, la qual comprèn els següents nomenaments i trasllats: L'ambaixador a Lisboa, senyor Bastianini, ha estat traslladat a Atenes. El ministre plenipotenciari, senyor Arlotta, passa d'Atenes a Budapest. A Lisboa ha estat destinat, en qualitat de plenipotenciari, el senyor Di Valentino. El senyor Tamaro, cònsol general a Hamburg, ha estat destinat a Helsingfors. El senyor Pedrazzi ha estat destinat a Praga. El senyor Loiacono, director general del Treball italià per a l'estranger, ha estat nomenat ambaixador. Finalment, el cònsol general a Capetown ha estat promogut a la categoria de Legació, i el cònsol titular, comte de Labia, nomenat ministre plenipotenciari. — Fabra.

GRAN BRETANYA  
LA CRISI MINERA

Londres, 15. — De bon origen se sap que hi ha un acord entre la comissió governamental i els representants miners, sobre les principals bases proposades per a la solució de la crisi minera. — Fabra.

LES QUERRELLA LABORISTA

Londres, 15. — Els diaris diuen que la fracció d'esquerra del partit treballista es manifesta en plena hostilitat envers el Govern pel que fa referència al projecte de llei sobre la nova escala d'asseguracions als sense feina, i ha decidit presentar una esmena perquè l'esmentat projecte sigui rebutjat, i a més oposar-se amb tota energia que el projecte del Govern pugui convertir-se en realitat. L'esmentada fracció desitja que s'augmenti l'escala de beneficis a favor dels pares de família, però el senyor Snowden ha rebutjat aquesta modificació. — Fabra.

EL PROBLEMA LINGÜISTIC DE BELGICA

Les dificultats no han estat  
resoltes

Brussel·les, 15. — La situació governamental segueix igual. Avui no s'ha celebrat cap reunió política i és probable que no hi hagi res de nou fins a la setmana entrant. A les esferes polítiques la impressió segueix essent pessimista. — Fabra.

LA SITUACIO  
AFGANESA

El Govern de Londres  
reconeix Nadir Khan

Londres, 15. — Mr. Henderson ha dirigit un telegrama al ministre d'Affers Estrangers de l'Afganistan anunciant-li que el Govern britànic reconeix oficialment el Govern del rei Nadir Khan. El telegrama expressa l'esperança que Anglaterra i l'Afganistan reprendran la vella amistat. — Fabra.

EL PARLAMENT  
BRITANIC

Les vacances dels treballadors

Londres, 15. — A la Cambra dels Comuns ha estat presentada avui, pel treballista senyor Winterton, una proposició de llei per la qual es concedeix a tots aquells que hagin romàs més de dotze mesos al mateix càrrec, el dret de gaudir de deu dies anuals de vacances, amb sou. Hom calcula que aquesta proposició de llei afectaria uns nou milions de treballadors. El projecte del senyor Winterton topa amb gran oposició, a conseqüència dels resultats en l'esdevinut de la gran càrrega que representaria per a la indústria. El representant del Gabinet ha manifestat que el projecte podria ésser acceptat en principi, però que no hi havia temps de discutir-lo en aquesta sessió, tenint en compte que el programa legislatiu del Govern és molt llarg. El projecte ha estat acceptat en segona lectura, sense escrutini. — Fabra.

ELS ARMAMENTS  
NAVALS

Els percentatges en els  
creuers de 10.000 tones

Nova York, 15. — El corresponent del diari "World", a Londres, creu saber que Mac Donald està disposat pel que respecte als creuers de 10.000 tones amb canons de vuit polzades a concedir al Japó, l'actual percentatge del qual amb Anglaterra equival a 5 per 3, un augment equivalent a 5 per 5, o sigui la paritat. — Fabra.

Les noves construccions  
navals franceses

París, 15. — El ministre de Marina ha presentat a la Cambra un projecte autoritzant la construcció en el període que va des del dia 1 de gener de 1930 al 31 de desembre del mateix any de les unitats compreses en el programa naval, programa que comprèn: un creuer, sis contratorpediners i sis submarins, en total 48 mil tones. Les despeses estan calculades en 1.267.128.000 que seran inclosos en els pressupostos de 1930 a 1934 inclusivament. — Fabra.

Les reivindicacions  
japoneses

Toquio, 15. — Als cicles navals regna franc pessimisme respecte a la probabilitat que siguin admeses les reivindicacions japoneses a les converses preliminars de la Conferència naval del Desarmament. Adhuc es parla de la possibilitat que el Japó es retiri de l'esmentada Conferència, si no són aprovades les seves demandes. Tanmateix, als cicles oficials aquestes afirmacions han estat desmentides. — Fabra.

LA CONFERENCIA DE LONDRES  
I EL CONSELL DE LA S. DE N.

Londres, 15. — Als centres polítics es té la temença que la Conferència de les Cinc Potències Navals i el Consell de la Societat de Nacions es perjudiquin mútuament. Han estat fetes diverses suggestions, principalment la de que el Consell de la Societat de Nacions activa les seves tasques per tal de finir les abans de la reunió de la Conferència de les Cinc Potències. Tanmateix, fins ara no ha estat adoptada cap resolució. — Fabra.

Un festí que acaba  
malament

Buffalo, 15. — Durant un gran banquet que havia reunit a importants persones, una banda de lladrejos va entrar per la finestra llançant-se a la sala i amenaçant als començals als quals demanaren tot el que portaven a sobre de valor. Els començals de primer moment varen creure que es tractava d'una broma, però en veure que se'ls feia arrerejar d'esquena a la paret i que se'ls mantenia amb les mans en l'aire, registrant-los i despullant-los de llurs carteres i joies, varen comprendre l'escaudolosa realitat, però ja no estaven en condicions de resistir. Les persones robades foren divuit i el valor del que s'han emportat els lladres puja a 40.000 dòlars. — Fabra.

EL SUPOSAT PACTE  
NAVAL FRANCO-BRITANIC

El cas del Sr. Noblet

París, 15. — Ens ha estat comunicada la següent nota: "Per decret d'avui el senyor Noblet d'Amblure, secretari d'ambaixada de tercera classe, en situació de disponible, ha estat declarat en situació de no activitat, per un període de dos anys. Tal com es recorda, el retòric Com es recorda, el senyor Noblet estava complicat en l'afar de la publicació d'uns documents respecte a un suposat acord naval franco-anglès." — Fabra.

EL BANC  
DE PAGAMENTS

Comentaris francesos

París, 15. — "Le Petit Parisien" parlant de l'estatut del Banc Internacional de Pagaments, escriu que certes inquietuds que existien respecte l'actuació d'aquell organisme han desaparegut. Creu que el Banc, tal com està concebut podrà prestar inapreciables serveis a l'aproximació econòmica dels pobles i a la concòrdia internacional. — Fabra.

Comentaris alemanys

Berlin, 15. — Els diaris comenten detalladament els Estatuts del Banc Internacional de Pagaments, i diuen que aquesta entitat descabdella en l'aspecte econòmic un paper semblant al de la Societat de Nacions en l'aspecte polític. Així com un dels més grans avantatges de la Societat de Nacions és el d'aplegar periòdicament els ministres a Ginebra, el principal avantatge del Banc Internacional de Pagaments és el de permetre als directores dels Bancs d'Emissió i als representants de la indústria i del Comerç de tots els països trobar-se diverses vegades a l'any, ço que dona per resultat un

LA ITALIA FEIXISTA

La "batalla del blat"

Roma, 15. — El senyor Mussolini ha presidit la reunió del Comitè Permanent del blat, al qual ha exposat una part del programa que es proposa realitzar per a prosseguir l'anomenada "batalla del blat" i la finalitat de la qual, és la producció del blat en quantitat suficient per a la població italiana. El "Duce" anuncia l'organització de concursos provincials, per a premiar els millors productors d'aquest cereal. Aquests concursos estaran dotats amb set milions de llires. El senyor Mussolini anuncia que de la mateixa manera s'estimularà la producció de l'arròs, especialment a base de seleccionar les llavors. Respecte a la ramaderia, Mussolini anuncia que molt aviat se celebraran concursos provincials, dotats amb altres set milions de llires. — Fabra.

AMERICA LLATINA  
L'ANIVERSARI DE LA REPUBLICA BRASILEIRA

Rio de Janeiro, 15. — El 40 aniversari de la proclamació de la República brasilera, ha estat celebrat al país amb gran entusiasme. El President ha rebut els membres del cos diplomàtic; els alt funcionaris; els oficials del creuer argentí "Garibaldi" i els membres de la missió militar uruguaia, tots els quals han vingut expressament per a representar llurs països. S'ha celebrat una cerimònia commemorativa de la proclamació de la República, davant el monument aixecat a la memòria de Benjamí Constant. Després d'executar-se la Marsellesa, s'han observat tres minuts de silenci en homenatge al fundador de la República brasilera. — Fabra.

EL COMERCIO DE L'OR

Toquio, 15. — En una reunió del Consell de Gabinet s'ha decidit fer un anunci oficial de la supressió de l'embargament sobre l'or i del restabliment de la llibertat sobre el comerç d'aquest metall. En els cercles ben assabentats es creu que la data en que serà aixecat aquest embargament serà cap a mitjans de gener. — Fabra.

FOC EN UN HOTEL  
DE BRUSSELLES

Buenos Aires, 15. — Un violent foc ha passat per la província de Córdoba i ha causat danys importants. El vent ha destruït completament el teatre Bragado. — Fabra.

EL COMERCIO DE L'OR

Toquio, 15. — En una reunió del Consell de Gabinet s'ha decidit fer un anunci oficial de la supressió de l'embargament sobre l'or i del restabliment de la llibertat sobre el comerç d'aquest metall. En els cercles ben assabentats es creu que la data en que serà aixecat aquest embargament serà cap a mitjans de gener. — Fabra.

EL SUPOSAT PACTE  
NAVAL FRANCO-BRITANIC

El cas del Sr. Noblet

París, 15. — Ens ha estat comunicada la següent nota: "Per decret d'avui el senyor Noblet d'Amblure, secretari d'ambaixada de tercera classe, en situació de disponible, ha estat declarat en situació de no activitat, per un període de dos anys. Tal com es recorda, el retòric Com es recorda, el senyor Noblet estava complicat en l'afar de la publicació d'uns documents respecte a un suposat acord naval franco-anglès." — Fabra.

EL BANC  
DE PAGAMENTS

Comentaris francesos

París, 15. — "Le Petit Parisien" parlant de l'estatut del Banc Internacional de Pagaments, escriu que certes inquietuds que existien respecte l'actuació d'aquell organisme han desaparegut. Creu que el Banc, tal com està concebut podrà prestar inapreciables serveis a l'aproximació econòmica dels pobles i a la concòrdia internacional. — Fabra.

Comentaris alemanys

Berlin, 15. — Els diaris comenten detalladament els Estatuts del Banc Internacional de Pagaments, i diuen que aquesta entitat descabdella en l'aspecte econòmic un paper semblant al de la Societat de Nacions en l'aspecte polític. Així com un dels més grans avantatges de la Societat de Nacions és el d'aplegar periòdicament els ministres a Ginebra, el principal avantatge del Banc Internacional de Pagaments és el de permetre als directores dels Bancs d'Emissió i als representants de la indústria i del Comerç de tots els països trobar-se diverses vegades a l'any, ço que dona per resultat un

LA ITALIA FEIXISTA

La "batalla del blat"

Roma, 15. — El senyor Mussolini ha presidit la reunió del Comitè Permanent del blat, al qual ha exposat una part del programa que es proposa realitzar per a prosseguir l'anomenada "batalla del blat" i la finalitat de la qual, és la producció del blat en quantitat suficient per a la població italiana. El "Duce" anuncia l'organització de concursos provincials, per a premiar els millors productors d'aquest cereal. Aquests concursos estaran dotats amb set milions de llires. El senyor Mussolini anuncia que de la mateixa manera s'estimularà la producció de l'arròs, especialment a base de seleccionar les llavors. Respecte a la ramaderia, Mussolini anuncia que molt aviat se celebraran concursos provincials, dotats amb altres set milions de llires. — Fabra.

AMERICA LLATINA  
L'ANIVERSARI DE LA REPUBLICA BRASILEIRA

Rio de Janeiro, 15. — El 40 aniversari de la proclamació de la República brasilera, ha estat celebrat al país amb gran entusiasme. El President ha rebut els membres del cos diplomàtic; els alt funcionaris; els oficials del creuer argentí "Garibaldi" i els membres de la missió militar uruguaia, tots els quals han vingut expressament per a representar llurs països. S'ha celebrat una cerimònia commemorativa de la proclamació de la República, davant el monument aixecat a la memòria de Benjamí Constant. Després d'executar-se la Marsellesa, s'han observat tres minuts de silenci en homenatge al fundador de la República brasilera. — Fabra.

EL COMERCIO DE L'OR

Toquio, 15. — En una reunió del Consell de Gabinet s'ha decidit fer un anunci oficial de la supressió de l'embargament sobre l'or i del restabliment de la llibertat sobre el comerç d'aquest metall. En els cercles ben assabentats es creu que la data en que serà aixecat aquest embargament serà cap a mitjans de gener. — Fabra.

FOC EN UN HOTEL  
DE BRUSSELLES

Buenos Aires, 15. — Un violent foc ha passat per la província de Córdoba i ha causat danys importants. El vent ha destruït completament el teatre Bragado. — Fabra.

EL COMERCIO DE L'OR

Toquio, 15. — En una reunió del Consell de Gabinet s'ha decidit fer un anunci oficial de la supressió de l'embargament sobre l'or i del restabliment de la llibertat sobre el comerç d'aquest metall. En els cercles ben assabentats es creu que la data en que serà aixecat aquest embargament serà cap a mitjans de gener. — Fabra.

LES REIVINDICACIONS  
KINESES

Mèxic renuncia els drets  
d'extraterritorialitat

Mèxic, 15. — El Govern anuncia que Mèxic renuncia als seus privilegis d'extraterritorialitat a Xina, i afegeix que aquesta actitud de Mèxic no implica cap crítica envers la política d'altres nacions. — Fabra.

EL BANC  
DE PAGAMENTS

Comentaris francesos

París, 15. — "Le Petit Parisien" parlant de l'estatut del Banc Internacional de Pagaments, escriu que certes inquietuds que existien respecte l'actuació d'aquell organisme han desaparegut. Creu que el Banc, tal com està concebut podrà prestar inapreciables serveis a l'aproximació econòmica dels pobles i a la concòrdia internacional. — Fabra.

Comentaris alemanys

Berlin, 15. — Els diaris comenten detalladament els Estatuts del Banc Internacional de Pagaments, i diuen que aquesta entitat descabdella en l'aspecte econòmic un paper semblant al de la Societat de Nacions en l'aspecte polític. Així com un dels més grans avantatges de la Societat de Nacions és el d'aplegar periòdicament els ministres a Ginebra, el principal avantatge del Banc Internacional de Pagaments és el de permetre als directores dels Bancs d'Emissió i als representants de la indústria i del Comerç de tots els països trobar-se diverses vegades a l'any, ço que dona per resultat un

LA ITALIA FEIXISTA

La "batalla del blat"

Roma, 15. — El senyor Mussolini ha presidit la reunió del Comitè Permanent del blat, al qual ha exposat una part del programa que es proposa realitzar per a prosseguir l'anomenada "batalla del blat" i la finalitat de la qual, és la producció del blat en quantitat suficient per a la població italiana. El "Duce" anuncia l'organització de concursos provincials, per a premiar els millors productors d'aquest cereal. Aquests concursos estaran dotats amb set milions de llires. El senyor Mussolini anuncia que de la mateixa manera s'estimularà la producció de l'arròs, especialment a base de seleccionar les llavors. Respecte a la ramaderia, Mussolini anuncia que molt aviat se celebraran concursos provincials, dotats amb altres set milions de llires. — Fabra.

AMERICA LLATINA  
L'ANIVERSARI DE LA REPUBLICA BRASILEIRA

Rio de Janeiro, 15. — El 40 aniversari de la proclamació de la República brasilera, ha estat celebrat al país amb gran entusiasme. El President ha rebut els membres del cos diplomàtic; els alt funcionaris; els oficials del creuer argentí "Garibaldi" i els membres de la missió militar uruguaia, tots els quals han vingut expressament per a representar llurs països. S'ha celebrat una cerimònia commemorativa de la proclamació de la República, davant el monument aixecat a la memòria de Benjamí Constant. Després d'executar-se la Marsellesa, s'han observat tres minuts de silenci en homenatge al fundador de la República brasilera. — Fabra.

EL COMERCIO DE L'OR

Toquio, 15. — En una reunió del Consell de Gabinet s'ha decidit fer un anunci oficial de la supressió de l'embargament sobre l'or i del restabliment de la llibertat sobre el comerç d'aquest metall. En els cercles ben assabentats es creu que la data en que serà aixecat aquest embargament serà cap a mitjans de gener. — Fabra.

FOC EN UN HOTEL  
DE BRUSSELLES

Buenos Aires, 15. — Un violent foc ha passat per la província de Córdoba i ha causat danys importants. El vent ha destruït completament el teatre Bragado. — Fabra.

EL COMERCIO DE L'OR

Toquio, 15. — En una reunió del Consell de Gabinet s'ha decidit fer un anunci oficial de la supressió de l'embargament sobre l'or i del restabliment de la llibertat sobre el comerç d'aquest metall. En els cercles ben assabentats es creu que la data en que serà aixecat aquest embargament serà cap a mitjans de gener. — Fabra.

Darrera hora

DE BARCELONA

SESSIO ARISTOCRATICA  
A L'OLYMPIA

Anit passada el circ equestre de l'Olympia ha registrat un ple que no s'havia vist mai, en quantitat i en qualitat, en funcions semblants. Hi havia les senyores més belles de Barcelona, les noies més gentils, els senyors més rics i els joves més aristòcrates. Tot eren comtes i marquesos i barons i generals i gentilhomes, la noblesa més rànica, la sang blava més legítima, en una paraula, tot el gran món de la ciutat. Es varen exhaurir les localitats. El motiu de congregar-se aquest bé de Déu d'aristocràcia no era altre que presenciar el debut de Pepe de Vigo i de Fabra, aristòcrata "per se" i emparentat amb famílies de la noblesa, el qual actuarà de "pallasso" en companyia dels germans Barraceta, clowns de l'Olympia.

Una breu història: En un circol artístic, on senyor va dir: "Si m'arribés, em clavaria un tret. En Vigo replicà: "Doncs si jo m'arribés, em posaria a treballar, encara que fos fent de clown, que no és cap ofici deshonorable. Que no, que sí, va quedar con certa una aposta de 10.000 ptes. L'aposta s'executava anit.

En Pepe Vigo va tenir un gran èxit de simpatia, i durant trenta minuts alternà amb els germans Barraceta fent pallassades, si no com a artista consumat, com a artista prometedor. En acabar-se els aplaudiments, el director de pista va dir que el senyor de Vigo agrai els dits aplaudiments que traspassava als seus companys i mestres, els clowns Barraceta, i que com que havia guanyat l'aposta, lliurava els diners del seu import a l'empresa de l'Olympia perquè els fes a mans de l'International Artisten Loge, de Berlín (la Internacional dels Artistes de Circ, entitat benèfica pro-inval·lids de la pista, orfes i vells), i que no li sabia gens de greu d'haver fet el pallasso durant mitja hora per tal com així li permetia d'alleujar algunes misèries.

El públic premià amb nous aplaudiments el gest d'En Pepe de Vigo i de Fabra. Fou una sessió interessant, perquè aquesta anècdota permet d'aplegar una concurrència distingida com en dia de funció de gran gala. Debutaren els ximpansés de Rany, que s'han d'anar a veure.

CICLISTA QUE PREN MAL

Jesús Sánchez Pérez, de 19 anys, anava muntat en una bicicleta, a l'Avinguda del Tibidabo, i va caure i es va produir contusions i erosions a l'espatlla i lesions a diverses parts del cos, de pronòstic reservat. Fou auxiliat a la casa de socors de Sant Gervasi.

UN NOI MORT A CONSEQUENCIA D'HAVER CAIGUT MENTRE JUGAVA

El noi de set anys, Cristófor Gómez García, habitant al carrer de Robredo, 76, baixos, jugava ahir amb altres nois davant de casa seva, quan llungu la dissort de caure i va rebre un cop tan fort al cap que va

ROBATORI

Ahir, a un tramvia de la plaça d'Espanya, robaron la cartera a Benjamí Oliva, on hi portava 550 pessetes. — Sadurni Mentecón va denunciar dos individus que li guanyaren al "barcarat" 10.200 pessetes. Un dels denunciats, anomenat Adolf Ruix Garcia, va ésser detingut.

DETENCIONS

Ahir a la tarda ingressaren a la presó Pau Riera i Josep Tirado, autors d'un robatori de robes a Lucie Viola, al carrer del Comte de Asalto.

NOTA OFICIAL

L'Oficina de Censura ha facilitat la següent nota: "El Gobierno ha ordenado a la Oficina de Censura que no permita a la Prensa ocuparse, como con extraña unanimidad lo ha hecho la de ayer, de la traslación de Museos Militares a Toledo, dispuesta por real decreto de hace meses, porque sobre considerar que las razones que se vienen alegando son pueriles ante la fundamental de reunir en un solo templo de gloriosa historia y majestad arquitectónica, como el Alcázar de Carlos V, todos los trofeos gloriosos del Ejército, unificando con ello el espíritu militar y dando el enlace necesario al estudio de su historia, creo que pudiera esta campaña de Prensa, ya inútil por tratarse de órdenes militares en ejecución, remover, desde luego indignamente, sentimientos que la prudencia y el bien público aconsejan mantener sossegados. La desaparición de estos Museos no resta a Madrid atractivo alguno, y reunidos en Toledo darán vida espiritual, artística e histórica, a un Alcázar, así también más resguardado del riesgo de incendio que ocupado por centenares de cadetes y sus servicios, en cuyas circunstancias se produjo el tristemente memorable incendio de hace 45 años. Por otra parte, el jefe del Gobierno no ha dicho nunca ni ha podido decirlo sin base de cálculo para ello (que no lo compete hacer) que este traslado cuesta un millón de pesetas. Esta es una tribulación completamente gratuita. Tampoco ha llegado al Jefe del Gobierno ningún expuesto del Patronato Nacional del Turismo sobre el steasunto, pero si como ha anunciado algún periódico, llegara, será contestado debidamente, advirtiéndole a esta entidad que no debe extralimitarse en las funciones que le han sido conferidas." (Discreto obligatoria)

## La Premsa catalana

## UN MUSEU DIGNI D'ELOGI

De "Diari de Tarragona".  
signat Antoni Quintana i Mari:  
"No intencem pas referir-nos  
al Museu Arqueològic Provin-  
cial, l'estat deplorable del qual  
és ben conegut — dissortada-  
ment massa — per tots nosal-  
tres; tampoc volem fer esment  
del Museu Diocesà ni del de la  
Fàbrica de Tabacs, actualment  
en construcció. Tots aquests  
són coneguts de tothom i so-  
brament en la premsa s'ha  
parlat d'ells, per a llocau i en-  
comi d'uns i per a vergonyosa  
crítica d'altres.

El nostre breu elogi — po-  
per quant es mereix — va  
encaminat a un altre lloc, mu-  
seu desconegut per quasi la  
totalitat dels ciutadans de Tarra-  
gona, ja que les poques vi-  
sites que rep són gairebé, en la  
seua major part, d'estrangers,  
qui, millor que nosaltres, són  
conexors en detall dels tre-  
sors de la contrada tarrago-  
nina.

Enclavada al Pla de la Seu,  
no ofereix, portes enfora, cu-  
riositat de cap mena: una por-  
ta vella, però reforçada al seu  
estil, tanca al seu interior un  
petit magatzem que l'edifici i  
l'estima a les coses antigues de  
la nostra ciutat han convertit  
en un improvisat, però enveja-  
ble museu.

L'edifici i l'estima, diem? Hi  
manca una altra condició, l'es-  
sencial en aquestes coses: "la  
bona voluntat". La voluntat és  
qui fa desaparèixer contra-  
temps i oposicions de tota ma-  
nera, i amb ella s'asoleixen els  
més grans èxits, dignes de tot  
elogi.

El propietari d'aquest magatzem  
és d'ofici fuster, la qual cosa  
no li ha privat d'ésser un  
home de cultura i erudit gran  
quant a història antiga de la  
terra nostra; no però detall  
per tal d'augmentar el seu sa-  
ber: una pedra romana li ab-  
sorbeix tota l'atenció fins a  
conèixer la seva història pro-  
cedència; una làpida, una co-  
lumna o una altra troballa qual-  
sevol de menys importància és,  
a les poques hores, per ell co-  
necuda... En els molts llibres  
antics que posseeix, troba cer-  
tes dades i curiositats que  
d'altra manera desconeceria.

Es ell qui amb constància, pa-  
ciència i no poca sacrificis,  
tant morals com materials, ha  
pogut anar recollint una infinitat  
d'objectes tant diversos i de  
tant de mèrit i vàlua que bé  
mereix una llocau el seu es-  
forç. El poc espai de què dis-  
posa, aprofitat pam a pam, és  
avui ja insuficient per a les  
existències allí acumulades. Això  
no obstant, allí no s'ha per-  
dut l'ordre ni la cura conserva-  
ció de tot quant de més deli-  
cat pot haver-hi. Unes vitrines  
sense cap pretensió, guarden  
les finíssimes peces de ceràmica  
romana, agulles de marfil,  
monedes, medalles, etc., etc.

En contemplar aquell desco-  
negut museu particular i en ad-  
mirar la força de voluntat i el  
gran zel que la seva creació  
representa, hem quedat pas-  
mats, meravellats. Sembla men-  
tida — i ho és quasi — que en  
un home d'ofici i del qual tan  
volta molts no fan cas tan sols,  
puguin haver-se reunit tan bo-  
nes qualitats; si amb ell con-  
verses sobre temes propis de  
les seves aficions hi veureu la  
claredat d'esperit i d'abnegació  
per a les coses antigues.

El és "qui sent" el verdader  
amor per la Tàrraco sepultada  
als nostres peus; ell és qui sen-  
se orgull ni vanitat de cap mena  
ha anat treballant com la for-  
miga i l'abella per veure's  
als seus anys coronat amb el  
fruit valuosíssim de les seves  
recerques.

No podem permetre pas que  
l'esforç i el sacrifici d'En Joan  
Molas Lleviana — que tal és el  
nom de qui ens referim — pas-  
ses per més temps inavertit.  
Si la seva humilitat no li per-  
met de donar-se a conèixer en-  
volta de tan belles qualitats,  
els qui hem tingut la sort de  
conèixer amb ell i de conèixer  
en qualques detalls no podem  
permetre-ho.

Des d'aquestes columnes li  
adrecem la nostra més cordial  
enhonorada i l'encoratgem per-  
què continuï els seus esforços.

No ha de consistir pas tot  
en articles periodístics ni acor-  
dats discussions en defensa  
dels nostres patrimonis artís-  
tics; cal predicar amb l'exem-  
ple.

ple. Per això hem volgut donar  
a conèixer aquest detall dins la  
història tarragonina, en el que  
sense pompositat de cap mena  
ha existit qui ha treballat en  
el seu ideal, que en el present  
hauria d'ésser el de tot tarrago-  
nà, amant de la seva Histò-  
ria.

## Fets diversos

## Accidents de la circulació

El camió T-3380, que anava  
de Palma d'Ebre a Reus, car-  
regat de carbó, va donar una vol-  
ta de campana a causa d'haver-se  
llançat, en un fals viratge, so-  
bre una pedra de grans dimen-  
sions.

L'accident va ocórrer a la  
carretera d'Alcolea, a uns tres  
quilòmetres de Reus, i a causa  
del dit accident van caure sota  
el vehicle el xofer Pere Abella  
Torroja, de 31 anys, i el pro-  
pietari del camió Pere Ribes  
Ferrer.

Foren traslladats a l'Hospital  
Civil en un altre camió, on se'ls  
auxilià convenientment. Sorto-  
sament, les lesions que sofriren  
foren lleus, i un cop curats  
sortiren novament cap a Palma  
d'Ebre.

A Girona, a la plaça del  
Marqués de Campos, fou atropel-  
lat per un auto el ciclista  
Domènec Boda, de 25 anys, veí  
de Salt.

Resulta ferit, de pronòstic re-  
servat, a la cama dreta.

## Robatori

A les immediacions del poble  
d'Alcalcar foren assaltats, per  
una caravana de gitanos, Carles  
i Irene Buch.

Els gitanos sotragueren del  
vehicle d'aquells un cotxe en el  
qual hi havia amagada una car-  
tera que contenia 2.400 pessetes  
i 6.700 francs en bitllets.

La guàrdia civil practicà re-  
cerques, i aconseguí detenir els  
autors del robatori, els gitanos  
Lluís i Francesc Fernández, els  
quals foren posats a disposició  
del jutge.

## Incendi

A Lleida es declarà un in-  
cendi als baixos de la casa nú-  
mero 27 de la Rambla de Fer-  
ran, local ocupat per la botiga  
del senyor Quadrat.

Al lloc del sinistre acudiren  
amb tota rapidesa els bombers,  
que, després d'una hora de  
grans treballs, aconseguiren  
apagar el foc, que no adquirí  
les proporcions que des de el  
primer moment es temien.

Les pèrdues foren d'alguna  
consideració.

## Detencions

Com a infractor del bany que  
prohibeix la mendicitat, fou de-  
tingut per la guàrdia urbana,  
a Girona, un subjecte anoma-  
nat Jacint Garcia Sánchez, de  
47 anys, oriund de Ciudad  
Real.

La guàrdia municipal de  
Reus ha detingut al carrer de  
Guell i Mercader a Francesc  
Aloró i a Ramon Bagues, per  
haver entrat a diversos establi-  
ments d'aquella ciutat, amb el  
propòsit de realitzar diferents  
enganyos.

## Mort

Al lloc conegut per "Pas d'En  
Prats", del terme municipal de  
Salt, fou trobat el cadàver de  
Joan Carandell Estol, de  
59 anys, domiciliat en aquella  
població.

El jutge es persona al dit  
lloc i ordenà el trasllat del ca-  
dàver al dipòsit judicial.

Segons el dictamen facultatiu  
la mort fou produïda per un  
atac cardíac.

## Un minyó desaparegut

Ha fugit del domicili patern  
el jove de 15 anys, veí de Blan-  
ques, Josep Vidal Boixeda.

## FIGUERES

## Conferència

El Centre d'Excursions i Esports  
ha recomanat de nou llurs tasques  
culturals, i amb aquest motiu div-  
dres vinent, dia 15, a les deu de  
la vetlla, el culte professor senyor  
Llorenç Vives donarà una confe-  
rència. El tema escollit és: "En  
Bosch de la Trinxera iniciador de  
l'excursionisme a Catalunya".

Es d'esperar un èxit ben afala-  
gorat comptant amb els meritis-  
sims dots que posseeix el conferen-  
ciat, i l'interessant del tema, ja que el  
biografiat havia conviscut llarg  
temps en aquesta terra empordan-  
esa on encara hi ha fills d'aquell ho-  
me que adquirí un gran relleu i una  
alta significació dintre l'excursionis-  
me i el renaixement literari català.

Es molt d'elogiar la tasca em-  
presa per l'única entitat excursionis-  
ta empordanesa i hem d'encoratjar a  
llur Junta Directiva perquè succee-  
xin més sovint actes com el que té  
en planta.

## VALLS

Sardanes :: Endopro i cons-  
trucció :: Subvenció i hemo-  
nalgies :: El camí de Nulles  
Accidents :: Mort sentida

Diumenge passat, al Pal, la  
cobla La Principal del Camp  
donà una audició de sardanes.  
Formaven l'audició: "Nit de

feita", Tàpies; "Montserrat-  
ina", Carreres; "Aigua tardo-  
renca", Rossell, i "La nit de  
Sant Joan", Vicents.

Com ja és costum, dissorta-  
dament, no es formaren gaires  
anells. Altrament, el temps era  
força brúfol.

Hom enderroca la casa  
de la plaça de les Garrofes,  
cantonada a la Costa d'En Pon-  
tarró, la qual adquirí mesos  
enrra l'Ajuntament per donar  
més grandària a aquell indret.

Les pedres seran aprofitades  
per a refer el mur de contenció  
del carrer de Montserrat, tocant  
al Pont d'En Cabrer, el qual  
està ensulciat des de fa uns vint  
mesos.

L'Ajuntament ha votat  
una subvenció de 15 pessetes  
per a l'homenatge a Mella, i una  
altra de 25 per al del ministre  
del Treball, senyor Aunós.

Pel que fa a aquest darrer  
homenatge, també ha tingut cura  
de recollir alguns signaturs  
entre diverses agrupacions val-  
lenques.

El camí de Nulles a  
Valls, millora d'absoluta neces-  
sitat, continua, encara, en pro-  
jecte.

No en sap res el Municipi  
valencià?

La gent de Nulles, en tot cas,  
ens senyala amb el dit.

Al jove Josep Torrella i  
Angula li caigué una pesant  
cèlula al peu, mentre treballa-  
va prop de la màquina de  
trencar avellanques que funciona  
a casa seva.

Li deslitem un ràpid resta-  
bliment.

El dependent de la So-  
cietat Agrícola Pau Domènech,  
mentre anava en bicicleta cap  
a treballar, topà amb un auto i  
restà sense sentits a terra.

Diverses persones que pre-  
senciaren l'accident i els ocu-  
pants del vehicle — una parella  
de nuvis que es dirigien a  
Montserrat a casar-se —, el re-  
collien i el portaren a la far-  
màcia.

Sortosament, les ferides no  
són de gravetat.

Com gairebé cada set-  
mana, la Permanent, en la seva  
darrera reunió aprovà diverses  
factures que fan referència a  
les millores de la plaça on hi  
ha la vella caserna.

Mai no passen de tres mil  
pessetes.

A 27 anys, víctima d'una  
malaltia fulminant, ha traspa-  
sat el jove Enric Giró i Guiver-  
nau.

El final regentava un dels  
més importants garatges de  
Tarragona.

Als seus pares Joan i Rosalia,  
al seu germà Joan i a la resta  
de la família, fem present la  
nostra condolència.

D. E. P.

## OLOI

## Conferències :: Mercat :: Altres

## noves

Dijous vinent, amb motiu de  
celebrar-se a Girona la Setma-  
na Musical Litúrgica, donarà  
una conferència el distingit  
clergue de la nostra ciutat mos-  
sen Farró, que serà il·lustrada  
amb cants apropiats per l'Orfeó  
Popular Olotí i Escolania de la  
parroquia de Sant Esteve, dels  
quals és director el propi mos-  
sen Farró.

Els dies elements sortiran,  
amb altres acompanyants, a les  
tres de la tarda, i tornaran a la  
mateixa nit en tren especial que  
els posarà al d'Olot a Girona.

Dintre pocs tindran lloc  
al convent de Caputxins una  
sèrie de conferències que, so-  
guent la pauta del cardenal Mer-  
cier, donarà sobre filosofia el  
culte Caputxí Porg Basili de  
Rubí.

Actualment té oberta a  
la Sala Parés, d'aquesta capital,  
una novíssima exposició de qua-  
dros a l'oli el nostre compa-  
triota En Pasqual, director de  
l'Escola elemental de dibuix de  
la nostra ciutat.

## BORGES BLANQUES

## L'èxit de l'Orfeó Borgeno

## a Barcelona

L'expedició de l'Orfeó Bor-  
geno a Barcelona estava for-  
mada per unes 200 persones en-  
tre cantaires, Junta de l'Orfeó  
i acompanyants.

En arribar a Barcelona foren  
rebut per gran nombre de co-  
terrànies i barcelonins, així com  
també per comissionats de tots  
els Orfeons de Barcelona.

En aparèixer el mestre López,  
fou saludat amb una formida-  
ble ovació.

La multitud era tal, que na-  
gué d'intervir la policia per  
tal de fer circular ordenada-  
ment la gentada que acudí a  
rebre la primera entitat coral de  
la nostra ciutat.

Ens dirigirem seguidament al  
Palau de la Música Catalana, on  
celebrà el nostre Orfeó un in-  
teressant concert a les deu de  
la nit del dia 9.

Hom deixa la crítica de les  
composicions que cantà per a la  
dramàtica, que a bastament se

n'ha preocupat. En l'imitació de  
que cantà 23 composicions, set  
de les quals hagueren d'ésser  
repetides a instància del nom-  
brós i distingit públic, que no  
es cansava d'aplaudir els hu-  
mils cantaires de l'Orfeó Bor-  
geno, els quals, junt amb el seu  
mestre, causaren l'admiració de  
l'audiència, puix que la seva  
excel·lent actuació scrprenent  
agradosament a tothom.

A la tercera part actua el glo-  
riós Orfeó Català, dirigit pel  
mestre Millet. Cantà dues de  
les millors peces del seu extens  
repertori, i fou obligat a bisar  
la darrera.

L'entusiasme i l'emoció foren  
delirants en aparèixer el mestre  
Millet amb una formosa llaga-  
da que ofrenà a l'Orfeó de les Bor-  
ges, abraçant el mestre López.  
El públic, a peu dret, no es  
cansava d'evacuonar els dos  
mestres.

Finalitzat el concert, el di-  
rector de l'Orfeó Borgeno hagué  
de sortir a l'escenari per quatre  
vegades, reclamant pels conti-  
nus aplaudiments del públic.

El mestre López estava viva-  
ment emocionat.

L'endemà a la nit tingué lloc  
un acte de germanor a l'Orfeó  
Atlàntida, el qual ofrenà al de  
Borges una artística llaga-  
da.

L'Orfeó d'Hostafrancs cantà  
a honor del borgenc sis peces,  
i aquest va correspondre can-  
tant-ne cinc més.

Els dos Orfeons cantaren  
junts "La Balanguera", sota la  
direcció del mestre López,  
acompanyats al piano pel se-  
nyor Soler, director de l'Atlàn-  
tida.

Assistí a aquesta simpàtica  
i íntima vetllada, el ple de la  
Junta directiva del Casal Lle-  
idatà, que obsequià l'Orfeó Bor-  
geno amb una altra coberta, i  
recità una versos a l'ègria a la  
festa.

Acabà el concert, l'Orfeó At-  
làntida obsequià amb un bonx  
els cantaires de l'Orfeó Bor-  
geno. Totes les taules estaven  
adornades amb flors.

No cal dir que l'alegria i ge-  
rmanor d'aquests actes fou en  
grau màxim, no dubtant que  
quedaran gravats per sempre  
més al cor de tots.

El dia 11, la nostra massa  
choral tornà satisfeta de l'èxit  
assolí i agraïda de les moltes  
atencions que li dispensaren  
collerànies i barcelonins, i fou  
rebuda a l'estació de Borges per  
una gran gentada.

El pas de la senyera i del  
mestre López era saludat amb  
grans aplaudiments, i hi hagué  
bons borgencs que, no podent  
contenir l'emoció i la joia,  
abraçaven el mestre en ple car-  
rer.

Als sons de la Banda Bor-  
geno, l'Orfeó es dirigí a Casa  
la Ciutat on el senyor batlle fe-  
licità el seu director, Lluís Ló-  
pez, i li donà la benvinguda en  
nom de la ciutat.

Mentrestant, la plaça estava  
atapeïda de gent, i per acallar  
els interminables aplaudiments  
calgué treure la senyera al  
balcó, acompanyada del mestre  
López i del senyor batlle.

En fi, una diada inoblidable  
per l'honra i glòria que el be-  
nemerit Orfeó Borgeno ha con-  
quistat dignament per a Borges  
Blanques.

Felicitats.

## ARENYS DE MAR

## Religioses :: Oblituari :: Tea-

## trals :: Altres noves

Els dies 14, 15, 16 i 17 de no-  
vembre quin mes ni any, ni en  
quina població (perquè les fu-  
lles repetides no ho diuen), es  
celebraran solemnes funcions  
religioses al Col·legi de les Ma-  
res Escolàpies, en commemoració  
del primer centenari de la  
seua fundació, i en homenatge  
a la fundadora d'aquesta bene-  
mèrita institució la Mare Paula  
Montali i a les seves primeres  
col·laboradores M. Agnès Bus-  
quets i Felícia Llavell.

Ultra les diferents solemnita-  
ts religioses, en les quals pre-  
ndran part distingits predi-  
cadors, el dia 17, al frontis  
del Col·legi es descobrirà una  
placa, ofrenada a l'Ajuntament,  
i a la tarda se celebrerà una  
vetllada literàrio-musical.

La Mare Fundadora, Paula  
Montali, nasqué en aquesta vila  
l'11 d'octubre de 1799. Fundà  
també convents a Barcelona,  
Girona, Sòller, Madrid, Olesa,  
Sant Martí de Provençals, i  
morí amb honors de santedat  
el 26 de febrer de 1889.

Són molts els feligresos  
d'aquesta vila que es queixen  
de l'escassetat amb què es ro-  
partida la fulla dominical de la  
parroquia, a l'extrem que són  
moltes les festes que a les pri-  
meres misses matinals ja que-  
den exhaurides.

Recomanem a qui correspon-  
gui que tingui cura d'una major  
divulgació.

El dia 10 d'aquest mes  
morí sobtadament Na Dolors  
Nogueres Baranger, casada amb  
el comerciant, senyor Josep Ca-  
nals, germana del nostre bon  
amic En Josep Nogueres.

També, després de llarga  
malaltia, ha mort la senyora  
Francisca Codereh Camps, es-  
posa del delegat de Medicina  
d'aquest districte i distingit

metge doctor Ricard Solà Es-  
priu.

L'acte de l'enterrament fou  
una veritable manifestació de  
dol.

A llurs famílies trametem el  
nostre més sentit condol.

Segons tenim entès, per  
Nadal obrirà les seves portes,  
després d'ésser reanovet per  
l'entitat coral L'Esperança,  
que el té al seu càrrec, el vell  
Teatre Principal, situat al car-  
rer de l'església.

Sembla que l'obra inaugural  
seran els tradicionals "Pasto-  
rets".

## SABADELL

## El Centre Excursionista del

## Vallès :: Sardanes :: Pessebres

## A la memòria de Josep Sol

El benemerit Centre Excursi-  
onista del Vallès ha restaurat  
el seu saló d'actes, i acaba la  
reforma dels altres estatsges del  
seu local social, per tal de po-  
der reprendre ben aviat les se-  
ves tasques culturals, que tant  
de prestigi li han donat i tant de  
bé han produït a les nostres  
darreres promocions.

Sabem que abans d'acabar  
l'any començaran a descende-  
llar-se les festes i els actes que  
s'han anat preparant fins ara.

Demà, diumenge, el Centre  
Sardanista celebrerà una  
audició de sardanes al migdia,  
al jardí del Teatre dels Camps,  
de la Rambla.

La Congregació Mariana  
prepara un concurs de pesse-  
bres, que segurament assolirà  
la mateixa importància de cada  
any, i que renovarà la tradició  
pessebrista de Sabadell.

Una prestigiosa agrupaci-  
ó dramàtica de la nostra ciu-  
tat té en projecte la celebració  
d'una funció, dedicada a la me-  
mòria del malaguanyat com-  
ediògraf català Josep Got An-  
guera.

Sembla que existeix el  
propòsit de crear una placa  
artística que serveixi com a  
distintiu per a la qualitat dels  
regidors del Municipi, per al  
qual propòsit hi ha molt d'en-  
tusiasme.

## MANRESA

## Concert Blanca Selva-Joan

## Macià :: Conferència del doctor

## Amorós :: Segueixen les obres

## Altres noves

Diumenge passat, l'Orfeó  
Manresà prengué les seves  
brillants hores d'art amb un  
concert a càrrec dels eminents  
artistes Blanca Selva i Joan  
Macià, que vestí caràcter de  
solemnitat artística.

Figuraven al programa la  
"Sonata núm. 3", de Beethoven,  
per a violí i piano, la qual fou  
meravellosament interpretada  
pels dos grans artistes: "El  
tamborí", de Leclair; "Gavo-  
ta en re", de Rameau; que cal-  
gué repetir: "Rondó", de Mo-  
zart, etc.

Per a piano sol, la senyora  
Blanca Selva féu sentir la  
"Quarta cançó de dansa", del  
músic català Mompou; "Boga-  
tello", de Rodrigo, i, finalment,  
una sardana del mestre Gar-  
rela.

Acabà el concert amb la "So-  
nata", de César Franck, per a  
piano i violí.

Blanca Selva i el seu aoom-  
panyant foren ovacionats per  
la seva tasca admirable.

Les hores d'art d'enguany no  
podien pas començar d'una ma-  
nera més escollida.

Felicitem l'Orfeó.

El doctor Amorós ha do-  
nat a la Biblioteca Popular la  
seua darrera conferència, orga-  
nitzada per la Diputació provin-  
cial, en la qual tractà el sug-  
gestiu tema: "Metalls i marfils  
artístics espanyols".

Fou molt aplaudit per la con-  
tinença que amb a escoltar-lo.

Segueix valent-se molt  
concorreguda la nostra Biblio-  
teca Popular, sobretot els diu-  
menes i dies de festa, al malí.

El Centre Excursionista  
de Terrassa organitza per a  
diumenge vinent una visita a la  
veïna vila de Cardener.

S'han celebrat, a la Ba-  
sília de Montserrat, les noces  
del nostre amic el jove advocat  
Didac Bagel, amb la bella so-  
nyoreta manresana Maria For-  
nells.

Els desigem una inabarcable  
lluna de mel.

Segueixen les ob



**Avui té organitzades les següents excursions:**  
Al castell de Sant Jaume, amb la secció femení. Itinerari: Martíorell, Castell de Sant Jaume, Castell de Roanés i Gelidà.  
Sortida, a les set, pel balçador del Passeig de Gràcia.  
A Sant Llorenç del Munt. Itinerari: Terrassa, Cavall Bernat, La Mola, Cova del Drac, Turó del Montan, Castell del Vallès i Sabadell.  
Sortida, a les cinc, pels F. C. de Catalunya.  
L'Esport Ciclista Català organitza una excursió matinal a la Font Tenebrós. Sortida de la plaça de la Universitat a les set del matí, passant pel Passeig de Gràcia, Can Gomis, carretera de la Rabassada, fins al quilòmetre 4, on hi ha la dita font. La tornada es verificarà pel mateix lloc. Total 18 quilòmetres.  
El Club Excursionista Icardès anirà a Sant Llorenç del Munt per Cavall Bernat (escalada), La Mola, Cova del Drac, Santa Cecília, Sant Feliu del Recó i Sabadell. Sortida a les cinc, pels Ferrocarrils de Catalunya.  
La Secció d'Esports i Excursions del Casal dels Lluïsos de Gràcia efectuarà demà una excursió a Sant Llorenç del Munt. Els excursionistes oiran la missa de cinc a l'església de Sant Feliu de Gràcia.  
La Societat de Ciències Naturals de Barcelona "Club Muntanyenc" el dia 17 de novembre farà una visita arqueològica al Mestrat: Vinaroz i Peníscola. Sortida: Balçador del Passeig de Gràcia, a les 21.15 del dia 16; tornada, a les 7.45 del dia 18.  
El dia 19 de novembre tindran lloc les projeccions explicades sobre un viatge a Gràcia, pel senyor Josep Vives, a les deu de la nit.

ESCACS

**CLUB D'ESCACS BARCELONA**  
Prosegueix el gran Campionat del Club degà, en el qual es juguen partides de gran interès i correcció.  
Els resultats de la cinquena ronda han estat els següents:  
Pombo, mig; de Rafael, mig; Planes, 1; Castella, 0.  
Günther, 0; Pecu, 1.  
Ponc, 1; Sastre, 0.  
Escudero, 1; Devosa, 0.  
Cabestany, mig; Casanoves, mig.  
Agramunt, 0; Vallver, 1.  
De Volle, 1; Busto, 0.  
Les partides de la quarta ronda suspeses, Sastre-Günther i Agramunt-Busto, es resolden amb taules.  
**A. E. TAGAMANENT**  
L'A. E. Tagamanent, procurant d'agermanar la seva obra d'expansió i millorament físic amb una altra d'intel·lectual, ha creat una Secció d'Escacs, en la qual espontàniament compta amb un gran nombre d'adeptes entre els seus excursionistes i atletes, desitjosos de fruit de les belles del joc científic per excel·lència.  
Dimarts passat, dit 13, al vespre, tingué lloc amb gran brillantor, a l'estatge social de l'entitat, l'acte inaugural de la Secció d'Escacs, a base d'una interessant exhibició de simultànies a 25 partides, que anaren a càrrec de l'entusiasta jugador, soci del Tagamanent, senyor Daniel Subervilla Praderre, el qual s'apuntà un gran èxit amb el resultat de dinou partides guanyades i sis de perdudes.  
Fou una festa en la qual es posà de relleu la circumstància de trobar-se en noble competició mental una joventut entusiasta de l'exercici físic i l'esforç muscular.

**CLUB ESCACS ALFII**  
Tal com s'havia anunciat, dijous passat tingué lloc a l'estatge d'aquest Club (Aribau, 27, Bar Esquerra), la partida comentada a càrrec de l'entusiasta jugador F. Servat. L'estatge es veié molt concorregut d'amants al noble joc. Els premis foren atorgats als senyors Garcia, Payrot i Gil.  
Seguint la sèrie de festivals que té en projecte la incansable Junta Directiva de la dita entitat, per tal d'entretenir els seus jugadors, anuncia per a avui, dissabte, a les deu de la nit, unes simultànies a 20 taules, a càrrec dels jugadors del dit Club Vicenta Payrot (campió) i Josep Abós (sotacampió). S'atorgaran premis als quatre primers vencedors.  
Queda invitada l'afició en general.

**CAMPIONAT DEL MÓN**  
Partida novena  
Jugada a Heidelberg, octubre de 1929

| Blancs    | Negres     |
|-----------|------------|
| Alkhhine  | Dogoljubov |
| 1. P 4 D  | P 4 D      |
| 2. P 4 AD | P 3 AD     |
| 3. C 3 AR | C 3 AR     |
| 4. C 3 AD | P 3 R      |
| 5. A 3 C  | CD-2 D     |
| 6. P 3 R  | D 4 T      |
| 7. C 2 D  | A 5 C      |
| 8. D 2 A  | O - O      |
| 9. A 2 R  | PXP        |
| 10. AXC   | CXA        |
| 11. CXP   | AXC+       |

Probablement la jugada més segura per a fer taules

12. DXA

Si 12. PXA. D 2 A; 13. O - O.

P 4 AD, i el N. es descabella trapquilament.

13. PXD

14. A 3 A

15. P 4 TD

16. R 4 D

17. TR 1 CD

18. P 5 T

19. R 2 A

20. C 6 C

21. PXP

22. TXC

23. T 7 T

24. T 4 T

25. PXP, TXP; 26. AXP,

T 2 D; 26. R 3 C, TD - 2 A, recuperant el P amb joc igual

27. T 3 T

28. T 3 T - 3 C

29. AXP

30. TXA

Taules d'acord

SOLUCIO AL PROBLEMA N.º 32

D 3 T1

Hañ tràmies la solució exàcia?

J. Marles i Dionis Pareta.

Suposem que l'amic Peris tindrà satisfacció en saber que el Concurs de problemes de "La Nau" ja s'ha fallat. Els resultats seran publicats segurament dimarts. Li avencem que el seu problema de lema "Peó 4 Dama" ha meregut un premi especial ex-aequo, per la qual cosa el felicitem efusivament.

PROBLEMA NUM. 54

J. Tolosa

Negres (4 peces)

Blancs (6 peces)

Mat en dues jugades

(La solució dissabte vinent.)

A. VILARNAU

Aquest número ha passat per la censura governativa

Per reifredats i dolors al pit

Emplastres

Alcock

Marca Agulla.

El Medicament més meravellós del món per a usar.

Per reifredats i dolors al pit, pulmons debils, tos, esllonament, reumatisme a les espatlles, etc. ha demostrat ésser el remei més ràpid, segur i eficaç. Apliqueu-lo a qualsevol lloc dont sentiu dolor.

Quan necessiteu una píldora

Píldora Brandreth

(Fund en 1893)

Centre de distribució, lla, mil 99 cap. conveniència, indaga, etc.

Agència a Espanya: C. URACH, C. S. A. - Barcelona

Agència a Catalunya: C. URACH, C. S. A. - Barcelona

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Màlaga: C. URACH, C. S. A. - Màlaga

Agència a Sevilla: C. URACH, C. S. A. - Sevilla

Agència a Cadis: C. URACH, C. S. A. - Cadis

Agència a Còrdova: C. URACH, C. S. A. - Còrdova

Agència a Huelva: C. URACH, C. S. A. - Huelva

Agència a Badajoz: C. URACH, C. S. A. - Badajoz

Agència a Mérida: C. URACH, C. S. A. - Mérida

Agència a Zamora: C. URACH, C. S. A. - Zamora

Agència a Salamanca: C. URACH, C. S. A. - Salamanca

Agència a Valladolid: C. URACH, C. S. A. - Valladolid

Agència a Burgos: C. URACH, C. S. A. - Burgos

Agència a Leó: C. URACH, C. S. A. - Leó

Agència a Astúries: C. URACH, C. S. A. - Astúries

Agència a Cantúria: C. URACH, C. S. A. - Cantúria

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

Agència a Castella: C. URACH, C. S. A. - Castella

Agència a Aragó: C. URACH, C. S. A. - Aragó

Agència a València: C. URACH, C. S. A. - València

Agència a Balears: C. URACH, C. S. A. - Balears

Agència a Andalusia: C. URACH, C. S. A. - Andalusia

Agència a Extremadura: C. URACH, C. S. A. - Extremadura

# ESPECTACLES

## TEATRES

### Teatre Català Novetats

COMPANIA CATALANA  
Directori: C. CAPDEVILA

Avui, tarda, a les 5. Magna pro-  
funda. Preu popular. L'èxit  
d'En Segarra.

**La filla del Carmesí**

Un acte de gran drama.

A les deu nit, la divertida co-  
mèdia d'En Carles Soldevila.

**Escola de senyores**

Trònt de l'obra, d'interpretació  
de presentació.

Demà, diumenge, a 2 quartes de 4:

**LAUCA D'EN PATUFET**

El rolin, el rolin, el rolin. Es el  
gigantesc èxit d'En Fouch i Tor-  
res. L'obra de les grans riallades  
i els aplaudiments inabundants.

A les tres quartes de sis, i nit, a les  
deu, l'èxit d'En Carles Soldevila.

**Escola de senyores**

Es despatxa a Compaduria.

### GRAN TEATRE LICEU

Avui, 17 de propietat i abo-  
nement (a dissabtes). A les  
deu. Debut de la cèlebre com-  
panyia i cos de ball rus. Pri-  
mera representació de la lle-  
gada sacra musical, en qua-  
re actes i sis quadros, **LA OIU-**  
**AT INVISIBLE DE KITEGE**, en  
la qual prendran part els  
cèlebres artistes Rogovskaya,  
Boven, Antonowitch, Mirell,  
Wassiliev, Possomkowsky, Ju-  
reniev, Zaporozet, Kaidanov,  
Madra, Elsky, Darlat. Mestre  
director, Michel Steiman. Direc-  
tor escènica, Sanino. Director  
de ball, Wassiliev. Demà, tar-  
da, a les cinc. Comiat de la  
cèlebre artista japonesa TEIKO  
KITA i del cèlebre tenor MIN-  
GNETTI. Darrera representació  
de **MADAME BUTTERFLY**. —  
Dimarts, Segona de **LA CIUTAT**  
**INVISIBLE DE KITEGE**. Dime-  
res. Primera sortida del divo  
tenor TITO SCHIPA i de la ce-  
lebrada soprano LAURA PA-  
SINI. Primera representació de  
l'òpera **ELISIR D'AMORE**. Es  
despatxa a compaduria.

Avui, nit, demà, tarda i nit,  
i diumens

**Escola de senyores**

No deixeu de veure

**LA QUIMETA MACA**

L'insuperable èxit de  
ROMEA

**TEATRE POLIORAMA**

Compagnia còmica-dramàtica  
FRANCESC MORANO

Avui tarda, a les 5:15:

**TOPAJO**

Nit, a les deu:

**DIRECTOR GENERAL**

**Gran Teatre Espanyol**

Compagnia de vodevil i grans especta-  
cles de JOSEP SANTPERE. Primera ac-  
tuació i directors: Josep Santpere i Al-  
sandra Nolla. Primera actriu: Maria  
Fortuny.

Avui, dissabte, tarda, a dos  
quarts de cinc: **QUINA NIT!**, i  
el gran èxit

**LA LLEONA**

Nit, a les deu. El gran èxit

L'escola de les cocottes

**PIANOS**

Chassaigne

**FRERES**

més de 31.000 en ús

Casa fundada en 1864

**AUTOPIANO**

MODEL 1929

Darrer perfeccionament de la casa

l'amenatge assortit i darreres novetats

en rotllos 88 a 5 pesetes

Pianos de cordes creuades

el complet, terminat i lloguer.

Pianos d'ocell i Harmonium

43, CLARIS, 43

Vegeu avui mateix

**ESCOLA**

**DE SENYORES**

**TEATRE BARCELONA**

CATERINA BARGENA

Avui, dissabte, tarda, a

un quart de sis. La comè-  
dia en tres actes, de Gre-  
gori Martínez Sierra

**PRIMAVERA EN OTONO**

Nit, a un quart d'onze.

La comèdia en tres actes,

de Gregori Martínez Sierra

**AMANEER**

Demà, diumenge, tarda:

**AMANEER**. Nit: La oïcia

del gato. Aviat. Estrena de

Triángulo, farsa una mica

seriosa, en tres actes, de

Gregori Martínez Sierra.

**TEATRE CATALA ROMEO**

Compagnia VILA - DAVI

Avui, a les cinc. Funció popular. 2

butaques:

**TERRA BAIXA**

El gran èxit d'ESTANQUERIA MACA.

A les deu, JO TÈSTIMO, MARIETA,

i la comèdia de gran èxit.

**LA QUIMETA MACA**

Diumenge, a les 3:30: LA PRINCESA

ROMEO. 17 quadros. 17 oracions.

Demà, a les 5:30, i nit, a les deu: JO

TÈSTIMO, MARIETA i LA QUIMETA

MACA.

## TIVOLI

Avui, a les cinc i a les deu. CREIXENT ÈXIT DE EL ARCA DE NOÉ, per

Dolores Costello. Noticiari FOX MOVIE NEWS s'ama. 14/8 i 14/9.

**FEMINA** (El saló de l'aristocràcia)

Avui, tarda, sessió continua de quatre a vuit: Noticiari FOX MOVIE NEWS

i la magna cinta ICARUS. Nit, de més a més, Revista Internacional color.

**KURSAAL - CATALUNYA**: Orquestrina Dones Vila i Torrens

Avui, a les 4:30 i 9:30. El gran èxit d'En Fouch i Torres. La cèlebre

la cèlebre M. O. N. EL REMOLQUE. William Haines. Comèdia i Noticiari Fox.

**CAPITOL - LIDO CINEMA**: Orquestrina Suner-Liscano

Avui, a les 4:30 i 9:30: La cèlebre M. O. N. LA CUNYA DE LA GUERRE,

per Norma Shearer. Demà, que DECEIR, Irene Rich. Comèdia i Revista.

**PATHE PALACE**: EXCELSIOR i MIRIA

Avui, BARRIO LATINO, Carme Boni; RETORNO AL NÚGOL, Comèdia i Re-  
vista. A les 5:30 i 9:30, a més, SOBRE LA PISTA, per Hoot Gibson.

**MONUMENTAL**: BOHEMIA i IRIS PARK i PEDRO

Avui, LOS COSACOS, John Gilbert; LA SEAL DE FELICIA, per Marie

Williams; la cèlebre LA DUSCA DEL RANCHO, Rob Corwood. Comèdia i Revista.

**DIANA**: COMTAL i WALKYRIA i ROYAL

Avui, LA DAMITA DEL RITZ, Dorothy Mackall; HOMEROS SIN NOMBRE,

Antoni Moreno; LA ULTIMA PELSA, George Lewis. Comèdia i Revista.

**ARGENTINA**: BARCELONA i COLOM

Avui, TORRENTES HUMANOS, Charles Farrell; EL PEQUEÑO CAPATZ;

la Universal LA NOBIA DE SI MISMO, George Lewis. Comèdia i Revista.

**TEATRE VICTORIA**

Compagnia lírica de TOMAS ROS, en

la qual figura PAU GORGE. — Avui,

dissabte, dia 16, tarda, a les 4:30. BU-

TAQUES A 2 PESETES. I: EL CARO

PRIMER. II: EL DEL SOTO DEL PA-

RAL. Nit, a les 9:45. I: LA ALEGRIA

DE LA HUERTA. II: L'èxit asombrós que

esgota a diari les localitats

**EL ROMERAL**

Demà, tarda, LA ALEGRIA DE LA

HUERTA, LA MALA SOMERA i EL RO-

MERAL. Nit, i totes les nits, EL ROME-

RAL. Nit, i totes les nits, EL ROMERAL.

A les 10:45.

**TEATRE NOU**

Compagnia dramàtica dirigida per

ENRIC SORRAS

Primera actriu: ENRIQUETA TORRES

Avui, tarda, a les cinc. El vigoro

drama en cinc actes, original del gran

dramaturg Benet Pérez Galdós,

**EL ABUELO**

Nit, a les deu. UN ESDEVENIMENT

NES DE L'ACTUAL TEMPORADA DEL

NOU. Repetició del bellíssim drama en

tres actes i un epíleg i en vers, de l'ex-

cels poeta Lluís Fernández Ardavin.

**El bandido de la sierra**

Creació única del gran ENRIC SORRAS.

Butaques peti, 3 pesetes.

Demà, tarda, 7 ACTES i 1 epíleg: LA

TOSCA i EL BANDIDO DE LA SIERRA.

Nit, EL BANDIDO DE LA SIERRA.

**NOVETATS SOLDEVILA**

**ESCOLA DE SENYORES**

Cada dia

No deixeu de veure

**LA QUIMETA MACA**

L'insuperable èxit de

ROMEA

**TEATRE TALIA**

Compagnia de vodevil i teatre modern

Primera actriu: Assumpta Casals. Di-

rector: M. Salvat. Primers actius: Vi-

lita López i Dolores Pla. Primera actriu:

S. Sierra i M. Giménez Salas

Avui, dissabte, tarda, a les 4:30: TOT

PER L'HERENCIA i l'estupend i alegre

vodevil

**VIGILAM LA DONA**

Nit, a les 10:15. L'obra de l'emoció

**LA PRESONERA**

Demà, diumenge, tarda, a les 4. Nit,

a les 10:15. Formidable èxit:

**LA PRESONERA**

**OLYMPIA**

Avui, dissabte, tarda, a les 4:30. Nit,

a les 10:15. Tot el formidable pro-  
gramma:

ELS LLIPUTENCOS, TRIO MOLTS, ELS

11 ARABS, EL JOCKEY XINES COURT-

HOLT, BARRACETA TRIO, MAX THE-

LOW, ELS 9 RAYVOS, ELS KIMPA-

RES DE RANZY

Les foques i nimfes de

Winston

Debut dels GERMANS REVERMO.

**EXPOSICIO INTERNACIONAL DE BARCELONA**

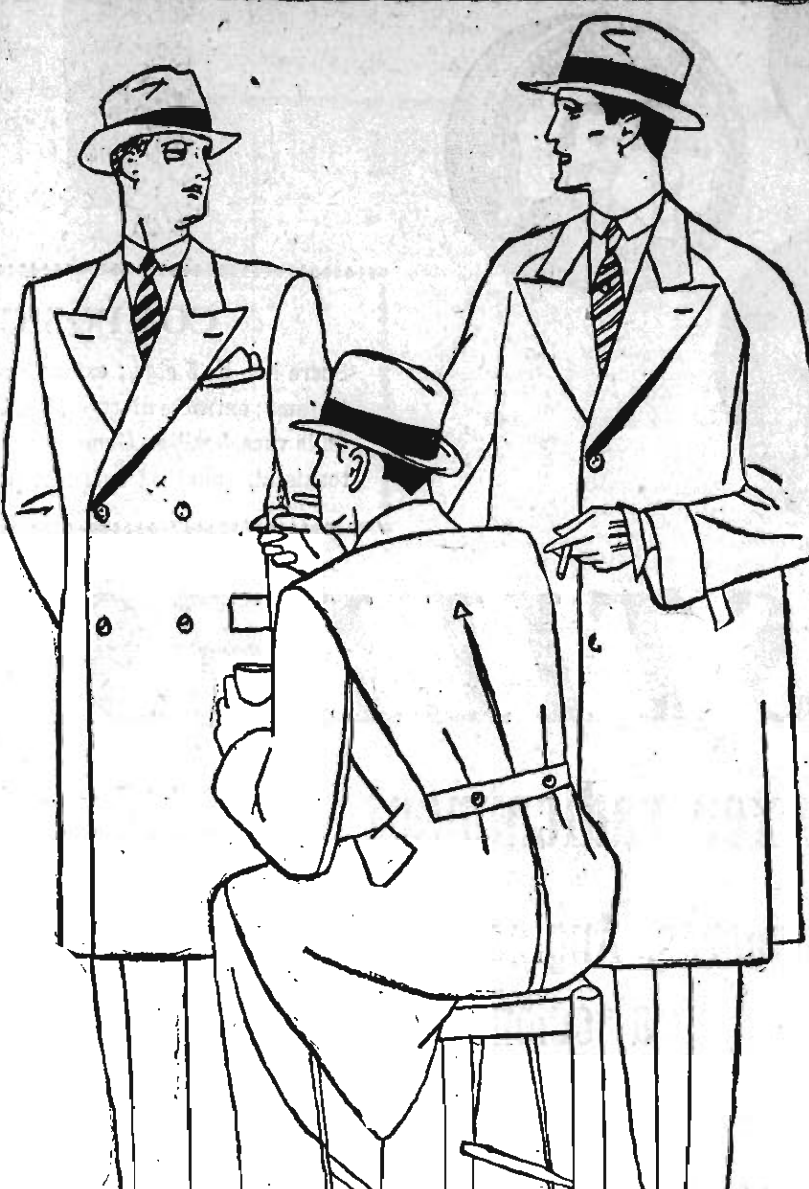
Oberta des de les nou del matí fins a les deu de la nit

Els Palaus i Pavellons estaran oberts al públic des de les deu

# Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18 i Corts, 611

Telèfon número 15247



**GRAN BASIN DE BASTERIA,**  
**CAMBERIA, CORBATERIA,**  
**BARRERIA i GENERES**  
**DE PUNT**

**SISTEMA NORDAMERICA**

El nostre sistema nordamericà consti-  
tex a lligar tot el que resta de les  
temporades passades a qualsevol preu,  
per a així millor renovar completament  
amb grans novetats totes les seccions,  
ofertant un formidable assortit d'abric  
i vestits de carrer, esport, luxe, el que  
ta i dol, amb gustos de gran chic i tall  
anglès als preus següents:

**VESTITS CONFECCIONATS DE LLA-**  
**NETA**, a 20, 25, 30 i 40 pesetes.  
**VESTITS A LA MIDA, LLAMA, GRAN**  
**NOVETAT, AMB BONA CONFECCIO**  
**I POLRES**, a 40, 50 i 60 ptes. I A PAR-  
**TIR DE 75 FINS A 100 ptes. FOLTERIA**  
**SUPERIOR I CONFECCIO BARRERIA-**  
**SIMA, PANTALONS CONFECCIONATS**, a  
5, 10 i 15 pesetes. **PANTALONS A LA**  
**MIDA DE "CORTÉ" I FANTASIA**, a 20,  
30 i 40 pesetes. En casos d'urgència  
confeccionem vestits en quatre hores.  
Única casa on s'exhibeixen en els seus  
apartats un gran nombre de models po-  
ests en maniquins, com a París i Londres.

**SECCIO D'ABRICOS**

Models Exposició Wembley, Charle-  
ston, Black Bottom, Belga i Raglan. Entre  
aquest conjunt de models n'hi ha d'exa-  
gerats, seriosos per a persones discretes,  
per a viatge i esport, i el tipus corrent,  
des de 25 pesetes a 40, 50, 60, 75 i  
100. Els més superiors amb folres de  
veritable luxe.

A continuació detallam més  
artícles d'altres Seccions de  
la casa

|                           | Ptes. |
|---------------------------|-------|
| Impermeables, des de      | 25'00 |
| Americanes punt, des de   | 20'00 |
| Americanes esport, des de | 25'00 |
| Trinxeres, des de         | 25'00 |
| Guardapols, des de        | 5'00  |
| Gorres, des de            | 0'50  |
| Barrets, des de           | 0'50  |
| Elèctrics, des de         | 0'50  |
| Mitjons fantasia, des de  | 0'50  |
| Woodcove butaques, des de | 0'50  |
| Corbates, des de          | 0'50  |
| Lligacames, des de        | 0'50  |
| Cinturons, des de         | 0'50  |

Obsequem amb segells d'Estalvi Po-  
pular de la Caixa de Pensions per a la  
Veïesa i d'Estalvi, amb els quals s'obren  
gratuitament llibretes d'Estalvi, i es po-  
den utilitzar per a les altres operacions  
de l'estamentada institució i d'altres sor-  
prements PRESENTS.

NOTA. Els que des de fora de Bar-  
celona vulguessin servir-se de la nostra  
Casa, escrivint-nos i adjuntant 0'50 pesetes  
en segells, rebem Catàleg, Most-  
res, Figurins i un sistema especial per  
a prendre's la mida, amb les instruccions  
necessàries per a rebre l'encàrrec als  
vuit dies.

## TEATRE GOYA

Compagnia ELENA JORDI

Tarda, a les 5:15. Nit, 10:15. El gran-  
díssim èxit del vodevil en 4 actes, traduït  
de Salvador Villegat.

**El truc del brasiler**

Demà, tarda, 2 OBRES. 7 ACTES:

**PER PASQUA ARANS DE RAMS**

**I EL TRUC DEL BRASILER.**

Nit: **EL TRUC DEL BRASILER.**

Aviat: **LA GRAN DUQUESA I EL CAM-**

**BRER I EL MAGNIFIC CORNUT.**

**CINEMES**

**COLISEUM**

Avui, tarda, sessió continua de 4 a

8. Repetició de EL PROSTAMA. Nit, a

les deu en punt. **REVISTA SON-**

**ORA PARAMOUNT** (Tarda: 4 i 6:10.

Nit: 10:02) **TITO SCHIPPA** (Tar-

da: 6:03. Nit: 10:14.) — **EMIL JAN-**

**NINGS**, FLORENCE VIDOR i LEWIS

**STONE** en el film sonor Paramount

**EL PATRIOTA**

(Tarda: 4:11 i 6:27. Nit: 10:08.)

**TRIOMF, MARINA I NOU**

Avui, ESCANDALO, superproducció

UPA, per Henri Stuart: **EL MERCE DE**

**LA ESCUADRA**, per Henri Edouard; **LLI-**

**GANDO A TIEMPO**, per Paul O. Leard;

la comèdia **VO SOY UNA MODISTA** i Ac-

tualidades Gaumont. Diumenge, nit, ES-

**TRENA: EL AYUDANTE DEL ZAR**, Ivan

Noskovskine.

**CINE PARIS** Orquestrina

V. Granados

Tel. 14544. Tarda, 4:30. Nit, 9:30.

Gran èxit de Werker Kraus en

**EL DESTERRADO DE SANTA ELENA**

**EL TESORO DE LOS INCAS**, per

Bob Steele; Comèdia i Pts. Gaumont

Demà, gran matinal. Es despatxa a

laquilla per a la numerada de les 6.

**CONCERTS**

**SALA MOZART**

Canuda, 31

Divendres, 22 de novembre, a les deu

de la nit, RECITAL UNIC per l'eminent

ruiflorista

**Emili Pujol**

en col·laboració amb

**MATILDE CUERVAS**

## ESPORTS

**FRONTO NOVETATS**



#### COMPOSICIÓ

Sucré llet, h., 5 ctgs.; extracte regalèssia, 5 centígrams; extracte diacordi, 3 mil·lig.; extracte medulla vaca, 3 mil·lig.; Gomenol, 5 mil·lig.; sucre mentoanissat, quantitat suficient per a una pastilla

# PASTILLES ASPAIME

**Guareixen radicalment la TOS perquè combaten les seves causes**

**Catarrros, Ronqueres, Angines, Laringitis, Bronquitis, Tuberculosi pulmonar, Asma i totes les afeccions en general de la Gola, Bronquis i Pulmons**

Les PASTILLES ASPAIME superen totes les conegudes per la seva composició, que no pot ésser més racional i científica, gust agradable i l'ésser les úniques en les quals hi és resolt el transcendental problema dels medicaments balsàmics i volàtils, que és conserven indefinidament i mantenen íntegres les seves meravelloses propietats medicinals per a combatre d'una manera constant, ràpida i eficaç les malalties de les vies respiratòries que són causa de TOS i de sufocació

Les PASTILLES ASPAIME són les receptades pels metges

Les PASTILLES ASPAIME són les preferides pels pacients

Exigiu sempre les legítimes PASTILLES ASPAIME i no admeteu substitucions interessades d'escassos o nuls resultats

Les PASTILLES ASPAIME es venen a UNA PESSETA CAPSA en les principals farmàcies i drogueries, lliurant-se al mateix temps gratuïtament una capsa de mostra, molt còmoda per portar a la butxaca.

**Especialitat farmacèutica del Laboratori SOKATARG**

**Oficines: Carrer del TER, 16 - Telèfon 50791 - BARCELONA**

**NOTA IMPORTANTÍSSIMA:** Per a demostrar i convèncer que els ràpids i satisfactoris resultats per a guarir la TOS, mitjançant les PASTILLES ASPAIME, no són possibles amb les seves similars i que no hi ha actualment d'altres pastilles que puguin superar-les, el Laboratori Sokatarg envia gratis una capseta-mostra de Pastilles Aspaime als que li envien el retall d'aquest anunci, acompanyat d'un segell de cinc cèntims, tot dins d'un sobre franquejat amb dos cèntims.

